Açıklama [SO1]: Kapaktaki grafik yerine ile ile veya İl İPA raporuna ilişkin bir resim, grafik vb. eklenebilir.

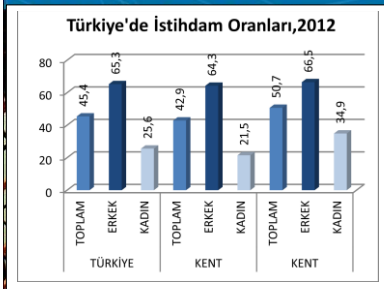

2013

AKSARAY

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

AKSARAY ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

(2013)

Raporu Hazırlayanlar:

Ali ÖKÇE

İş ve Meslek Danışmanı

Aymen KILIÇ

İş ve Meslek Danışmanı

Ferhat HÜYÜKLÜ

İş ve Meslek Danışmanı

N.Nihan ALTINSOY

İş ve Meslek Danışmanı

Açıklama [SO2]: Sadece İsim, Unvan yazılmalıdır. İsim listesi Öncelikle hiyerarşik, unvana, daha sonra alfabetik listelenmelidir.Raporu hazırlayanların resimleri KONULMAMALIDIR.

SUNUŞ

Açıklama [SO3]: İl Valisi adına bir sunuş yazısı buraya yazılacaktır. İçeriği; İl düzeyinde yapılan çalışmanın neden gerekli olduğu ve tüm tarafların veri paylaşımı ve kullanımına ilişkin kısa bir değerlendirmedir. Tüm taraflara teşekkürle bitirilmelidir. Taslak sunuşta değişiklikler yapılabilir. Vali'nin güncel bir fotoğrafı konulmalıdır.

Küreselleşme ile beraber gelişmişlik düzeyleri ne olursa olsun ülkelerin ortak sorunu işsizliktir. Bu sorunun çözümünde uygulanacak ulusal ve yerel politikalar; bu sürecin kontrol altına alınması, işsizliğin azaltılması ve olumsuz sonuçlarının önlenmesi açısından son derece önemlidir.

Teknoloji ve bilimdeki değişimlere paralel olarak Türkiye 'nin ekonomik yapısı ve işgücü piyasası da hızla değişmektedir. Bu değişimlere ayak uydurabilmek, işgücü piyasasının beklentilerini belirlemek ve sağlıklı stratejiler oluşturmak için ilin işgücü piyasa analizlerini yapmak son derece önemlidir. İşgücü Piyasası Analiz çalışması; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücü niteliklerinin belirlenmesi, potansiyel iş arayan ve işveren vatandaşların beklentilerinin saptanması ve ortaya çıkan işgücü profiline göre mesleki eğitimlerin planlanması, yerel anlamda işsizlikle mücadele çalışmalarının etkinliğini arttırmaya yönelik hayati bir önem taşımaktadır.

Yapılan analiz çalışması ile Aksaray ili işgücü piyasasındaki beceri, nitelik ve yetkinlik talebi sektör düzeyinde analiz edilip aktif işgücü piyasasının ihtiyaçları ve piyasanın güncel durumu somut verilerle gözlenebilir hale gelmiştir. Bu çalışma ile Aksaray ili işgücü piyasasının geliştirilmesine ve istihdam politikalarının oluşturulmasına katkı sağlanacaktır.

Bu çalışmada emeği geçen başta Aksaray Çalışma ve İş Kurumu personeline ve değerli işverenlerimize teşekkür eder; nüfusu ve sanayisi ile gittikçe büyüyen ve gelişen ilimizin işgücü planlamasına ışık tutan bu çalışmanın, tüm ilgili kurum ve kuruluşlara yararlı olmasını temenni ederim.

Selami ALTINOK

Aksaray Valisi

ÖNSÖZ

Modern çağın ekonomik ve sosyal bir olgusu olarak gelişmiş ve gelişmekte olan tüm ülkeler için en önemli sorun kaynağı istihdam ve işsizliktir. İşsizlik sadece ekonomik bir sorun olmanın ötesinde, çok ciddi sosyal ve psikolojik sorunlarda yaratmaktadır.

İşgücü Piyasası Analiz çalışmasının amacı, işsizliğin azaltılması ve istihdamın arttırılmasıdır. Bu ise eğitimin işgücü talebine duyarlılığının arttırılması, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesi ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. Bu araştırma doğrultusunda Aksaray ilinin işgücü piyasası tespit edilmeye çalışılmıştır. Aksaray ilinde geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimlerin izlenmesi amaçlanmaktadır.

Bu bilinç ve sorumlulukla; son yıllarda tarım, sanayi, ticaret ve sosyal yapısında hızlı gelişmeler yaşanan ilimizde faaliyet gösteren işverenlerimizin işgücü ihtiyaçlarını, beklentilerini, hedeflerini sağlıklı bir şekilde analiz etmek, gelecekteki istihdam ve işgücü politikalarını sağlam temellere oturtmak amacıyla işverenlerle yüz yüze yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen verilerle Aksaray İşgücü Piyasa Analiz raporu hazırlanmıştır.

Bu çalışmada emeği geçen Aksaray Çalışma ve İş Kurumu personeline ve diğer kurumlara, işyeri bilgi formunu cevaplayan tüm işverenlerimize teşekkür eder; Aksaray ili İşgücü Piyasası Analiz çalışmasının ilgili tüm taraflara yararlı olmasını temenni ederim.

Bülent BEKİN

İl Müdürü

Açıklama [SO4]: İl Müdürünün adı üstte, Soyadı Büyük Harflerle olacak şekilde yazılmalıdır

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
TABLOLAR LİSTESİ iv
ŞEKİLLER LİSTESİ v
KISALTMALAR vii
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 6
BİRİNCİ BÖLÜM 7
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 7
İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 7
EKONOMİK VERİLER 7
Grafik 1. Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer İçindeki Payları, %,TR71,(2004-2008) 7
Grafik 2. Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer İçindeki Payları,%, (TR71-TÜRKİYE),2008 8
Tablo 1. Kişi Başına Düşen Gayri Safi Katma Değer Payları, (TR71-TÜRKİYE),(2004-2008) 8
NÜFUS GÖSTERGELERİ 11
EĞİTİM GÖSTERGELERİ 13
GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 15
İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 38
İKİNCİ BÖLÜM 51
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 51
AMAÇ VE YÖNTEM 51
AÇIK İŞLER 59
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 63
SONUÇ 68
KAYNAKÇA 71
Ek 1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 72
Ek 2-A: Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi 75
Ek 2 - B: Tahmin ve Notasyonlar 75
Ek 2- C : Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012) 77
Ek 2- D : Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013) 78
Ek 3 –A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 79
Ek 3 –B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri 86
Ek 4- Diğer Tablolar 90

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Kişi Başına Düşen Gayri Safi Katma Değer Payları, (TR71-TÜRKİYE),(2004-2008) 8
Tablo 2. Yatırım Teşvik Belgeleri,TR71,(2012) 9
Tablo 3. 2013 Yılı Kamu Yatırımlarının Sektörel Dağılımı,(Bin TL),Aksaray-TÜRKİYE..... 9
Tablo 4. Ocak - Eylül Ayına Ait Kurulan ve Kapanan İşyeri Sayısı, (Aksaray – Türkiye),(2012-2013) 10
Tablo 5. Yerleşim Yerlerine Göre Nüfus, Aksaray ,(2009-2012) 11
Tablo 6. Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre Nüfus, Aksaray, 2012 11
Tablo 7. Göç Alınan ve Göç Verilen İlk On İller, Aksaray,2012 13
Tablo 8. Nüfus ve Göç Verileri, Aksaray,(2009-2012)..... 13
Tablo 9. Eğitim Seviyesine Göre Okullaşma Oranı,%, Aksaray, 2012 14
Tablo 10. Ortaöğretimde Kayıtlı Toplam Öğrenci Sayısı, Aksaray, (2012-2013) 14
Tablo 11. Geniş Yaş Grubuna Göre Eğitim Durumu,Bin Kişi, TR71,2012..... 15
Tablo 12. İşgücü Piyasası'na İlişkin Temel Göstergeler,%, (TR71 –TÜRKİYE),(2010-2012)..... 15
Tablo 13. Genç ve Yetişkinlerin İşgücü Durumu, Bin Kişi, TR71, 2012 17
Tablo 14. Kurumsal Olmayan Nüfusun Cinsiyete Göre İşgücü Durumu, (Bin Kişi, 15+ yaş),TR71,201217
Tablo 15. İşgücü Dışında Bulunma Nedeni,Bin Kişi,TR71,2012 21
Tablo 16. Eğitim Düzeyine Göre İş Arama Süreleri bin mi %???, TR71,2012 24
Tablo 17. Daha Önce Çalıştırılan Sektöre Göre İşsizlerin Eğitim Durumu 25
Tablo 18. İşteki Durumuna ve Sektöre Göre İstihdam,Bin Kişi, TR71,2012..... 34
Tablo 19. Eğitim Durumlarına Göre Başvurular, Aksaray-Türkiye..... 38
Tablo 20. Başvuruların Mesleklere Göre Dağılımı Aksaray-Türkiye, 2013 39
Tablo 21. Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı, Aksaray, 2013 40
Tablo 22. Kayıtlı İşsizlerin Bekleme Süreleri, Aksaray, 2013 41
Tablo 23. Kayıtlı İşsizlerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı, (Aksaray-TÜRKİYE),2013 41
Tablo 24. Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı, (Aksaray-TÜRKİYE),2013 42
Tablo 25.Açık İşler (Kamu-Özel),Aksaray,2013..... 42
Tablo 26. Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı, Aksaray, 2013 43
Tablo 27.İktisadi Faaliyetlere Göre Açık İşler, Aksaray-Türkiye, 2013..... 44
Tablo 28. Açık İşlerin Dağılımı, (Aksaray-TÜRKİYE), 2013..... 45
Tablo 29. Sosyal Durumlarına Göre Açık İşler, Aksaray-Türkiye, 2013..... 46
Tablo 30. İşe Yerleştirme (Kamu-Özel), Aksaray-Türkiye, 2013 46
Tablo 31. Eğitim Durumuna Göre İşe Yerleştirmeler, (Aksaray-TÜRKİYE),2013..... 46
Tablo 32. Mesleklere Göre İşe Yerleştirme, Aksaray, 2013..... 47
Tablo 33. Meslek Gruplarına Göre İşe Yerleştirme, Aksaray, 2013..... 48
Tablo 34. İktisadi Faaliyetlere Göre İşe Yerleştirme, Aksaray, 2013 48
Tablo 35. Sosyal Durumlara Göre İşe Yerleştirme, Aksaray, 2013 49
Tablo 36. İşe Yerleştirilenler ve İşe Yerleştirme Oranı, (Aksaray-TÜRKİYE),2013..... 49
Tablo 37. Düzenlenen Kurs ve Katılımcı Sayısı,(Aksaray-TÜRKİYE),2013 50
Tablo 38. Kurs Katılanların Cinisiyete Göre Dağılımı,(Aksaray-TÜRKİYE),2013 50
Tablo 39. Eğitim Durumlarına Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları, Bin Kişi, 2012..... 51
Tablo 40. İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları, (2007-2013/1) 52
Tablo 41. Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayıları, Aksaray,2013..... 58
Tablo 42. Açık İşlerin Aranma Yollarına Göre Dağılımı, %, Aksaray,2013..... 62
Tablo 43. Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Dağılımı, Aksaray,2013..... 63
Tablo 44. 31 Aralık 2013 İtibariyle Net İstihdam Artışı Beklenen İlk Onbeş Meslek 65
Tablo 45. 30 Haziran 2014 İtibariyle Net İstihdam Artış Beklenen İlk Onbeş Meslek 66
Tablo 46. 31 Aralık 2013 İtibariyle Net İstihdam Azalışı Beklenen İlk Onbeş Meslek..... 67

ŞEKİLLER LİSTESİ

Grafik 1. Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer İçindeki Payları, %,TR71,(2004-2008)..... 7
Grafik 2. Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer İçindeki Payları,%, (TR71-TÜRKİYE),2008 8
Grafik 3. Kamu Yatırımlarının Dağılımı, % ,(Aksaray-TÜRKİYE),2012..... 10
Grafik 4. Bitirilen Eğitim Düzeyine Göre 15+ Yaş Nüfusun Dağılımı, %, (Aksaray-TÜRKİYE),2012 12
Grafik 5. İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları,%, (TR71 - TÜRKİYE),2012..... 16
Grafik 6.Kurumsal Olmayan Nüfusun Eğitim Durumuna Göre Dağılımı,%,TR71,2012..... 18
Grafik 7. Yıllar İtibariyle İşgücüne Katılım Oranı,Bin Kişi,TR71,(2004-2012) 18
Grafik 8.Eğitim Durumuna ve Cinsiyete Göre İşgücüne Katılım Oranı,%,TR71,2012 19
Grafik 9. Eğitim Durumuna Göre İşgücüne Katılım Oranı, %, TR71, (2011- 2012) 19
Grafik 10. Geniş Yaş ve Cinsiyete Göre İşgücüne Katılım Oranı,%, TR71, 2012..... 20
Grafik 11. Geniş Yaş Grubuna Göre İşgücüne Katılım Oranı,%, TR71, (2011- 2012) 20
Grafik 12. Eğitim Durumuna Göre İşgücü Dışında Bulunma Oran,%, TR71,2012..... 21
Grafik 13. Nedene ve Cinsiyete Göre İşgücü Dışında Bulunma Oranı,%, TR71,2012 22
Grafik 14. Yıllar İtibariyle TR71 Bölgesinde İşsizlik Oranı,%, (2004-2012)..... 22
Grafik 15. Geniş Yaş Grubuna Göre İşsizlik Oranı,% , TR71, (2011-2012) 23
Grafik 16.Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranı,%, TR71,2012..... 23
Grafik 17. Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Oranı,%, TR71,2012..... 25
Grafik 18. İş Arama Sürelerine Göre İlk Kez İş Arayanlar, %, TR71, 2012..... 26
Grafik 19. Geniş Yaş Grubuna Göre İşsizlik Oranı,%,TR71,2012..... 26
Grafik 20. Yıllar İtibariyle TR71'de İstihdam Oranı,%, TR71,(2004-2012) 27
Grafik 21. İstihdam Edilenlerin Yıllar ve İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Dağılımı, Bin Kişi,TR71,(2004-2012) ... 27
Grafik 22. İşteki Duruma ve İktisadi Faaliyet Koluna Göre İstihdam Edilenler, Bin Kişi,TR71,2012 28
Grafik 23. Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılığa ve Eğitim Durumuna Göre İstihdam Edilenler,Bin Kişi, TR71,2012 28
Grafik 24. Geniş Yaş Grubuna ve Cinsiyete Göre İstihdam Oranı,%, TR71,2012..... 29
Grafik 25. Geniş Yaş Grubuna Göre İstihdam Oranı,%, TR71,(2011-2012) 29
Grafik 26.Eğitim Durumlarına Göre İstihdam Oranları,%, TR71,(2011-2012) 30
Grafik 27. Eğitim Durumuna ve Cinsiyete Göre İstihdam Oranı,%, TR71,2012..... 31
Grafik 28. Cinsiyete Göre İstihdam Oranı, %, (TR71-TÜRKİYE), 2012..... 31
Grafik 29. İşgücüne Dâhil Olmayanların Cinsiyete Göre İşgücüne Dâhil Olmama Nedenleri, %, TR71,2012 32
Grafik 30. Yaş Bağımlılık Oranı, %, (Aksaray – TÜRKİYE), 2012..... 32
Grafik 31. İstihdamın Cinsiyete Göre Tarım ve Tarım Dışı Dağılımı, %, (TR71-TÜRKİYE),2012..... 33
Grafik 32. İşteki Duruma ve Cinsiyete Göre İstihdam,%, TR71, 2012..... 33
Grafik 33. Tarım ve Tarım Dışı Kayıt Dışı Çalışma Oranı,%, (TÜRKİYE-TR71) 35
Grafik 34. Sektörel Kayıt Dışı Çalışma Oranı,%, (TÜRKİYE-TR71),2012..... 35
Grafik 35. Tarım Ve Tarım Dışı Sektörlerde Cinsiyete Göre Kayıt Dışı İstihdam Oranı ,%, TR71,2012 .. 36
Grafik 36. Eğitim Durumuna Göre Kayıt Dışılık ,%, TR71,2012..... 36
Grafik 37. İşteki Duruma Göre Kayıt Dışılık Oranı,%, TR71,2012..... 37
Grafik 38. Gençlerin çalıştıkları sektörler,%, TR71,2012 38
Grafik 39. İşyerlerinin Sektörel Dağılımı,%,Aksaray,2013 54
Grafik 40. Sektörlere Göre Çalışanların Dağılımı,%,Aksaray,2013 55
Grafik 41. Sektörlere Göre Çalışanların Kadın-Erkek Dağılımı, %,Aksaray,2013 56
Grafik 42. Meslek Gruplarına Göre Çalışan Erkek Kadın Oranları,%, Aksaray,2013..... 57

Grafik 43. En fazla Çalışanı Olan İlk Beş Mesleğin Toplam Çalışanlar İçindeki Oranı, %, Aksaray,2013 58
Grafik 44. Açık İşlerin Sektörlere Göre Dağılımı, %, Aksaray,2013 59
Grafik 45. Sektörlere Göre Açık İş Oranı,%, Aksaray,2013 59
Grafik 46. Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı,%, Aksaray,2013 60
Grafik 47. Açık İş Belirtilen İlk BEŞ Mesleğin Toplam Açık İş Sayısına Oranı,%, Aksaray,2013 60
Grafik 48. Açık İşlerin İstenen Eğitim Durumlarına Göre Dağılım, %, Aksaray,2013 61
Grafik 49. Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeyleri,%, Aksaray,2013 62
Grafik 50. Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı, %, Aksaray,2013 63
Grafik 51. Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, %, Aksaray,2013 64
Grafik 52. Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri Oranları, %, Aksaray,2013 65

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık İş Oranı

***Bk.* :** Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: İşsizlik Oranı

İKO: İşgücüne Katılma Oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

Aksaray İşgücü Piyasası Analiz çalışması temel olarak Aksaray ili işgücü piyasasının sorunlarını ve ihtiyaçlarını ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Bu amaca yönelik olarak piyasadaki temel dinamiklerin belirlenmesi ve istihdam politikalarına yön verecek değerlendirmelerin yapılması düşüncesiyle arz ve talebe yönelik bir saha çalışması gerçekleştirilmiştir.

Bu çalışmada yer alan değerlendirmeler büyük oranda işyeri bilgi formuna dayalı verilerden oluşmakla birlikte TÜİK verileri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı ve Aksaray Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü verilerinden de yararlanılmıştır.

Aksaray ilinin içerisinde yer aldığı TR71 bölgesinde genel ekonomik duruma bakıldığında, sektörlere göre Gayri Safi Katma Değer (GSKD) sırasıyla; hizmet, sanayi ve tarım sektörü şeklinde gerçekleşmiştir. Bölgenin 2008 yılı Gayri Safi Katma Değer'inin ana sektörler bazındaki dağılımı; Hizmetler sektörü %55,4, Sanayi sektörü %25,1 ve Tarım sektörü %16,9 şeklindedir. 2012 yılında toplam sabit yatırımların miktarı sıralamasında Aksaray ili TR71 bölgesinde 697 milyon TL ile birinci sırada yer almaktadır. İlin 2013 yılında almış olduğu kamu yatırım tutarı 316.415 bin TL'dir. Kamu yatırım tutarlarının sektörel dağılımında en yüksek pay Ulaştırma-Haberleşme sektörüne aittir.

Aksaray ilinde 2012 yılı Ocak-Eylül dönemi ile 2013 yılının aynı dönemlerinde kurulan ve kapanan işyeri sayıları karşılaştırıldığında; kurulan şirket sayısının %11,8 arttığı, kurulan gerçek kişi ticaret işletmelerinin %8,7 azaldığı görülmektedir. Kapanan şirket sayısı da %6,2 azalmıştır.

2011 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi kapsamındaki sayım sonuçlarına göre; 378.823 kişi olan Aksaray ili nüfusu, 2012 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi kapsamındaki sayım sonuçlarına göre 379.915 kişiye yükselmiştir. Bu nüfusun 188.945'i erkek, 190.970'i ise kadındır. Aksaray ili için 2011 yılı nüfus artış hızı %o3,5 iken, 2012 yılında %o2,9 olarak gerçekleşmiştir. İlimizde nüfusun yerleşim yerlerine göre dağılımına baktığımızda nüfusun 236.177'si il ve ilçe merkezlerinde yaşamakta, 143.738'i ise belde ve köylerde yaşamaktadır. TÜİK verilerine göre 2012 yılında Aksaray ilinin aldığı göç 10.667, verdiği göç ise 12.374 kişidir. -4,48 net göç hızı ile Aksaray ilinin göç veren bir il olduğunu söyleyebiliriz.2012 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçlarına göre Aksaray ilinde çalışma yaşı (15-64),nüfus

248.671 kişidir. Bu grubun toplam nüfus içindeki oranı %65 'dir. Çalışma çağındaki (15-64 yaş) nüfusun 124.234'ü erkek, 124.437'si kadındır.

İşgücüne katılma oranı, işsizlik oranı ve istihdam oranı, işgücü piyasası açısından oldukça önem arz eden verilerdir. 2012 yılı TÜİK "Hanehalkı İşgücü Anketi" sonuçlarına göre TR71 bölgesinde (15+ yaş) işgücüne katılma oranı %46,4, işsizlik oranı %6,8 ve istihdam oranı %43,2 'dir. 2011 yılında ise işgücüne katılma oranı %46,4, işsizlik oranı %8 ve istihdam oranı %42,7'dir. 2011-2012 yılı verileri karşılaştırıldığında 2012 yılında işsizlik oranının azaldığı ve istihdam oranının arttığı görülmektedir. Bölgede işgücü dışında kalan nüfus ise 596.000 kişidir.

2012 yılında TR71 bölgesinde toplam işgücüne katılım oranı %46,4'tür. İşgücüne katılım oranı erkeklerde %69,4, kadınlarda %24,7'dir. Hem kadınlarda hem de erkeklerde eğitim seviyesi yükseldikçe işgücüne katılım oranının arttığı görülmektedir. Yükseköğretim mezunlarında işgücüne katılım oranı erkeklerde %84,9 ile kadınlarda %66,6 ile ilk sırada yer almaktadır.2012 yılında TR71 bölgesinde işgücüne katılımın %63,9 ile 25-34 yaş gurubunda yoğun olduğu görülmektedir. Bu yaş gurubunu %58,1'lik işgücüne katılım oranı ile 35-54 yaş grubu izlemektedir.

2012 yılında TR71 bölgesinde toplam işsizlik oranı %6,8, erkek işsizlik oranı %6,9 ve kadın işsizlik oranı %6,4'tür.İşsizlik oranının %19,8 ile 20-24 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Bu yaş grubunu %12,6 ile 15-19, %6,5 ile 25-34 yaş gurubu izlemektedir. Bölgede kadın ve erkeklerde eğitim durumuna göre işsizlik oranlarında farklılık görülmektedir. Kadınlarda en düşük işsizlik oranı %0,3 ile okuma yazma bilmeyenlerde, erkeklerde ise en düşük işsizlik oranı %5,3 ile yükseköğretim mezunlarındadır.

TR71 bölgesinde 2012 yılı verilerine göre toplam 596.000 kişi işgücü dışında bulunmaktadır. Bu kişilerin 165.000'i erkek, 431.000'i kadındır. İşgücü dışında bulunma oranlarına bakıldığında kadınlarda ilk sırayı %74,3 ile ev işleri ile meşgul olma alırken erkeklerde ilk sırayı %44,2 ile emeklilik almaktadır.

Bölgede 2012 yılı istihdam oranı %43,2'dir. Erkeklerin istihdam oranı %64,6 iken kadınların istihdam oranı %23,1'dir. Bölgede istihdamın en yüksek olduğu yaş grubu hem erkekler, hem de kadınlar için 25-34'tür. Bunu iki cinsiyet içinde 35-54 yaş grubu izlemektedir. TR71 bölgesinde 2011-2012 yılları için istihdam oranlarının eğitim durumu ile ilişkisine bakıldığında ise okuma yazma bilmeyenlerde 2012 yılında %0,5 oranında ve lise altı eğitim durumunda da %1,4 oranında azalma olduğu görülmektedir. Buna karşın lise ve dengi

meslek okulu mezunlarında 2012 yılında %0,9 oranında, yükseköğretim mezunlarında ise %2,5 oranında artış olmuştur. Toplam çalışanların %53,8'i ücretli veya yevmiyeli, %27,5'i işveren veya kendi hesabına, %18,8'i ise ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. İşteki durum ve istihdamın sektörel dağılımı da cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Erkek istihdamının en fazla olduğu sektör hizmet iken kadın istihdamının en fazla olduğu sektör tarımdır. Ücretli veya yevmiyeli çalışanların hizmet sektöründe yoğunluk kazandığı, sektör içerisinde çalışanlarında erkek ağırlıklı olduğu görülmektedir. Kadınların çoğu ise tarım sektöründe ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır.

İstihdamın sektörlere göre dağılımına bakıldığında TR71 bölgesinde istihdamın, Türkiye genelinde olduğu gibi hizmet sektöründe yoğunlaştığı görülmektedir. Hizmet sektörü TR71 bölgesinde toplam istihdamın %47,8'ini kapsamakta, bunu %35,7'lik istihdam yaratma oranıyla sanayi sektörü ve %16,5 ile tarım sektörü izlemektedir.

2012 yılı verilerine göre Türkiye için kayıt dışı çalışma oranı %39 iken bölgemizde bu oran %43,1'dir. TR71 bölgesinde sektörlere göre kayıt dışı çalışma oranı Türkiye geneli ile paralellik göstermektedir. Bölgede; kayıt dışı çalışma oranı tarım sektöründe %78,9, sanayi sektöründe %25,3 ve hizmet sektöründe %22,6'dır. Kayıt dışı çalışma oranı kadınlarda %65,9 iken erkeklerde %34,8'dir. Hem kadın hem de erkeklerde kayıt dışı çalışma oranı tarım sektöründe daha fazladır. Buna neden bölgenin coğrafik yapısı itibariyle tarıma elverişli olması ve tarım sektöründe çalışanların daha çok ücretsiz aile işçisi olarak çalıştırılmaları gösterilebilir. Kayıt dışı çalışma oranına eğitim düzeyinde bakıldığında oranlar kadın ve erkekte lise altı eğitim düzeyinde en fazladır. Bu oran erkeklerde %79,3 iken, kadınlarda %73,6'dır.

İŞKUR verileri ve işe yerleştirme istatistikleri göz önüne alınarak incelendiğinde, Aksaray'da 2013 yılı sonunda kayıtlı işsiz sayısı 8.452 kişidir. Kayıtlı işsizlerin eğitim durumuna bakıldığında; en fazla %57,5 ile ilköğretim mezunlarının, %26,6 ile lise ve dengi okul mezunlarının yer aldığı görülmektedir. İlde en yüksek kayıtlı işsiz 20-24 yaş grubundadır. Kayıtlı işsizlerin %22,5'i bu yaş grubundadır.

8.452 kayıtlı işsize karşın Aksaray'da 2.809 açık iş mevcuttur. Aksaray'daki açık işlerin %47,5'i imalat, %10,5'i diğer hizmet faaliyetleri, %9,1'i toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı ve inşaat sektöründe yer almaktadır. İlde 2013 yılı Ekim ayı itibariyle 2.231 kişi işe yerleştirilmiştir. Türkiye'de işe yerleştirme oranı %48,4 iken,Aksaray'da işe yerleştirme oranı %79,4'tür. İlde en çok işe yerleştirme %66,2 ile

ilköğretim mezunlarında gerçekleştirilmiştir. Bunu %25,2 ile ortaöğretim, %4,3 ile önlisans mezunları takip etmektedir.

Aksaray İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarından elde edilen veriler doğrultusunda; Aksaray genelinde sektörler itibariyle en yüksek açık iş oranının %19,3 ile imalat sektöründe olduğu görülmektedir. İmalat sektörünü %14,3'lük açık iş oranı ile toptan ve perakende ticaret, %8,5'lik açık iş oranı ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, %5,6'lık açık iş oranı ile inşaat, %2,2'lik açık iş oranı ile ulaştırma ve depolama ve %2,1'lik açık iş oranı ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri izlemektedir.

Aksaray ili için ana meslek gruplarına göre açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu %26 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlardır. Bunu %22,5 ile hizmet ve satış elemanları, %8,3 ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları ve %6,2 ile büro hizmetlerinde çalışan elemanlar takip etmektedir.

Aksaray ilindeki açık işlere oransal açıdan bakıldığında; gaz altı kaynakçısı mesleğindeki açık işlerin toplam açık işlere oranının %22,4, marangoz mesleğinde %10,1, akaryakıt satış elemanı (pompacı) mesleğinde %6,2, satış elemanı (perakende) mesleğinde %6,1 ve pasta ustası mesleğinde %6 olduğu görülmektedir. Açık işler sıralamasında ilk beş meslek, toplam açık işlerin %50,8'ini oluşturmaktadır. İldeki açık işlerde istenen eğitim düzeyine bakıldığında dikkat çeken husus herhangi bir eğitim düzeyinin istenmemiş olmasıdır. İşverenlerin çoğu talep edilen eğitim düzeyine fark etmez cevabını vermiştir. Yine işverenler tarafından açık işler için en çok talep edilen beceri; mesleğe ilişkin yeterli bilgi ile fiziki ve bedensel yeterliliktir. Bu beceriyi takım çalışması ve bilgisayar kullanımı takip etmektedir.

Aksaray ilinde temininde güçlük çekilen sektörlerin %54,2'si imalat, %21,3'ü toptan ve perakende ticaret, %5,6'sı konaklama ve yiyecek, %5,3'ü insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile inşaat sektöründedir. Aksaray ilinde temininde güçlük çekilen ilk on meslek şu şekilde sıralanmaktadır: El ve Makine Dikişçisi (Genel), Gaz Altı Kaynakçısı, Garson (Servis Elemanı), Ön Muhasebeci, Halı Onarıcısı (Elle Veya Basit Makinelerde), Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri), Aşçı, Şoför-Yük Taşıma, Pazarlamacı, Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)'dır.

Aksaray'da eleman temininde güçlük çeken işverenlerin %33,7'si ilgili meslekte yeterli düzeyde beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasından dolayı temininde güçlük çektiklerini belirtmişlerdir. Diğer taraftan, Aksaray'da eleman temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin; %30,8'i yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamamasından,

%30,6'sı ilgili meslekte eleman bulunamamasından , %3,2'si çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesinden ve %1,7si de önerilen ücretin az bulunmasından dolayı eleman temininde güçlük çektiklerini belirtmiştir.

Aksaray İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre 2013 yılının Aralık ayı sonu itibariyle beklenen net istihdam artışı %4,26 iken bu oran 2014 yılı Haziran ayı sonunda 0,78 puan artış göstererek %4,64'e yükselmiştir. Net istihdam artış beklentisinin en fazla olduğu üç sektörün sırasıyla; %28,57 ile kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor, %8,17 ile imalat ve %4,23 ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri olduğu görülmektedir. Aynı dönem itibariyle idari ve destek hizmet faaliyetlerinde %0,50 oranında ve mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetlerde ise %0,18 oranında net istihdam azalışı beklentisi olduğu göze çarpmaktadır.

Haziran 2014 itibari ile net istihdam artış beklentisinin en fazla olduğu üç sektör ise sırasıyla; %7,61 ile imalat, %7,50 ile madencilik ve taş ocakçılığı, yine aynı oranda konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve %7,21 ile ulaştırma ve depolama olduğu görülmektedir. Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor faaliyetleri sektöründe ise Aralık 2013 sonu ile %28,57 net istihdam artışı görülürken, Haziran 2014 sonu itibariyle %28,57 oranında net istihdam azalışı beklenmektedir.

GİRİŞ

İşgücü Piyasası Analiz çalışmasının temel amacı Aksaray ilinde sektörel bazda işgücü talebine ilişkin en gerçekçi ve güncel durumu belirlemek, ilin istihdam yapısının ortaya koymak, sektörlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü tespit etmek, işsizlikle mücadele çalışmalarının etkinliğini arttırmaya yönelik yapılacak çalışmalara yön verecek verileri derlemektir.

İşgücü piyasalarını etkileyen sosyal ve ekonomik yapıların mevcut durumlarının ve gelişim eğilimlerinin genel hatlarıyla incelenmesi, birtakım parametrelerin daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

Aksaray ili için 15 Mayıs-30 Haziran tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Aksaray ili İşgücü Piyasası Analiz raporu iki ana bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan; ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir.

İkinci bölümde ise işgücü talep araştırması sonuçları analiz edilerek Aksaray ili işgücü talep yapısı değerlendirilmiştir. İşgücü talep araştırmasının amacı il genelindeki açık işleri tespit etmek, işgücü piyasasındaki mesleki değişim ve gelişimleri incelemektir.

Bu çalışmada genel ekonomik durum, demografik yapı ve eğitim durumuna ait verilerle, Aksaray ili işgücü piyasasında işgücü arzına ait veriler Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından hazırlanan genel nüfus sayımları ve Hanehalkı İşgücü Anketlerine dayanmaktadır. Bu verilerden bir kısmı Aksaray iline özel olsa da işgücü arzına ait birçok veri Aksaray ilinin de yer aldığı TR71 bölgesine (Aksaray, Niğde, Nevşehir, Kırşehir, Kırıkkale) ait verilerdir. Aksaray iline özel kayıtlı işgücü ve kayıtlı işsizlere ilişkin veriler Aksaray Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü kaynaklarından alınmıştır.

Çalışmanın sonuç bölümünde "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" ile derlenen verilere ait analiz ve değerlendirmelere ilişkin yorum ve önerilere yer verilmiştir. Bu çalışma işgücü piyasası hakkında geniş ve kapsamlı bilgiler içermesinden dolayı gelecek dönem istihdam politikalarının şekillenmesine katkı sağlayacaktır.

Tüm iller ve Türkiye geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analiz Raporlarına www.iskur.gov.tr internet adresi üzerinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

EKONOMİK VERİLER

İlin yarattığı katma değer, kişi başına düşen gelir, büyüme hızı, özel ve kamu sektörü yatırımları gibi ekonomik değişkenler ilin sosyo-ekonomik yapısını ve dolayısıyla ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurların başında gelmektedir. Ekonomik veri setinin önemli bir bölümünü il ve hatta bölgesel bazda bulmak mümkün değildir.

İlin ekonomik gücünü gösteren temel gösterge illerin milli geliridir. TÜİK illerin milli gelir hesaplamasını 2001 yılından itibaren yayınlamamaktadır. Bu serinin yerine üretilmeye başlanan katma değer ve yıllara göre gelişimini gösteren istatistikler 2008 yılından bu yana üretilmemektedir. Son yıllara ait verinin eksikliğine rağmen, bu kısımda bir fikir vermesi amacıyla veri değerlendirmede kullanılmıştır.

Grafik 1. Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer İçindeki Payları, %,TR71,(2004-2008)

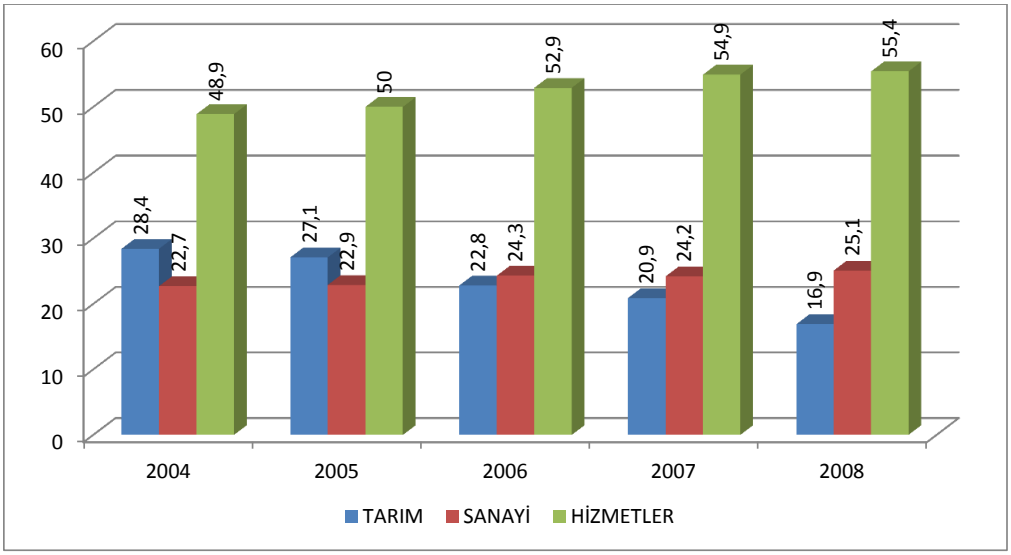

Kaynak: TUİK

Grafiğe bakıldığında Gayri Safi Katma Değer (GSKD) hizmet ve sanayi sektöründe yıllar itibariyle artış göstermesine rağmen tarım sektöründe GSKD 2004 yılında %28,4 iken 2008 yılında %16,9'a düşmüştür.

Grafik 2. Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer İçindeki Payları,%, (TR71-TÜRKİYE),2008

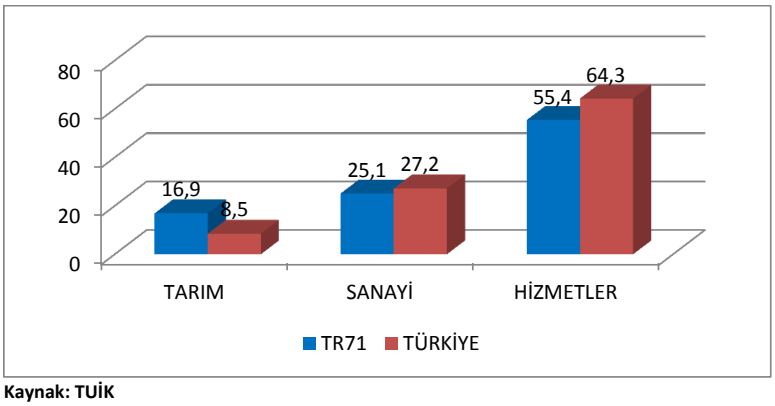

Kaynak: TUİK

Türkiye 'de Gayri Safi Katma Değer (GSKD) hizmet, sanayi, tarım olarak sıralanmışken Aksaray ilinin içinde yer aldığı TR71 bölgesinde de bu durum paralellik göstermektedir. Bölgesel bazda bakıldığı zaman hizmet ve sanayi sektörü Türkiye ortalamasının altında, tarım sektörü ise Türkiye ortalamasının üstündedir.

Tablo 1. Kişi Başına Düşen Gayri Safi Katma Değer Payları, (TR71-TÜRKİYE),(2004-2008)

TR71					
	2004	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**
TL	5.262	6.008	6.736	7.722	8.696
USD $	3.674	4.458	4.676	5.941	6.789
TÜRKİYE					
	2004	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**
TL	7.307	8.338	9.632	10.744	12.020
USD $	5.103	6.187	6.686	8.267	9.384

Kaynak: TUİK

Bölgede kişi başı yaratılan katma değer 2008 yılında 8.696 liradır. Bu değer ile bölge, kişi başına Türkiye'de yaratılan katma değerden %28 daha az katma değer yaratmaktadır. Bölgede ve Türkiye genelinde 2004 yılından 2008 yılına kadar kişi başına düşen gayri safi katma değerinde %61'lik artış görülmektedir.

TR71 bölgesinde 2008 yılındaki kişi başına düşen gayri safi katma değer TL bazında bir önceki yıla göre %12,6 artış göstermiştir. Türkiye verisine baktığımız zaman 2008 yılındaki kişi başına düşen gayri safi katma değer bir önceki yıla göre TL bazında %11,9 artış göstermiştir. 2004-2008 yılları arasında kişi başına düşen gayri safi katma değer rakamlarında değişik oranlarda artış meydana gelmiştir.

Tablo 2. Yatırım Teşvik Belgeleri,TR71,(2012)

İli	Toplam Belge Adedi	Toplam Sabit Yatırım (Milyon TL)	Toplam İstihdam
Kırşehir	11	501	188
Aksaray	24	697	1.801
Kırıkkale	16	163	338
Nevşehir	30	78	552
Niğde	22	213	795
Toplam	103	1.652	3.674

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, Yatırım Teşvikleri İstatistikleri

Ekonomi Bakanlığı'nca yapılan çalışmada yatırım teşvik belgelerinde düzenleme yapılmış buna göre TR71 bölgesinde Aksaray iline toplam 697 milyon TL tutarında 24 belge düzenlenmiş ve istihdam 1.801 kişi olmuştur. Bölgesel bazda en fazla sabit yatırım ve istihdamın olduğu ilin Aksaray olduğu görülmektedir.

Tablo 3. 2013 Yılı Kamu Yatırımlarının Sektörel Dağılımı,(Bin TL),Aksaray-TÜRKİYE

	Tarım	Madencilik	İmalat	Enerji	Ulaştırma - Haberleşme	Turizm	Konut	Eğitim	Sağlık	Diğer Kamu Hizmetleri	Toplam
Aksaray	17.293	1.204	0	3.073	217.976	1.750	4.042	30.660	7.650	32.767	316.415
Türkiye	6.002.624	1.790.700	683.350	4.290.765	14.967.255	356.545	613.250	8.419.268	3.169.890	12.587.973	52.881.620

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

2013 yılı itibariyle ilin toplam kamu yatırımlarından aldığı pay %0,6 ile sınırlı kalırken, en yüksek kamu yatırım payı da %1,5 ile ulaştırma – haberleşme sektöründe iken en düşük kamu yatırımı payı ise imalat sektörü yatırımlarında gerçekleşmiştir.

Grafik 3. Kamu Yatırımlarının Dağılımı, % ,(Aksaray-TÜRKİYE),2012

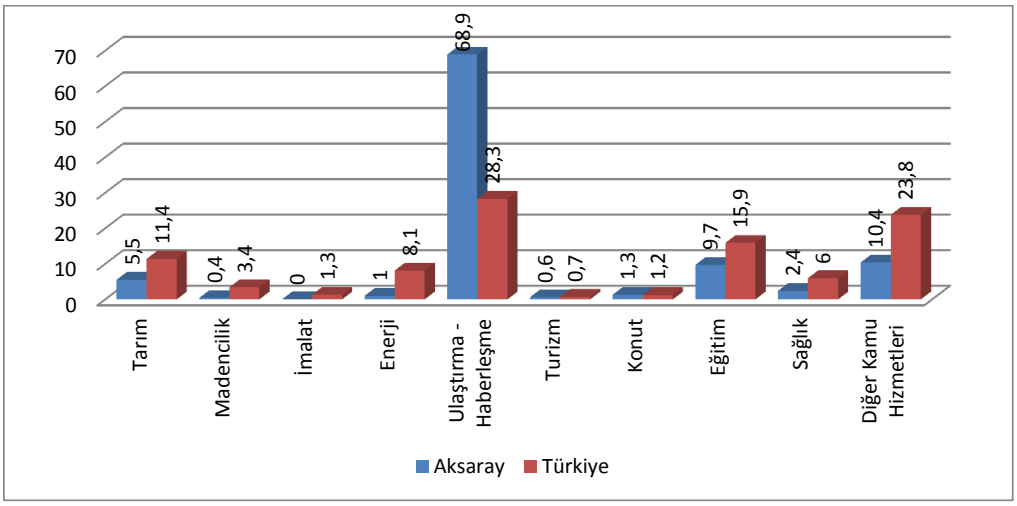

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Aksaray'da kamu yatırımlarının dağılımıyla Türkiye'deki kamu yatırımlarının dağılımı incelendiğinde Aksaray'ın Türkiye'ye göre ulaştırma ve haberleşme sektöründeki oranı dikkat çekmektedir. Aksaray'daki kamu yatırımlarının %68,9'u ulaştırma ve haberleşmeye gitmektedir. Aksaray'da kamusal alanda ulaştırma ve haberleşmeye ne kadar önem verildiği görülmektedir.

Tablo 4. Ocak - Eylül Ayına Ait Kurulan ve Kapanan İşyeri Sayısı, (Aksaray – Türkiye),(2012-2013)

İL ADI	2013 OCAK-EYLÜL (DOKUZ AYLIK)								2012 OCAK-EYLÜL (DOKUZ AYLIK)							
	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
	ŞİRKET	KOOP.	TİC. GER. İŞL. KİŞİ	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	TİC. GER. İŞL. KİŞİ	ŞİRKET	KOOP.	TİC. GER. İŞL. KİŞİ	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	TİC. GER. İŞL. KİŞİ
AKSARAY	85	4	104	33	8	30	12	49	76	1	114	32	11	32	5	52
TÜRKİYE	36.609	735	44.748	12.474	1.836	11.210	1.395	58.738	29.452	692	52.528	15.116	2.038	9.813	1.386	23.966

Kaynak: Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi

2012 yılında 114 işletmenin kurulmasına karşılık 52 işletmenin kapandığı görülmektedir. 2013 yılında ise ilde açılan 104 ticari işletmeye karşılık 49 işletme kapanmıştır. İşletmelerde yaşanan bu hareketliliğin en önemli sebepleri arasında işletmelerin kurumsallaşamayıp aile işletmesi olarak uzun soluklu varlıklarını devam ettirememeleri görülmektedir.

NÜFUS GÖSTERGELERİ

Tablo 5. Yerleşim Yerlerine Göre Nüfus, Aksaray ,(2009-2012)

Yıllar	İl/İlçe merkezi			Belde/Köy			Toplam		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
2009	223.727	111.838	111.889	153.180	75.795	77.385	376.907	187.633	189.274
2010	228.060	113.272	114.788	149.445	73.684	75.761	377.505	186.956	190.549
2011	233.005	116.023	116.982	145.818	71.869	73.949	378.823	187.892	190.931
2012	236.177	117.786	118.391	143.738	71.159	72.579	379.915	188.945	190.970

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Aksaray'da toplam nüfus 379.915 iken il ve ilçe merkezleri nüfusu 236.177, belde ve köy nüfusu 143.738 'dir. İl ve ilçe merkezlerin nüfusunun toplam nüfus içindeki oranı %62,16 iken, belde ve köy nüfusunun toplam nüfus içindeki oranı %37,84 'tür. Aksaray ilinin şehirleşme oranının %62,16 ile daha fazla olduğu görülmektedir. Aksaray'da 7 ilçe, 39 belde, 152 köy bulunmaktadır. Verilere göre 2009-2012 yılları arsında belde ve köy nüfusları azalırken, il ve ilçe merkezleri nüfusunun arttığı görülmektedir.

Tablo 6. Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre Nüfus, Aksaray, 2012

Yaş grubu	Toplam	Erkek	Kadın
'0-4'	33.593	17.186	16.407
'5-9'	33.580	17.212	16.368
'10-14'	36.559	18.567	17.992
'15-19'	35.346	18.313	17.033
'20-24'	30.528	15.172	15.356
'25-29'	30.565	15.721	14.844
'30-34'	31.730	16.056	15.674
'35-39'	27.898	13.907	13.991
'40-44'	24.008	11.909	12.099
'45-49'	21.877	10.842	11.035
'50-54'	17.539	8.455	9.084
'55-59'	15.347	7.338	8.009
'60-64'	13.833	6.521	7.312
'65-69'	9.754	4.346	5.408
'70-74'	7.551	3.247	4.304
'75-79'	5.442	2.413	3.029
'80-84'	3.043	1.164	1.879
'85-89'	1.319	469	850
'90+'	403	107	296
Toplam	**379.915**	**188.945**	**190.970**

Kaynak: TUİK, ADNKS Sonuçları

Türkiye'nin yaşamakta olduğu sosyo-ekonomik dönüşümlere yanıt olarak demografik yapısı da hızla değişmektedir. Bu değişimlerden nüfusun kırsal/kentsel dağılımı, çalışma yaşı

nüfusu, nüfusun yaş, cinsiyet ve buna bağlı olarak eğitim dağılımları, aldığı ve/veya verdiği göç ile yaş bağımlılık oranları gibi göstergeler o il'e ait işgücü piyasasını etkileyen en önemli demografik unsurlardır. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) 2012 sonuçlarına göre, 379.915 nüfusa sahip olan Aksaray'da nüfusun %52'si 30 yaşın altındadır. Türkiye İstatistik Kurumu (TUİK) tarafından açıklanan verilere göre, 2012 yılında 379.915 nüfusa ulaşan Aksaray'da genç nüfusun yaşlı nüfusa göre daha fazla olduğu görülmektedir. 30 yaş üstündeki nüfus grupları incelendiğinde ise en az sayıda 90 yaş ve üzerindekilerdir.10-14 yaş grubu nüfusun en fazla olduğu gruptur. Toplam nüfusa bakıldığında ise kadın ve erkek nüfusunun birbirine yakın değerde olduğu görülmektedir.

Grafik 4. Bitirilen Eğitim Düzeyine Göre 15+ Yaş Nüfusun Dağılımı, %, (Aksaray-TÜRKİYE),2012

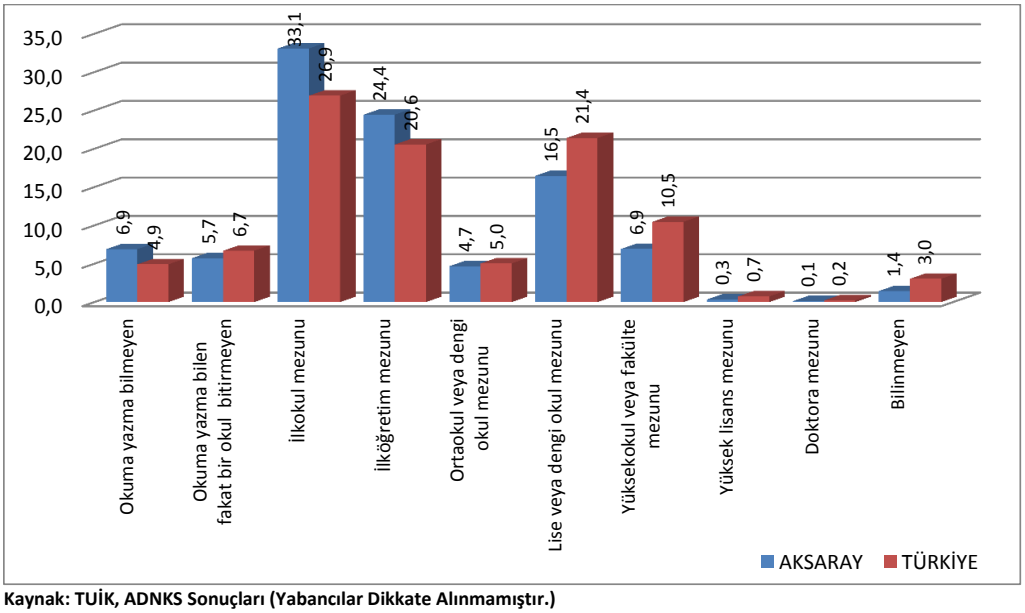

Kaynak: TUİK, ADNKS Sonuçları (Yabancılar Dikkate Alınmamıştır.)

Aksaray ilindeki nüfusu eğitim düzeyi Türkiye oranları ile kıyaslandığında ilkokul ve ilköğretim mezun nüfusun oranı Türkiye ortalamalarının üzerindedir.

İlimizde ilkokul mezunu oranı %33,1 ,Türkiye'de ise %26,9'dur. İlköğretim mezunu oranı ilimizde %24,4 iken Türkiye'de ise bu oran %20,6'dır. Diğer eğitim düzeyindeki oranlar Türkiye ortalamalarının altında kalmıştır.

Tablo 7. Göç Alınan ve Göç Verilen İlk On İller, Aksaray,2012

2012'DE GÖÇ ALINAN İLLER		2012'DE GÖÇ VERİLEN İLLER	
Konya	1.386	**İstanbul**	2.082
Ankara	1.283	**Konya**	1.846
İstanbul	1.179	**Ankara**	1.806
Adana	486	**Antalya**	579
Kayseri	424	**İzmir**	414
Mersin	401	**Niğde**	403
Niğde	340	**Kayseri**	347
Antalya	338	**Nevşehir**	341
Hatay	304	**Kırşehir**	294
İzmir	286	**Mersin**	275

Kaynak: TUİK, ADNKS Sonuçları

Genç bir nüfusa sahip olan Aksaray ilinde, daha çok küçük ilçeler;özellikle Sarıyahşi, Ağaçören ve Güzelyurt ilçeleri göç vermektedir. İl dışına yönelen hareketler ise daha çok İstanbul, Konya, Ankara gibi gelişmiş ve yakın illeri hedef almaktadır.

Tablo 8. Nüfus ve Göç Verileri, Aksaray,(2009-2012)

YILLAR	ADNKS 2012 Nüfusu	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı
2009	376.907	10.217	12.587	-2.370	-6,27
2010	377.505	10.159	13.225	-3.066	-8,09
2011	378.823	10.778	13.142	-2.364	-6,22
2012	379.915	10.667	12.374	-1.707	-4,48

Kaynak: TUİK, ADNKS Sonuçları

TUİK 2012 yılı verilerine bakıldığında Aksaray'ın aldığı göçün 10.667, verdiği göçün ise 12.374 olduğu görülmektedir.

Buna bağlı olarak net göç oranı -1.707, net göç hızı -4,48 olarak hesaplanmıştır. Aksaray ili göç oranlarına bakıldığında Aksaray'ın göç veren bir il olduğunu söylemek mümkündür.

EĞİTİM GÖSTERGELERİ

İlin istihdam göstergeleri açısından ilköğretimden ortaokula ve ortaokuldan yükseköğretime geçişte görülen okuldan ayrılmalar çok önemlidir. Okuldan ayrılan genç nüfus potansiyel işgücüdür. Bu kesim ilk kez iş arayan ,öncelikle potansiyel işsiz olarak işgücü

piyasasına giriş yapacak, iş bulan kesim de istihdamda yer alacaktır. Bir kısmı ise işgücü piyasası dışında yer alacaktır.

Tablo 9. Eğitim Seviyesine Göre Okullaşma Oranı,%, Aksaray, 2012

Okullaşma Oranı	İLKOKUL			ORTAOKUL			GENEL ORTAÖĞRETİM			MESLEKİ ORTA ÖĞRETİM		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Brüt	110,96	110,91	111,02	100,82	100,82	100,83	45,39	42,97	47,94	34.00	37,01	30,85
Net	99,25	99,19	99,32	91,49	91.60	91,38	31,53	27,76	35,49	28,13	31,44	24,66

Kaynak: MEB İstatistikleri, Örgün Eğitim, 2012-2013

Milli Eğitim Bakanlığı'ndan alınan 2012 okullaşma oranlarına bakıldığında Aksaray ilinde ilkokul çağında %99,19 oranında erkek, %99,32 oranında kız öğrencinin yer aldığı, toplamda ise net %99,25 oranında bir okullaşma oranı görülmektedir. Bu oran brüt olarak %110,96 oranındadır. Brüt okullaşma oranında netteki örgün okuyan öğrencilere ek olarak yaygın eğitim alan öğrencilerde yer almaktadır.

İlimizde ortaokul düzeyinde %91,60 erkek, %91,38 kız olmak kaydıyla net toplamda %91,49 oranında bir okullaşma oranı vardır. Ortaöğretim düzeyinde ise ilimizde genel lise bazında %31,53 oranında, mesleki lise oranında ise %28,13 oranında okullaşma oranı vardır.

İlimizde okullaşma oranları ilk ve ortaokullarda fazla iken lise düzeyinde oldukça düşüktür. Ayrıca gerek genel gerekse mesleki orta öğretimde net ve brüt okullaşma oranları arasındaki fark artmaktadır. Gençlerimizin bir kısmı lise eğitimlerini yaygın olarak almayı tercih etmektedir.

Tablo 10. Ortaöğretimde Kayıtlı Toplam Öğrenci Sayısı, Aksaray, (2012-2013)

Yerleşim Yeri	Erkek	Kadın	Toplam
Şehir	8418	8204	16622
Köy	874	983	1857
Toplam	9292	9187	18479

Cinsiyet	Genel			Mesleki ve teknik		
	Şehir	Köy	Toplam	Şehir	Köy	Toplam
Erkek	3439	109	3548	4979	765	5744
Kadın	4460	145	4605	3744	838	4582
Toplam	7899	254	8153	8723	1603	10326

Kaynak: MEB İstatistikleri, Örgün Eğitim,

Aksaray ilinin toplam nüfusu 379.915'tir. Bu nüfusun 18.479'u ortaöğretime kayıtlı öğrencilerden oluşmaktadır. Oransal olarak il nüfusunun %4,8'i ortaöğretime kayıtlı öğrencilerdir.

Ortaöğretimde okuyan öğrencilerin büyük bir kısmı şehir merkezindedir. Şehirde ortaöğretime kayıtlı erkek öğrenci sayısı kız öğrenci sayısından fazla iken köylerde kızların sayısı erkeklerinkinden fazladır.

Ortaöğretime kayıtlı öğrenci sayılarının genel, mesleki ve teknik lise dağılımına bakıldığında her iki lise türüne kayıtlı öğrenci sayısı şehirde köylerden oldukça fazladır. Şehirde genel liselere kayıtlılık sayısı 7899 iken köylerde 254'tür. Meslek ve teknik liselere şehirde 8723 kişi kayıtlıyken köylerde 1603 kişi kayıtlıdır.

Ortaöğretime kayıtlı öğrenci sayılarına cinsiyet dağılımı olarak bakıldığında genel liselerde kızlar 4605 kişi ile 3548 kişi olan erkeklerden daha fazladır. Mesleki ve teknik liselerde erkekler 5744 kişi ile 4582 olan kızlardan daha fazladır.

Tablo 11. Geniş Yaş Grubuna Göre Eğitim Durumu,Bin Kişi, TR71,2012

	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Okuma yazma bilmeyen	1	3	8	35	85	**132**
Lise altı	106	44	129	268	140	**687**
Lise ve dengi meslek okulu	21	39	57	57	10	**184**
Yükseköğretim	0	14	43	39	11	**107**
Toplam	**128**	**100**	**237**	**399**	**246**	**1.110**

Kaynak: TUİK, HİA

TR71 bölgesinde 2012 yılında eğitim durumuna göre okuma ve yazma bilmeyen nüfusun en fazla 55 ve üstü yaş aralığında, en düşük ise 15-19 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Lise altı eğitim durumuna göre ise nüfusun en fazla 35-54 yaş aralığında, en düşük 20-24 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Lise ve dengi meslek okullarında da nüfusun en fazla 25-34 ve 35-54 yaş aralığında, en düşük ise 55 ve üstü yaş aralığında olduğu görülmektedir. Yükseköğretimde nüfusun en fazla olduğu yaş aralığı ise 25-34'tür.

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşgücü piyasasında işgücünün temel özelliklerini ve istihdamın yapısını değerlendirmek için kullanılacak başlıca kaynak TÜİK' in Hanehalkı İşgücü Anketleri'dir.

Tablo 12. İşgücü Piyasası'na İlişkin Temel Göstergeler,%, (TR71 –TÜRKİYE),(2010-2012)

	TR71			TÜRKİYE		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
İşgücüne Katılım Oranı	46,3	46,4	46,4	46,3	46,4	50
İşsizlik Oranı	10,1	8	6,8	10,1	8	9,2
İstihdam Oranı	41,6	42,7	43,2	41,6	42,7	45,4

Kaynak:TÜİK,HİA

İşgücü piyasasında işgücünün temel özelliklerini ve istihdamın yapısını değerlendirmek için kullanılacak başlıca kaynak TÜİK'in Hanehalkı İşgücü Anketleri'dir.

TÜİK Hanehalkı İşgücü Anketleri'nin doğrudan Aksaray iline ilişkin bilgi vermemesi ve Aksaray ile birlikte Kırıkkale, Nevşehir, Kırşehir ve Niğde illerinden edinilen bilgilerin toplamı üzerinden bir değerlendirme yapılması analizlerde göz önünde bulundurulmalıdır.

TR71 bölgesinde 2012 yılına bakıldığında geçmiş yıllara göre işgücüne katılım oranı değişmezken, işsizlik oranında azalma, istihdam oranında artma görülmüştür.

TR71 bölgesinde 2010 ve 2011 yıllarında işgücüne katılım oranı, işsizlik oranı, istihdam oranı Türkiye ortalamalarına paralel iken 2012 yılında bu oranlar Türkiye ortalamalarının altında kalmıştır.

Grafik 5. İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları,%, (TR71 - TÜRKİYE),2012

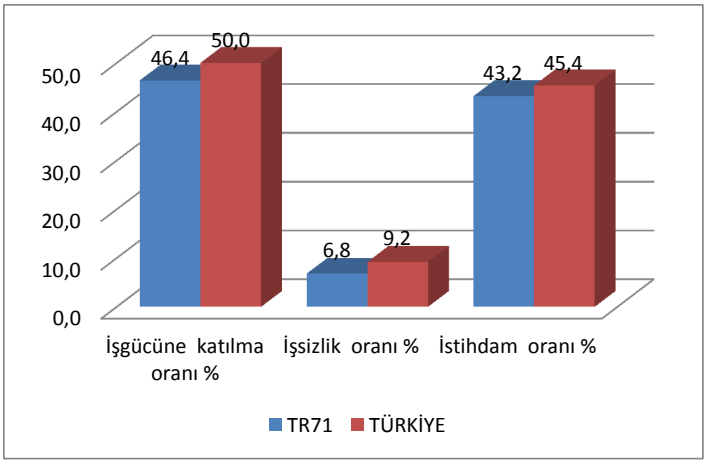

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Hanehalkı İşgücü İstatistikleri'nde işgücü piyasası verilerinden işgücüne katılım oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı dışında kalan diğer tüm göstergeler bölgesel bazdadır. Yani veriler sadece Aksaray iline ilişkin olmayıp TR71 bölgesi çerçevesinde Kırıkkale, Nevşehir, Kırşehir ve Niğde illerini de kapsamaktadır. TÜİK Hanehalkı İşgücü Anketleri'nin doğrudan Aksaray iline ilişkin bilgi vermemesi ve Aksaray iliyle birlikte Kırıkkale, Nevşehir, Kırşehir ve Niğde illerinden edinilen bilgilerin toplamı üzerinden bir değerlendirme yapılması, analizlerde göz önünde bulundurulmalıdır.

TR71 bölgesinde işsizlik oranı ve istihdam oranı Türkiye ortalamalarının altında olmasına rağmen, yıllar itibariyle işsizlik oranının azaldığı, istihdam oranının ise arttığı söylenebilir.

Tablo 13. Genç ve Yetişkinlerin İşgücü Durumu, Bin Kişi, TR71, 2012

YAŞ GRUBU	Nüfus	İstihdam	İşsiz	İşgücü	İşgücü dışı nüfus	İstihdam oranı,%	İşsizlik oranı,%	İşgücüne katılma oranı,%
15-24 yaş	228	66	13	79	149	28,7	16,9	34,6
25+yaş	883	414	22	436	447	48,5	7,5	29,8
Toplam	1.111	480	35	515	596	43,2	6,8	46,4

Kaynak:TÜİK,HİA

Genç işsizlik oranı cinsiyetler arasında çok büyük farklılık göstermemektedir. Erkeklerde %17,8 kadınlarda %14,8'dir. 15+ yaş grubunda ise Erkekler % 6,9 kadınlar %6,4'tür.

Tablo 14. Kurumsal Olmayan Nüfusun Cinsiyete Göre İşgücü Durumu, (Bin Kişi, 15+ yaş),TR71,2012

TR71	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam edilenler	İşsiz	İşgücüne katılma oranı(%)	İşszlik oranı(%)	İstihdam oranı(%)	İşgücüne dahil olmayan nüfus
Erkek	538	374	348	26	69,4	6,9	64,6	165
Kadın	573	141	132	9	24,7	6,4	23,1	431
Toplam	1111	515	480	35	46,4	6,8	43,2	596

Kaynak: TÜİK, HİA

İşgücüne katılma oranı, işsizlik oranı ve istihdam oranı işgücü piyasası açısından oldukça önem arz eden verilerdir. Genel olarak; işsizlik oranının yüksek, işgücüne katılma ve istihdam oranının ise düşük seyretmesi işgücü piyasasının sıkıntılarının başında gelmektedir.

TÜİK'in açıklamış olduğu "Hanehalkı İşgücü Anketi" sonuçlarına göre TR71 bölgesi için işgücüne katılma oranı 2012 yılında %46,4 olarak hesaplanırken, istihdam oranı yine aynı dönem için %43,2 olarak gerçekleşmiştir. Bu oranlar cinsiyete göre değerlendirildiğinde her iki oranında erkeklerde daha fazla olduğu görülmektedir.

2012 yılı verilerine göre Aksaray ilinin de içerisinde yer aldığı TR71 bölgesinde işgücü dışında kalan nüfus 596.000 kişidir. Bölgede işgücüne dâhil olmayan kadınların sayısı 431.000 ile erkeklerin (165.000) iki katından daha fazladır.

Grafik 6.Kurumsal Olmayan Nüfusun Eğitim Durumuna Göre Dağılımı,%,TR71,2012

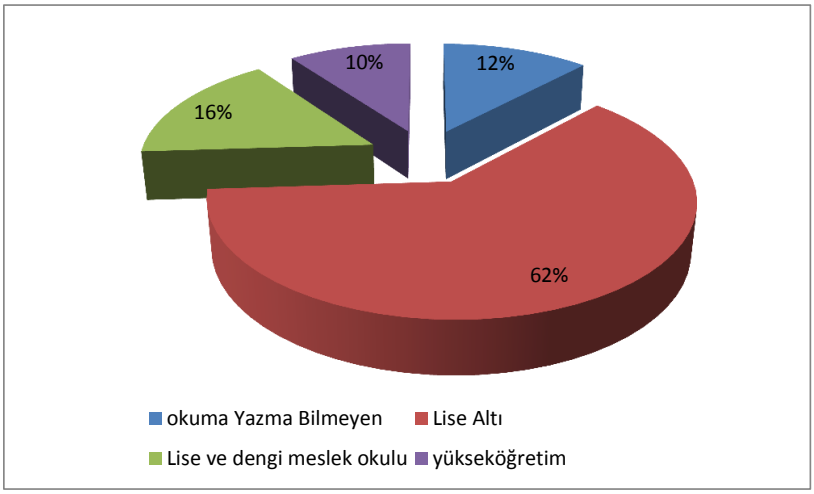

Kaynak: TÜİK, HİA

TR71 bölgesinin 2012 yılı kurumsal olmayan nüfusunun eğitim durumu verilerine bakıldığında %62 ile en çok oran lise altı iken, en az oran %10 ile yükseköğretimdir.

İşgücü

Grafik 7. Yıllar İtibariyle İşgücüne Katılım Oranı,Bin Kişi,TR71,(2004-2012)

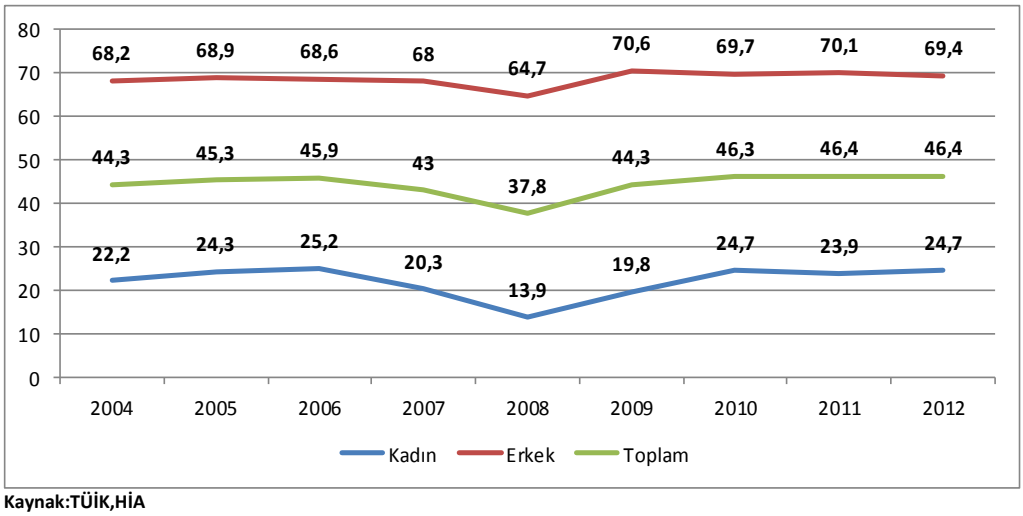

Kaynak:TÜİK,HİA

TR71 bölgesinde işgücüne katılım oranı cinsiyete göre değerlendirildiğinde; yıllar itibariyle genel olarak bir artış olduğu gözlenmişken, sadece 2008 yılında ekonomik krizden dolayı kadın ve erkek işgücüne katılım oranında azalma olmuştur.

Yıllar itibariyle erkeklerin işgücüne katılım oranının kadınların işgücüne katılım oranından fazla olması; bölgede tarım sektörünün ağırlığı ve bu sektörde kadınların ücretsiz aile işçisi olarak çalıştırılması düşünülebilir.

Grafik 8.Eğitim Durumuna ve Cinsiyete Göre İşgücüne Katılım Oranı,%,TR71,2012

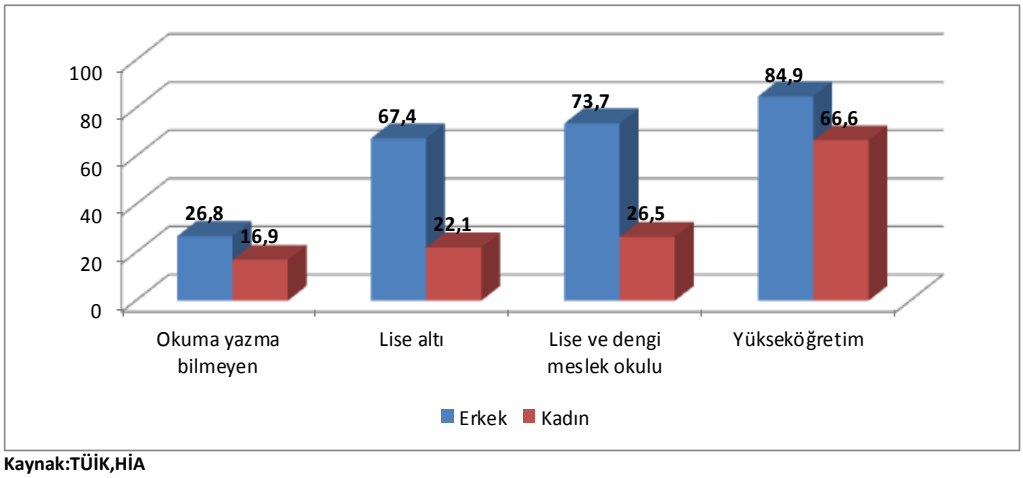

Kaynak:TÜİK,HİA

Eğitim seviyesi yükseldikçe işgücüne katılım oranı da artmaktadır.

Eğitim seviyesine göre işgücüne katılım oranına bakıldığında hem erkekler hem de kadınlarda yükseköğretim mezunları ilk sırada yer aldığı görülmektedir.

Grafik 9. Eğitim Durumuna Göre İşgücüne Katılım Oranı, %, TR71, (2011- 2012)

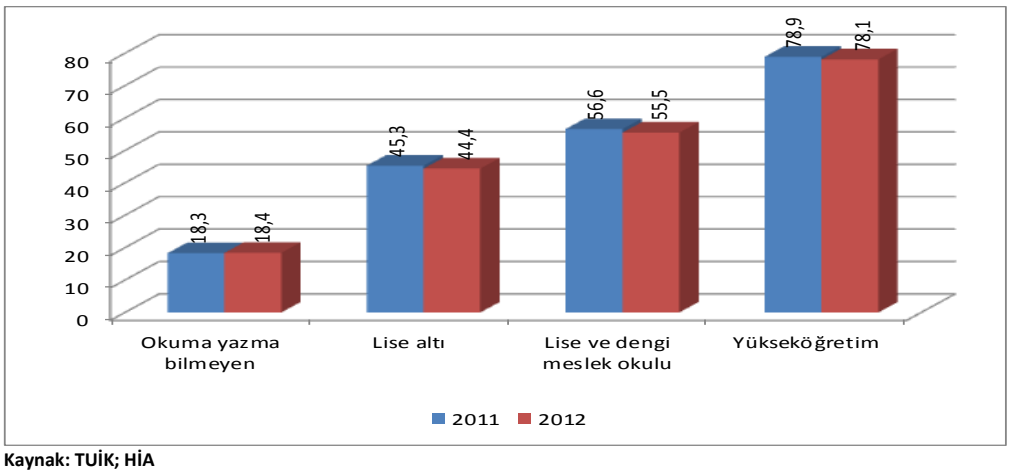

Kaynak: TUİK; HİA

2011-2012 verilerine göre işgücüne katılım oranının en yüksek olduğu eğitim seviyesi yükseköğretim mezunlarındadır. İşgücüne katılım oranının en az olduğu eğitim seviyesi ise okuma yazma bilmeyenlerde görülmektedir. Eğitim seviyesi yükseldikçe işgücüne katılım oranı da artmaktadır.Eğitim seviyesi yükseldikçe işgücüne katılımm oranı

artmaktadır.Yükseköğretim mezularında işgücüne katılım oranında %78,1 iken okuma yazma bilmeyenblerde %18,4'tür.

Grafik 10. Geniş Yaş ve Cinsiyete Göre İşgücüne Katılım Oranı,%, TR71, 2012

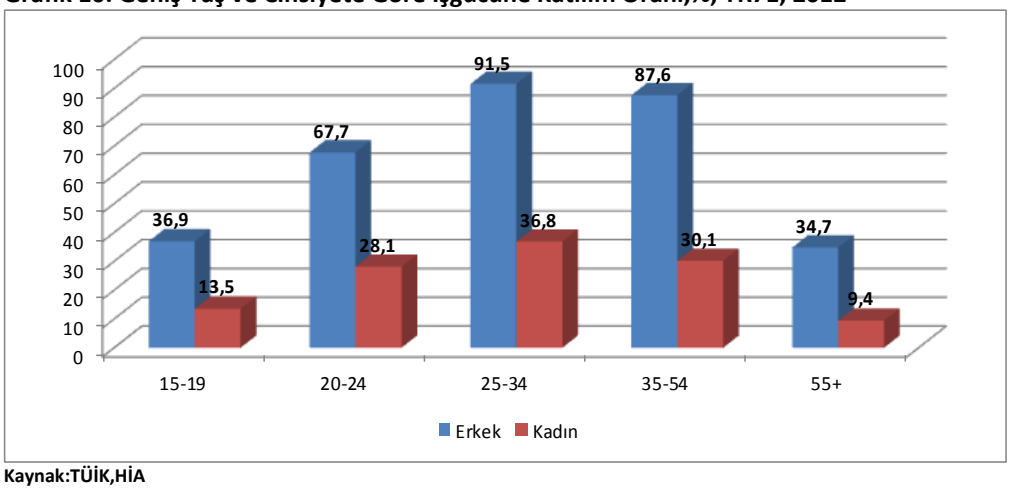

Kaynak:TÜİK,HİA

2012 yılına ait verilere göre Aksaray ilinin de içerisinde bulunduğu TR71 bölgesinde geniş yaş grubuna ve cinsiyete göre işgücüne katılım oranı erkek ve kadında 20-54 yaş aralığında çoğunluktayken, bu yaş grupları arasında işgücüne katılım oranı en yüksek olan kesim 25-34 yaş aralığıdır. 25-34 yaş aralığında işgücüne katılım oranı erkeklerde %91,5 , kadınlarda ise %36,8'dir.Her yaş grubunda erkeklerin işgücüne katılım oranının kadınların işgücüne katılım oranından daha fazla olduğu görülmektedir. Bunun nedenleri; kadınlara düşük ücret ödenmesi, kadınların ev hanımı olmaları, ayrıca ağır çalışma koşulları da kadınların işsiz kalmalarının sebepleri arasında gösterilebilir.

Kadınların işgücüne katılım oranı %36,8 oranıyla en fazla 25-34 yaş gurubunda görülmektedir. İlerleyen yaşlarda bu oranın azalması kadınların evlenmeleri ve çocuk sahibi olmaları ile açıklanabilir.

Grafik 11. Geniş Yaş Grubuna Göre İşgücüne Katılım Oranı,%, TR71, (2011- 2012)

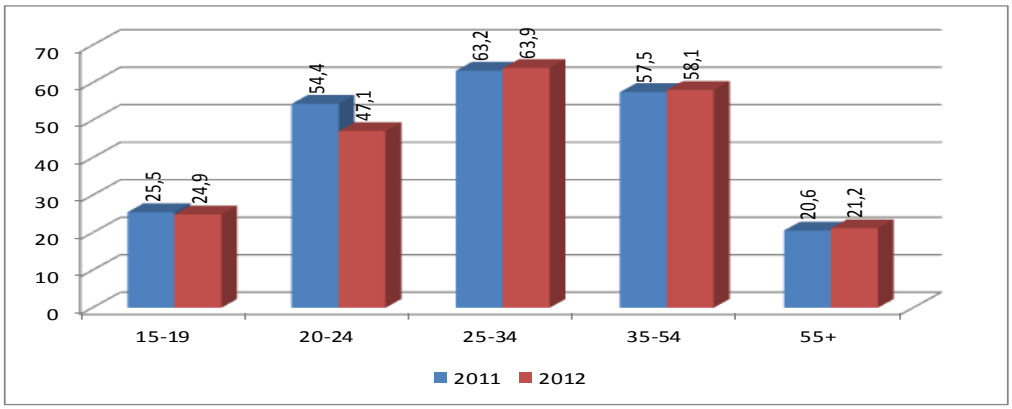

Kaynak: TUİK; HİA

2011-2012 yılı verilerine göre işgücüne katılım oranının en yüksek olduğu yaş grubu %63,2 ve %63,9 ile 25-34 yaş grubudur. İşgücüne katılım oranı 2012 yılında 25-34 yaş grubunda 0,07 'lik bir artış göstermiştir.

Grafik 12. Eğitim Durumuna Göre İşgücü Dışında Bulunma Oran,%, TR71,2012

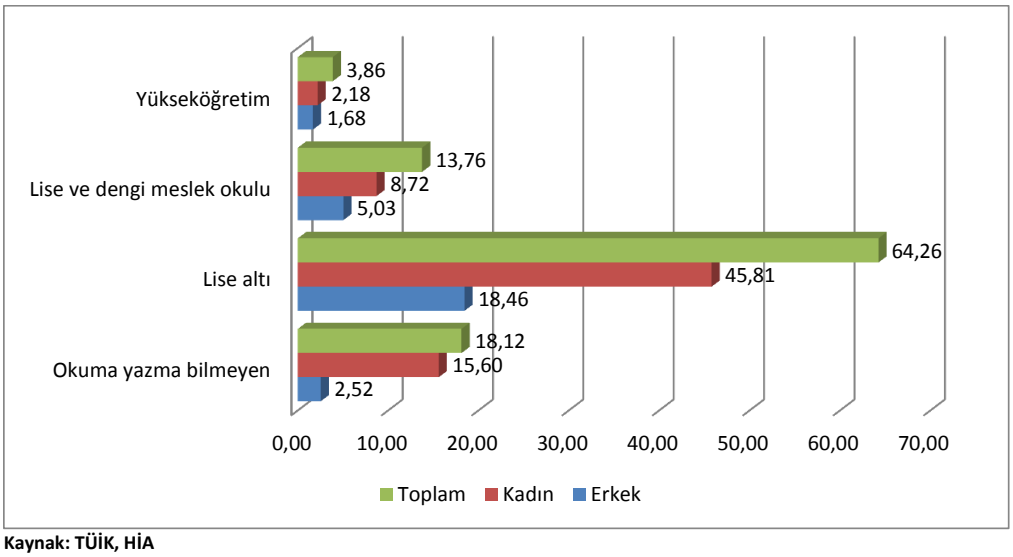

Kaynak: TÜİK, HİA

TR71 bölgesinin 2012 eğitim durumuna göre işgücü dışında bulunma oranlarına bakıldığında %64,26 ile lise altı eğitim mezunlarının ilk sırada olduğu görülmektedir. Aynı şekilde cinsiyet bazında bakıldığında erkek ve kadında lise altı eğitim düzeyinde olanların sayısı en yüksek seviyededir. Lise altı eğitim mezunlarının %45,81 ile kadın iken % 18,46 sı erkektir. Buna sebep olarak bu eğitim düzeyindeki kadınların düşük ücretli işlerde çalışmak istememesi, çocuk bakım maliyetinin yüksek ücretli olması, birçoğunun ev işleri, çocuk ve yaşlı bakımıyla ilgilenmeyi tercih etmeleri gösterilebilir.

Tablo 15. İşgücü Dışında Bulunma Nedeni,Bin Kişi,TR71,2012

	ERKEK	KADIN	TOPLAM
İş bulma ümidi yok	9	1	9
İş aramayıp çalışmaya hazır olan/Diğer	6	8	14
Mevsimlik çalışan	0	0	1
Ev işleri ile meşgul	0	321	321
Öğrenci(eğitim-öğretim)	45	49	94
Emekli	73	7	80
Özürlü yaşlı veya hasta	25	42	66
Ailevi ve kişisel nedenler	2	2	4
Diğer *	5	2	7
Toplam	**165**	**431**	**596**

Kaynak: TÜİK, HİA

TR71 bölgesinde 2012 yılı verilerine göre toplam 596 bin kişi işgücü dışında bulunmaktadır. Kadın ve erkeklerde işgücü dışında kalma nedenleri incelendiğinde; kadınlarda ilk sırayı 321 bin ile ev işleri ile meşgul olmaları, erkeklerde ise 73 bin ile emekli olmaları görülmektedir.

Grafik 13. Nedene ve Cinsiyete Göre İşgücü Dışında Bulunma Oranı,%, TR71,2012

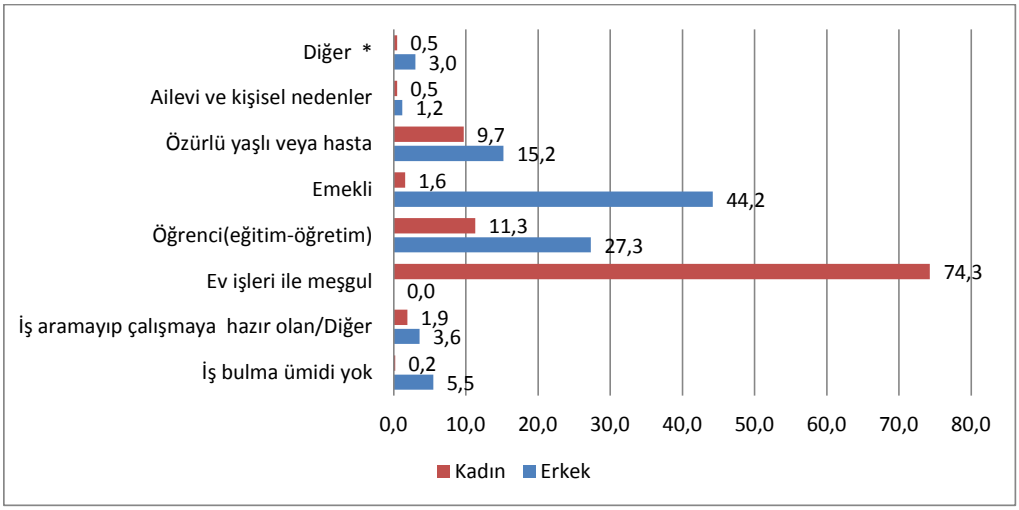

Kaynak: TÜİK, HİA

Araştırma sonucunda nedene ve cinsiyete göre işgücü dışında bulunma oranlarına bakıldığında kadınlarda ilk sırayı %74,3 ile ev işleri ile meşgul olma alırken erkeklerde ilk sırayı %44,2 ile emeklilik almaktadır. İşgücü dışında bulunma nedenlerinden ikinci sırayı hem kadın hem erkeklerde öğrenci (eğitim-öğretim) olmak almaktadır.Eğitim-öğretim oranı kadınlarda %11,3 iken , erkeklerde %27,3'tür

İşsiz

Grafik 14. Yıllar İtibariyle TR71 Bölgesinde İşsizlik Oranı,%, (2004-2012)

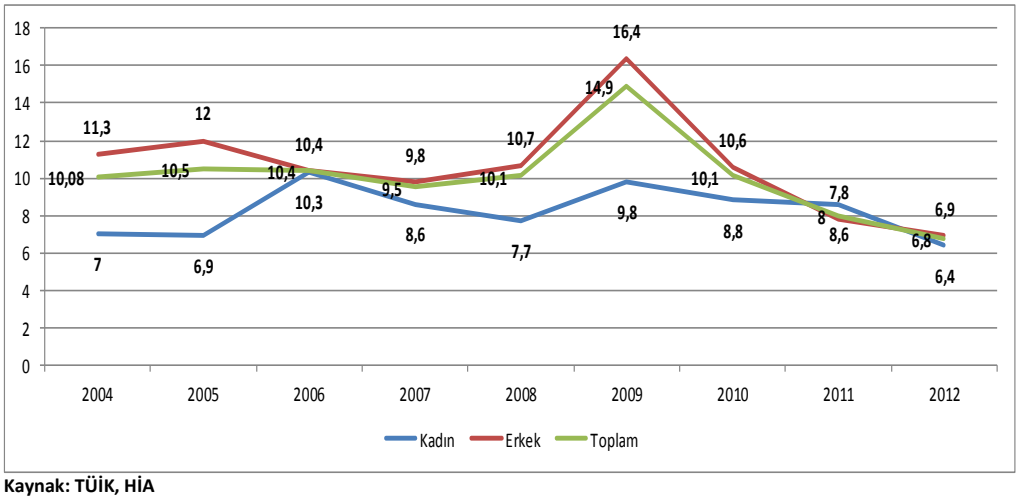

Kaynak: TÜİK, HİA

2004-2012 istatistiklerine göre TR71 bölgesinde işsizlik oranında azalma görülmektedir. 2012 yılı verilerine göre bölgedeki toplam işsizlik oranı %6,8, erkek işsizlik oranı %6,9 ve kadın işsizlik oranı %6,4 'tür. Bu açıdan baktığımızda kadınlar işsizlik oranının düşmesine katkı sağlamaktadır.

Grafik 15. Geniş Yaş Grubuna Göre İşsizlik Oranı,% , TR71, (2011-2012)

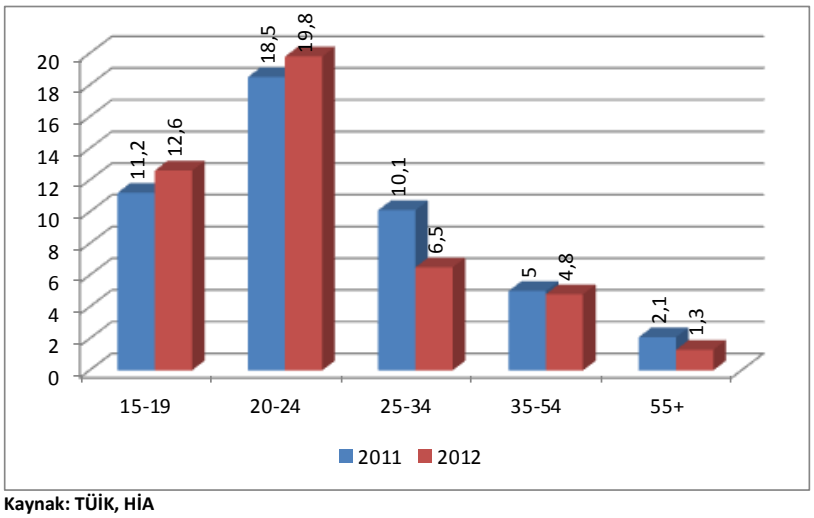

Kaynak: TÜİK, HİA

Bölgede geniş yaş grubuna göre işsizlik oranı 2011 ve 2012 yıllarında birbirine paralellik göstermektedir. Her iki yılda da işsizlik oranının en fazla olduğu yaş grubu 20-24'tür.20-24 yaş grubunda 2011 yılında işsizlik oranı %18,5, 2012 yılında ise %19,8'dir. Bu yaş grubundakilerinin öğrenimlerinin devam etmesi ve yeni mezun olup tecrübesiz olmaları işsizlik oranının fazla olmasının nedenlerinden görülebilir.25-34 ve 35-54 yaş grubunda 2011 yılına göre işsizlik oranında azalma olduğu da görülmektedir.

Grafik 16.Eğitim Durumuna Göre İşsizlik Oranı,%, TR71,2012

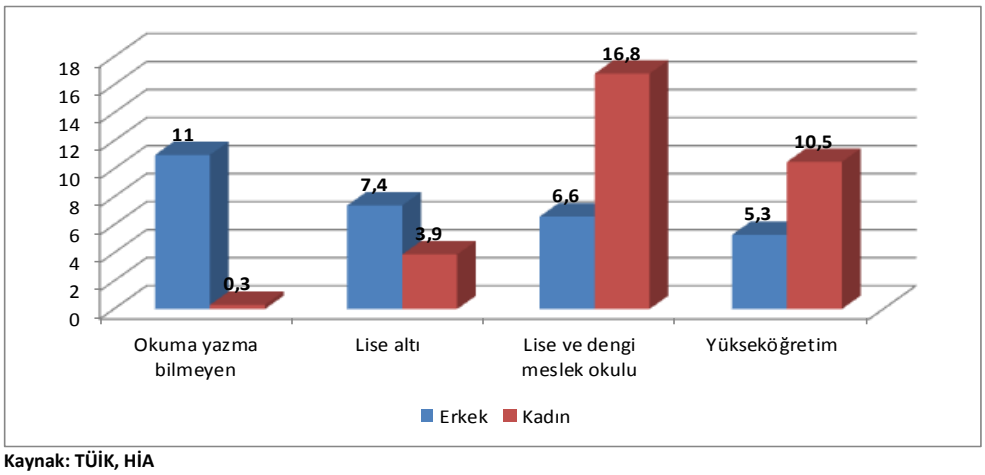

Kaynak: TÜİK, HİA

Kadın ve erkeklerde eğitim durumuna göre işsizlik oranlarında farklılık görülmektedir. Kadınlarda en düşük işsizlik oranı %0,3 ile okuma yazma bilmeyenlerde, erkeklerde ise en düşük işsizlik oranı %5,3 ile yükseköğretim mezunlarındadır. Erkeklerde eğitim seviyesi yükseldikçe işsizlik oranının azaldığı gözlenmişken, lise ve dengi meslek okulu, yükseköğretim mezunu kadınlardaki işsizlik oranının okuma yazma bilmeyen kadınlara göre daha fazla olduğu gözlenmiştir. Okuma yazma bilmeyen erkeklerde, işsizlik oranı %11 ile en fazla iken yükseköğretim mezunu erkeklerde %5,3 ile en az olduğu görülmektedir.

Tablo 16. Eğitim Düzeyine Göre İş Arama Süreleri bin mi %???, TR71,2012

	1 yıldan az	1 yıl ve daha çok	Bekleyen	Toplam
TOPLAM				
Okuma yazma bilmeyenler	0	0	0	0
Lise altı	16	2	1	19
Lise ve dengi meslek okulu	7	2	0	9
Yükseköğretim	4	1	0	5
Toplam	**27**	**5**	**1**	**33**
ERKEK				
Okuma yazma bilmeyenler	0	0	0	0
Lise altı	14	2	1	17
Lise ve dengi meslek okulu	5	1	0	6
Yükseköğretim	2	0	0	2
Toplam	**21**	**3**	**1**	**25**
KADIN				
Okuma yazma bilmeyenler	0	0	0	0
Lise altı	2	0	0	2
Lise ve dengi meslek okulu	2	1	0	3
Yükseköğretim	2	1	0	3
Toplam	**6**	**2**	**0**	**8**

Kaynak: TÜİK,HİA

TÜİK verilerine göre TR71 bölgesindeki işsizlerin %82 'si 1 yıldan daha az süredir işsizdir. Bu grubun içinde en fazla payı da %57,5 ile lise altı eğitimliler almaktadır. Öte yandan 1 yıl ve daha uzun süredir işsiz olanların oranı %15 iken iş bulmuş fakat başlamak için bekleyenlerin oranı ise %3' tür.

İş arama sürelerine göre işsizliğe bakıldığında, uzun süreli işsizlik cinsiyet bazında incelendiğinde, kadınlarda uzun süreli işsizlik, erkeklerden düşüktür. Kadınların %40 ‘ı bir yıl veya daha uzun süredir iş ararken, erkeklerde bu oran %60’tır.

Grafik 17. Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Oranı,%, TR71,2012

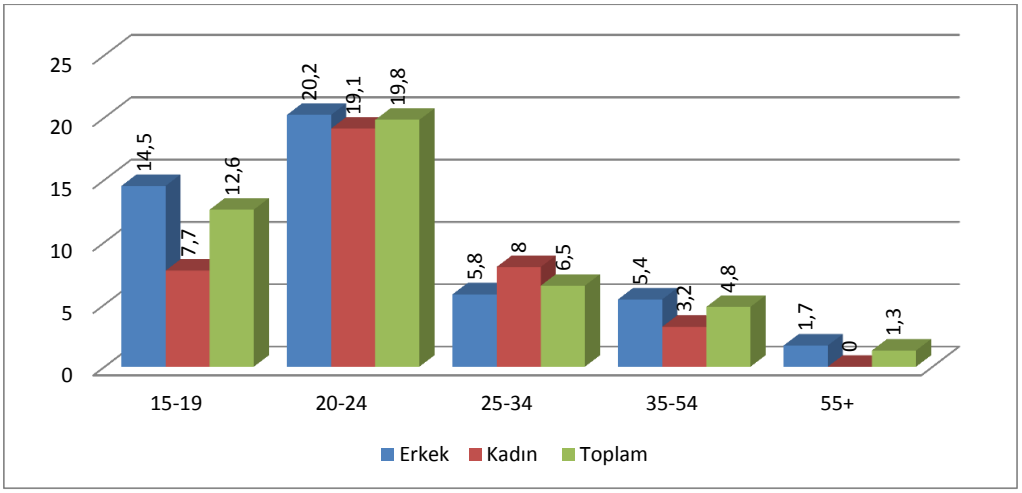

Kaynak: TÜİK,HİA

2012 yılı verileri ışığında TR71 bölgesinde geniş yaş grubuna göre işsizlik oranına bakıldığında, işsizliğin en yüksek olduğu yaş grubu erkekler (%20,2) ve kadınlar (%19,1) için 20-24 yaş grubudur. Bu yaş grubunda işsizlik oranının fazla olmasının nedeni; bu yaş grubundakilerin öğrenci olmaları, işverenlerin tecrübe araması ve bu yüzden verilen ücretin az bulunması gösterilebilir. Yaş ilerledikçe kadın ve erkeklerde işsizlik oranının azaldığı görülmektedir.

Tablo 17. Daha Önce Çalıştırılan Sektöre Göre İşsizlerin Eğitim Durumu

	Tarım	Sanayi	Hizmet	İlk kez iş arayanlar	Toplam
Lise altı	5	7	8	1	21
Lise ve dengi meslek okulu	0	3	4	1	8
Yükseköğretim	0	1	3	2	6
Toplam	**5**	**11**	**15**	**4**	**35**

Kaynak: TÜİK,HİA

TR71 bölgesinin 2012 verilerine göre toplam işsiz sayısının %60’ı lise altı eğitimlidir. Sektörel olarak bakıldığında bütün sektörlerde lise altı eğitimliler ilk sıradadır. Daha önce

çalışılan sektöre göre işsiz sayısı %40 ile en çok hizmet sektöründedir. İkinci sırada ise %31 ile sanayi sektörü gelmektedir.

Grafik 18. İş Arama Sürelerine Göre İlk Kez İş Arayanlar, %, TR71, 2012

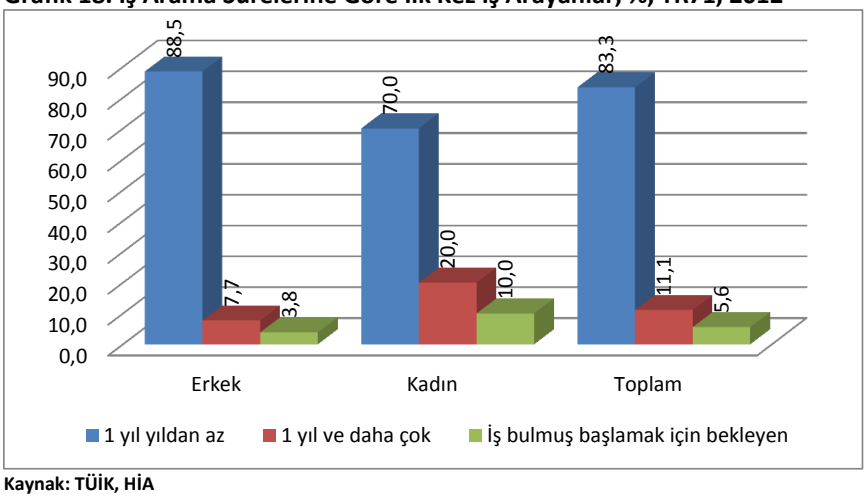

Kaynak: TÜİK, HİA

Bölgedeki işsizlerin %83,3'ü 1 yıldan daha az bir süredir işsizdir. Öte yandan 1 yıl ve daha uzun süredir işsiz olanların oranı %11,1 iken iş bulmuş fakat başlamak için bekleyenlerin oranıysa %5,6 'dır. Cinsiyetler arasında ilk kez iş arayanlarda iş arama süreleri de farklılık göstermektedir. İşgücü piyasasına ilk kez girmek isteyen erkeklerin çoğunluğu(%88,5) 1 yıldan az süredir iş ararken, kadınların çoğunluğu(%70) 1 yıldan fazla süredir iş aramaktadır. Buradan şu anlaşılıyor ki erkekler kadınlara göre daha kısa sürede iş bulmaktadır.

Grafik 19. Geniş Yaş Grubuna Göre İşsizlik Oranı,%,TR71,2012

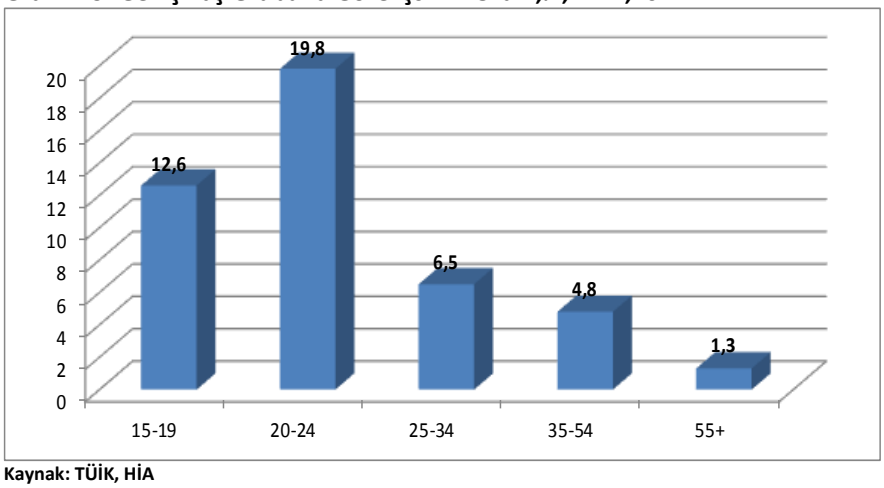

Kaynak: TÜİK, HİA

Geniş yaş grubuna göre işsizlik oranına bakıldığında, işsizliğin en yüksek olduğu yaş grubunun %19,8 ile 20-24 yaş grubu olduğu görülmektedir. Bu yaş grubunda henüz

öğrenciliğine devam edenlerin yanı sıra tecrübesizlikten kaynaklı iş bulma problemi yaşayan gençlerin etkisi büyüktür. 20-24 yaş grubunu %12,6 ile 15-19 yaş grubu ve %6,5 ile 25-34 yaş grubu takip etmektedir.

İstihdam

Grafik 20. Yıllar İtibariyle TR71'de İstihdam Oranı,%, TR71,(2004-2012)

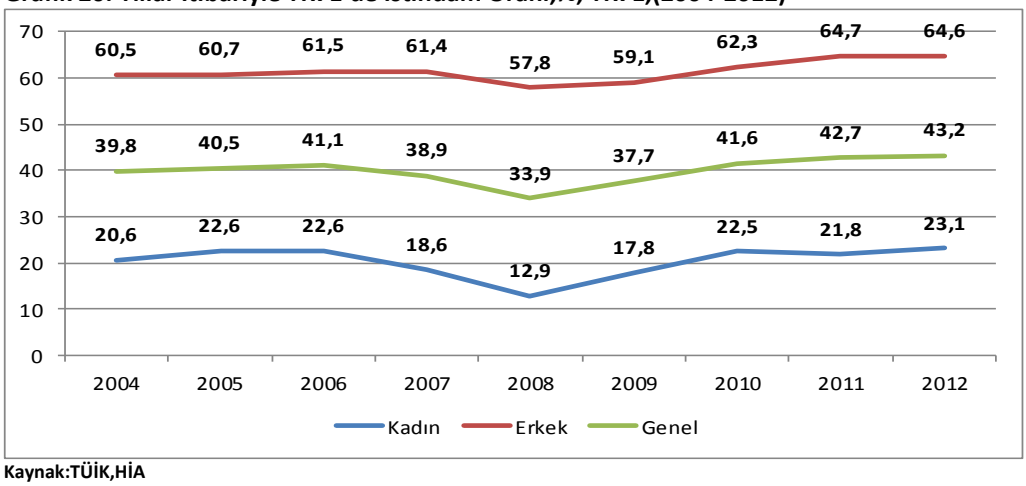

Kaynak:TÜİK,HİA

TR71 bölgesindeki istihdam oranı verilerine bakıldığında bu oranın işgücüne katılım oranı ile paralel olduğu görülmektedir.

Bölgenin istihdam oranında da; yıllar itibariyle genel olarak bir artış olduğu gözlenmişken, sadece 2008 yılında ekonomik krizden dolayı kadın ve erkeklerde istihdam oranında azalma olduğu düşünülebilir. 2012 yılı verilerine bakıldığında ise erkek istihdam oranının kadın istihdam oranının yaklaşık iki katı kadar olduğu görülmektedir. 2012 yılında kadın istihdam oranı %23,1 iken erkek istihdam oranının %64,6 olduğu görülmektedir.

Grafik 21. İstihdam Edilenlerin Yıllar ve İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Dağılımı, Bin Kişi,TR71,(2004-2012)

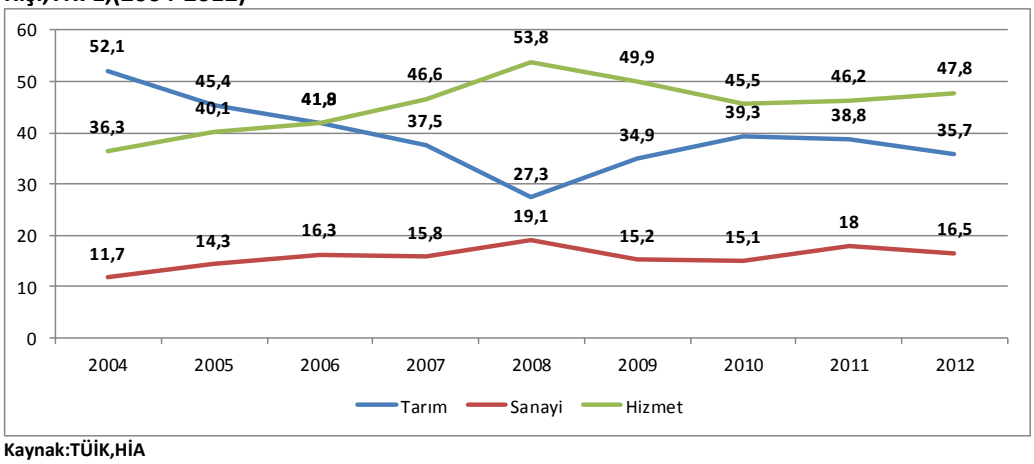

Kaynak:TÜİK,HİA

İktisadi faaliyet koluna göre istihdam oranları incelendiğinde; hizmet sektöründeki istihdam oranlarının, incelenen yıllar itibariyle TR71 bölgesinin Türkiye geneli ile paralellik

gösterdiği gözlenmiştir. 2012 yılı verilerine bakıldığında da hizmet sektörü TR71 bölgesinde toplam istihdamın %47,8'ini kapsamakta, bunu %35,7'lik istihdam yaratma oranıyla tarım sektörü ve %16,5'le sanayi sektörü izlemektedir**.**

Grafik 22. İşteki Duruma ve İktisadi Faaliyet Koluna Göre İstihdam Edilenler, Bin Kişi,TR71,2012

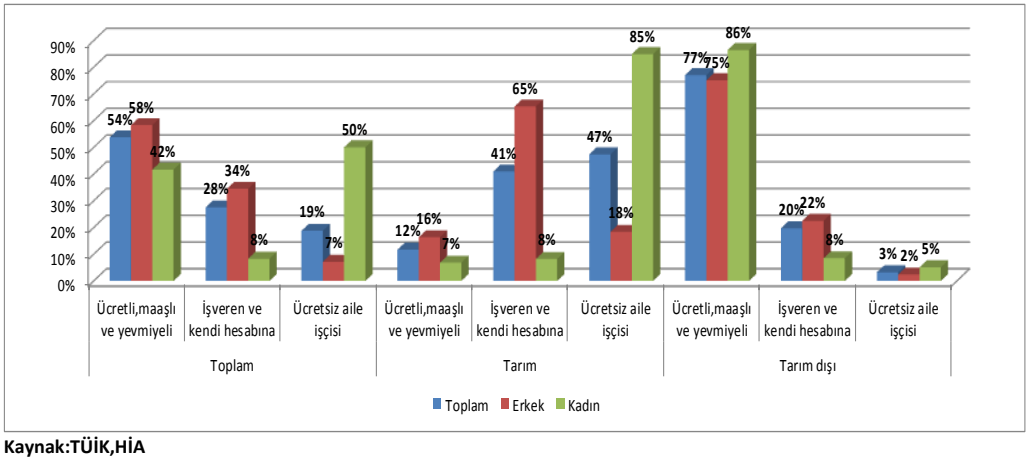

Kaynak:TÜİK,HİA

İşteki durum ve istihdamın sektörel dağılımı cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Erkeklerin %58 i ücretli, maaşlı ve yevmiyeli olarak çalışırken, bu oran kadınlarda %42'ye gerilemektedir. Buna karşın ücretsiz aile işçisi olarak çalışan erkeklerin oranı %7 iken, bu oran kadınlarda %50'ye çıkmaktadır. Ücretsiz aile işçilerinin çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır.

Tarım sektöründeki iş durumuna bakıldığında, tarım sektörüne ücretsiz aile işçiliğinin hakim olduğu görülmektedir. Bu durum sadece TR71 bölgesi için geçerli olmayıp Türkiye 'ye genellenebilecek bir durumdur. Son yıllarda tarım sektöründen koparak kente göç eden nufüs, kentin beklediği niteliklere sahip olmadığı için işgücünün dışında kalmakta, bu da kentsel alanda işsizliğe neden olmaktadır.

Grafik 23. Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılığa ve Eğitim Durumuna Göre İstihdam Edilenler,Bin Kişi, TR71,2012

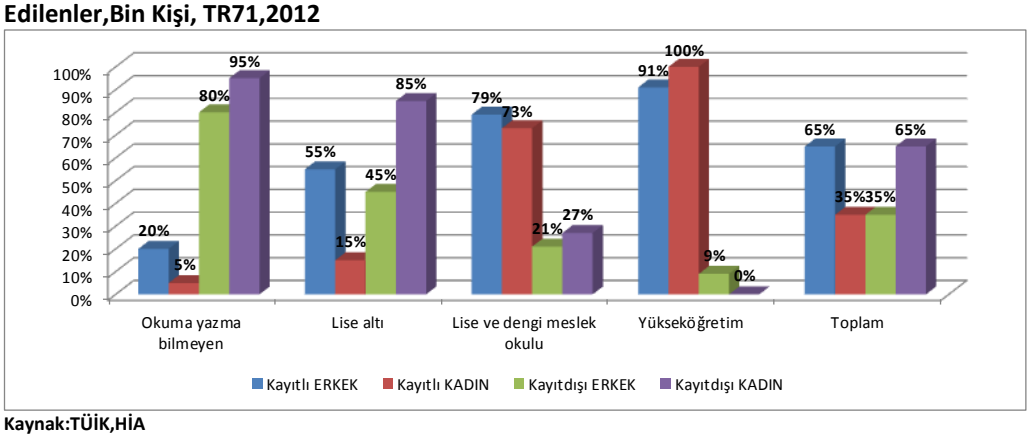

Kaynak:TÜİK,HİA

Sosyal Güvenlik Kurumuna kayıtlılığa ve eğitim durumuna göre istihdam edilenlere bakıldığında TR71bölgesinde en yüksek kayıt dışılık oranı %95'le okuma yazma bilmeyen kadınlardadır. Bu eğitim seviyesinde erkeklerde kayıt dışı çalışma oranı %80'dir. Cinsiyetler arası fark lise altı eğitimlilerde en yüksek noktaya ulaşmaktadır. En düşük kayıt dışı çalışma oranı yükseköğretim mezunlarındadır ayrıca bu mezunlarda cinsiyetler arası fark en azdır.

Grafik 24. Geniş Yaş Grubuna ve Cinsiyete Göre İstihdam Oranı,%, TR71,2012

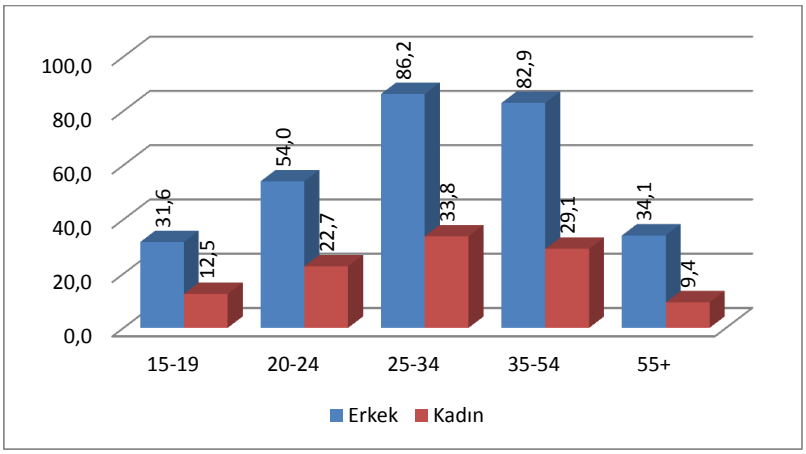

Kaynak: TÜİK, HİA

Yaş gruplarının toplam istihdamdaki yeri incelendiğinde her iki cinsiyette de 25-34 yaş grubundaki istihdam oranının en fazla olduğu görülmektedir. Bu yaş grubundaki erkeklerde istihdam oranı %86,2, kadınlarda ise %33,8'dir. Bu yaş grubunu erkeklerde %82,9 kadınlarda %29,1 ile 35-54 yaş grubundakiler takip etmektedir.

Grafik 25. Geniş Yaş Grubuna Göre İstihdam Oranı,%, TR71,(2011-2012)

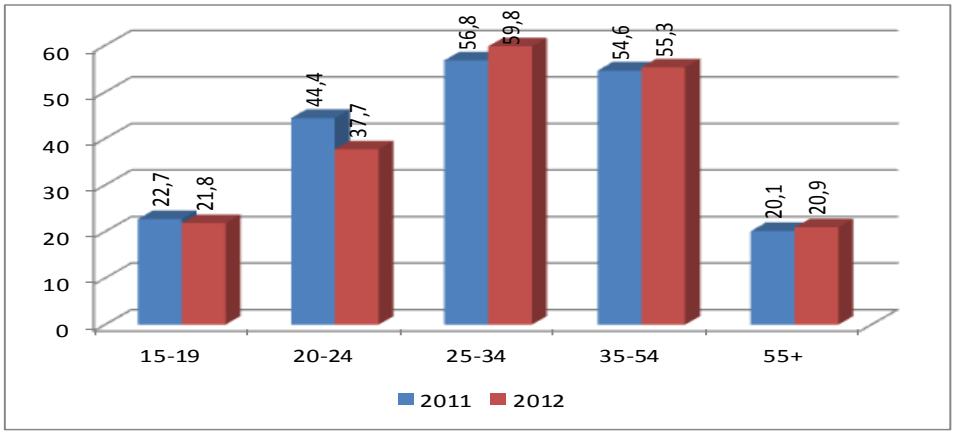

Kaynak: TÜİK,HİA

2011 ve 2012 verilerine göre TR71 bölgesinde istihdam oranının en fazla olduğu yaş grubu %56,8 ve %59,8 ile 25-34 yaş grubudur. Bunu %54,6 ve %55,3 ile 35-54 yaş grubu takip etmektedir. Ayrıca 2012 yılında 25-34, 35-54 yaş grubunda 2011 yılına göre istihdam oranında artış olduğu görülmektedir. Bunun nedeni olarak bölgede eğitim seviyesine verilen önemin artması görülebilir.

Grafik 26.Eğitim Durumlarına Göre İstihdam Oranları,%, TR71,(2011-2012)

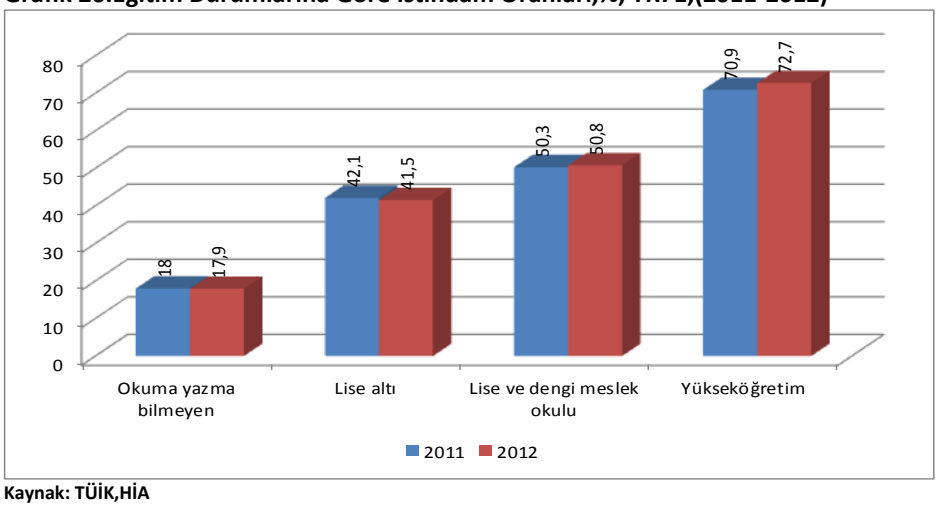

Kaynak: TÜİK,HİA

Eğitim seviyesi ile istihdam arasında önemli derecede bağlantı vardır. Eğitim seviyesi yükseldikçe istihdam oranları yükselmektedir. Bölgede de 2011-2012 verilerine bakıldığında eğitim seviyesi arttıkça istihdam oranının arttığı görülmektedir.

2011-2012 yılları verileri karşılaştırıldığında okuma yazma bilmeyenlerde 2012 yılında %0,5 oranında ve lise altı eğitim durumunda da %1,4 oranında azalma olduğu görülmüştür. Buna karşın lise ve dengi meslek okulu mezunlarında 2012 yılında %0,9 oranında, yükseköğretim mezunlarında ise %2,5 oranında artış olduğu görülmüştür. Son yıllarda istihdam oranındaki artışın nedeni olarak eğitim durumuna verilen önemin artmış olması gösterilebilir.

Grafik 27. Eğitim Durumuna ve Cinsiyete Göre İstihdam Oranı,%, TR71,2012

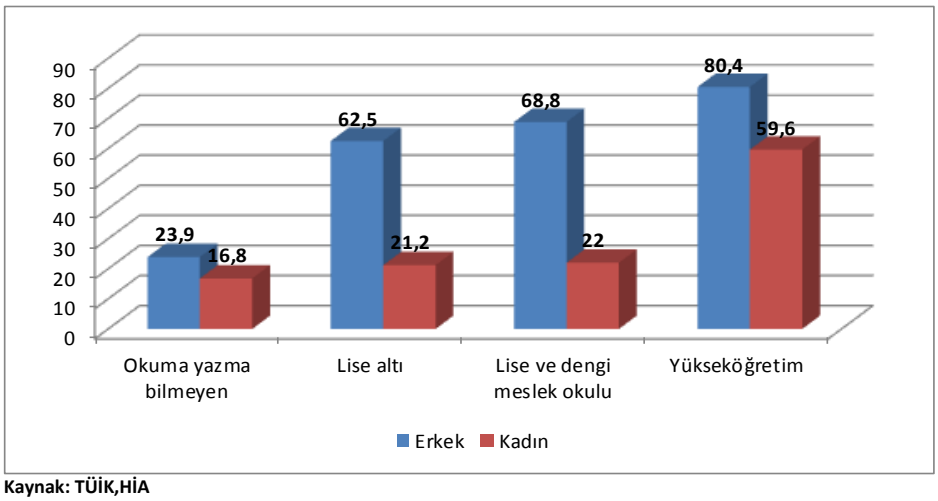

Kaynak: TÜİK,HİA

Bireyin sahip olduğu eğitim istihdam oranını da olumlu yönde etkilemektedir. Eğitim durumuna ve cinsiyete göre istihdam oranı verilerine bakıldığında hem erkeklerde hem kadınlarda eğitim seviyesi yükseldikçe istihdam oranının arttığı gözlenmektedir. İstihdam oranının yükseöğretim mezunu erkeklerde %80,4 , kadınlarda ise %59,6 ile en fazla olduğu görülmektedir.

Grafik 28. Cinsiyete Göre İstihdam Oranı, %, (TR71-TÜRKİYE), 2012

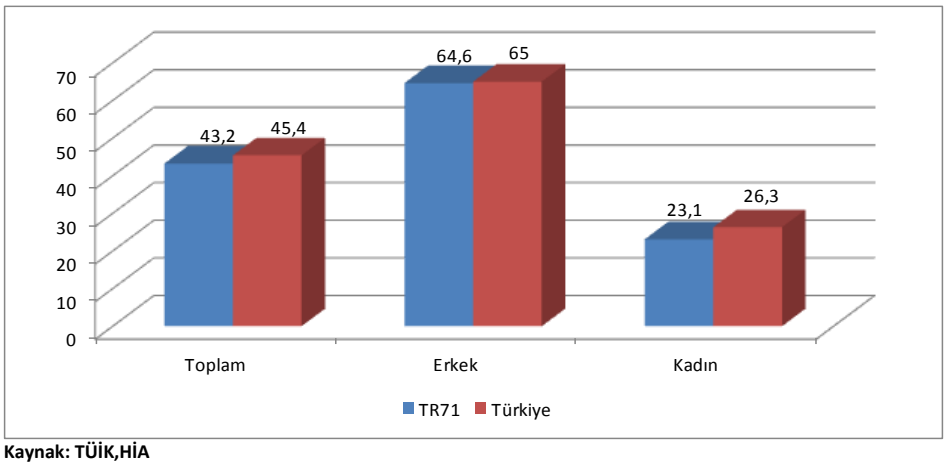

Kaynak: TÜİK,HİA

Bölgede istihdam oranı %43,2 'dir. İstihdam oranının Türkiye ortalamasından daha düşük olduğu görülmektedir.TR71 bölgesinde erkeklerin istihdam oranı Türkiye ortalamasına yakın iken, kadınlarda istihdam oranı Türkiye ortalamasının altındadır. TR71 bölgesinde kadın istihdamının az olmasında; çocuk bakım hizmetlerinin yetersiz ve yüksek ücretli olması nedeniyle kadınların birçoğunun çalışmak yerine ev hanımı olduğunu, ev işleri,çocuk ve yaşlı

bakımıyla ilgilendiğini düşündürmektedir. Türkiye ortalamasına göre kadın istihdam oranı %26,3 iken bölgede bu oranın %23,1 olduğu görülmektedir.

Grafik 29. İşgücüne Dâhil Olmayanların Cinsiyete Göre İşgücüne Dâhil Olmama Nedenleri, %, TR71,2012

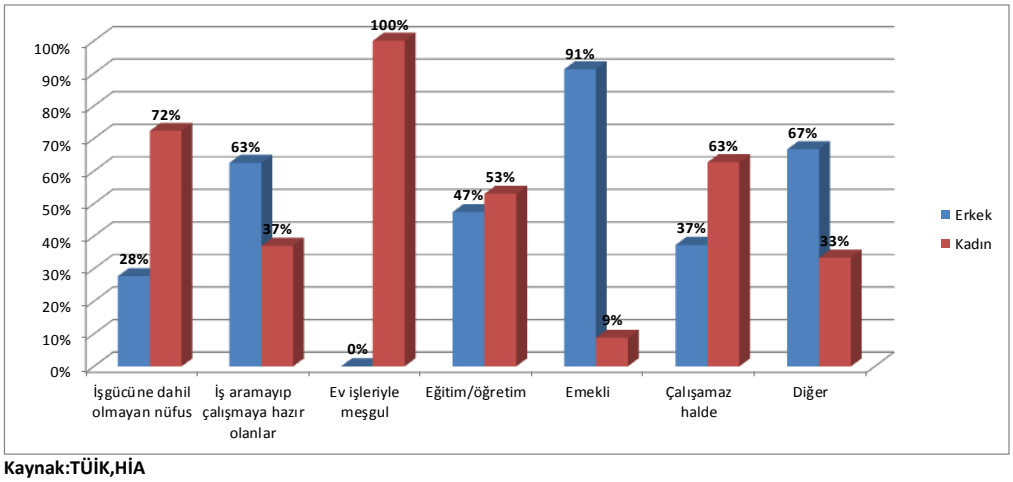

Kaynak:TÜİK,HİA

2012 verilerine göre bölgede işgücüne dahil olmayan nüfusa bakıldığında en fazla oran %72 ile kadınlardadır. Bu oran erkeklerde ise %28'dir. İşgücüne dahil olmama nedenlerinde kadınlarda ilk sırada %100 ile ev işleriyle meşgul olma yer alırken, erkeklerde %91 ile emeklilik yer almaktadır.

Grafik 30. Yaş Bağımlılık Oranı, %, (Aksaray – TÜRKİYE), 2012

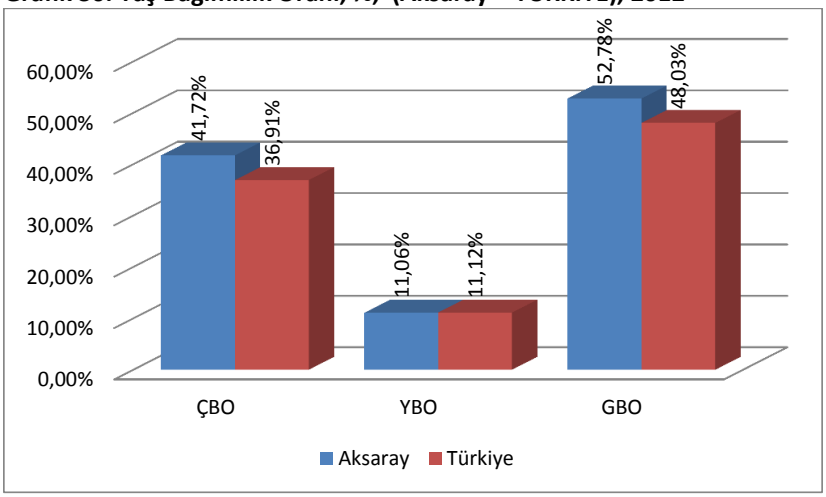

Kaynak: TUİK ADNKS Sonuçları

Aksaray'ın çocuk bağımlılık oranı %41,72 olup bu oran Türkiye ortalamasının üzerindedir. Diğer bir ifadeyle gelecekte ilimiz için daha genç ve dinamik bir nüfus olacağını söyleyebiliriz.

Bununla beraber yaşlı bağımlılık oranı incelendiğinde ise ilimiz, Türkiye ortalamasının altında yer almaktadır. Bu verilere göre ilin genel bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir. Türkiye ortalamasına göre genel bağımlılık oranı %48,03 iken, ilimizde genel bağımlılık oranının %52,78 olduğu görülmektedir.

Grafik 31. İstihdamın Cinsiyete Göre Tarım ve Tarım Dışı Dağılımı, %, (TR71-TÜRKİYE),2012

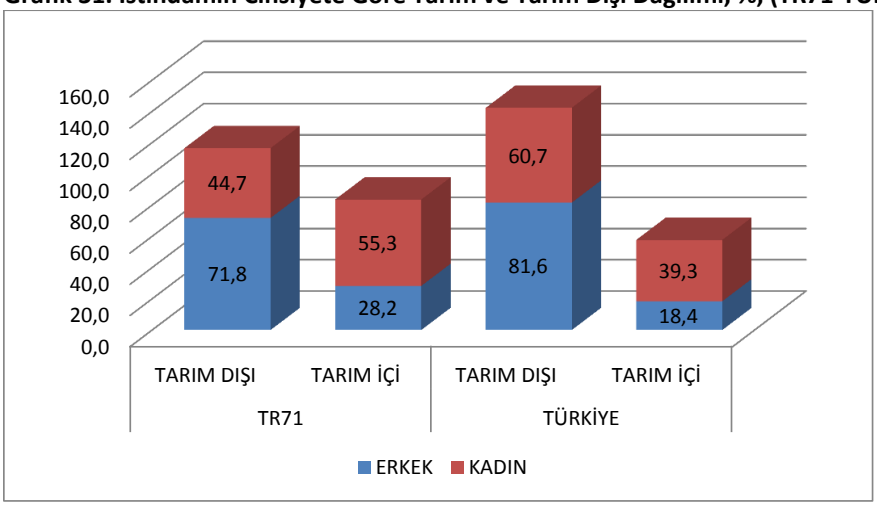

Kaynak: TÜİK,HİA

Türkiye ortalamasında kadınların çoğu tarım dışı sektörlerde çalışırken, bölgede durum bunun tam tersidir. Türkiye'de kadınların %60,7'si tarım dışı sektörde %39,3 tarım sektöründe çalışmaktadır. TR71 bölgesi verilerine göre ise kadınların çoğu tarım sektöründe istihdam edilmektedir. Buna neden olarak bölgede kadınların çoğunun tarım sektöründe ücretsiz aile işçisi olarak çalışması gösterilebilir. Bölgede erkeklerin tarım dışı sektörde çalışma oranı daha fazla olmakla birlikte (%71,8), bu oran Türkiye ortalamasının (%81,6) altındadır.

Grafik 32. İşteki Duruma ve Cinsiyete Göre İstihdam,%, TR71, 2012

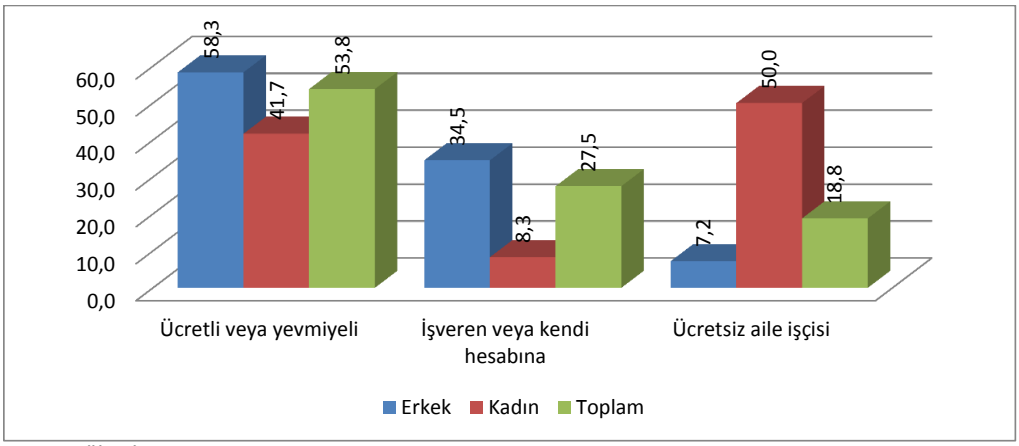

Kaynak: TÜİK,HİA

Toplam çalışanların %53,8'i ücretli veya yevmiyeli, %27,5'i işveren veya kendi hesabına, %18,8'i ise ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Toplam çalışanların büyük çoğunluğunun ücretli veya yevmiyeli çalıştığı görülmektedir. İşveren veya kendi hesabına çalışan kadın oranı %8,3 iken bu oran erkeklerde (%34,5) 4 kat fazladır.Çünkü bölgede kadın işveren sayısı fazla değildir. Bölgede kadınlar daha çok ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Bölge verilerine bakıldığında da ücretsiz aile işçisi olarak çalışanların %50'sinin kadın olduğu görülmektedir.

Tablo 18. İşteki Durumuna ve Sektöre Göre İstihdam,Bin Kişi, TR71,2012

ERKEK	Ücretli veya yevmiyeli	İşveren veya kendi hesabına	Ücretsiz aile işçisi	Toplam
Tarım	16	64	18	**98**
Sanayi	59	13	2	**74**
Hizmet	128	43	5	**176**
Toplam	**203**	**120**	**25**	**348**

KADIN	Ücretli veya yevmiyeli	İşveren veya kendi hesabına	Ücretsiz aile işçisi	Toplam
Tarım	5	6	62	**73**
Sanayi	4	2	0	**6**
Hizmet	47	3	3	**53**
Toplam	**56**	**11**	**65**	**132**

Kaynak: TÜİK, HİA

İşteki durum ve istihdamın sektörel dağılımı cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Erkek istihdamının en fazla olduğu sektör %50,5 ile hizmet iken kadın istihdamının en fazla olduğu sektör %55,3 ile tarımdır. Tarım sektöründe kadın istihdamının fazla olmasının nedeni kadınların ücretsiz aile işçisi olarak çalışması olarak gösterilebilir.

Ücretli veya yevmiyeli çalışanların %67,5'inin hizmet sektöründe yoğunluk kazandığı, sektör içerisinde çalışanların da erkek ağırlıklı olduğu görülmektedir.

İşveren veya kendi hesabına çalışanlar içerisinde tarım sektörü göze çarpmaktadır. Tarım sektörü payının %53,4 olduğu görülmektedir. Bu durumun bölgenin geleneksel ve coğrafi yapısından kaynaklandığı düşünülebilir.

Grafik 33. Tarım ve Tarım Dışı Kayıt Dışı Çalışma Oranı,%, (TÜRKİYE-TR71)

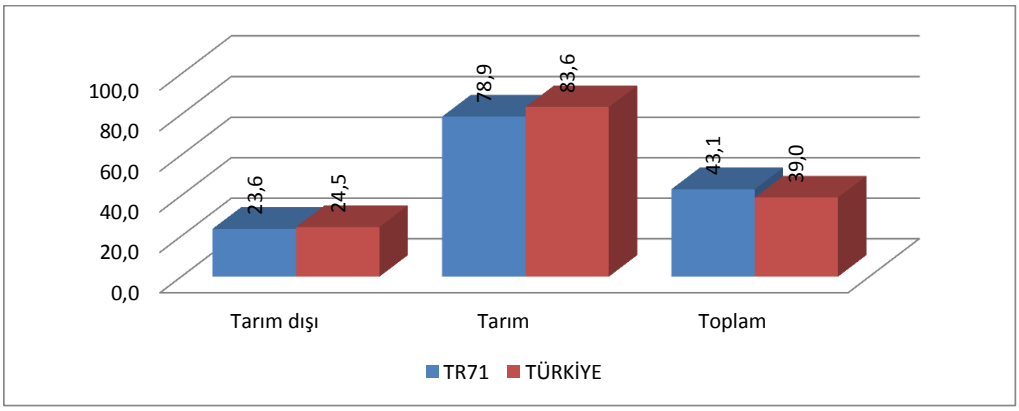

Kaynak: TÜİK, HİA

Bölge istihdamının %43,1'i kayıt dışı çalışmaktadır. Bölge kayıt dışı çalışma oranları itibariyle ilginç bir yapıya sahiptir. Hem tarım hem de tarım dışı sektörlerde kayıt dışı çalışma oranı Türkiye ortalamasının altında olmasına rağmen, toplam kayıt dışı çalışma oranı Türkiye ortalamasından daha yüksektir. Bölge verilerine bakıldığında tarım sektöründe kayıt dışı çalışma oranının %78,9 olduğu görülmektedir. Buna neden bölgenin coğrafik yapısı itibariyle tarıma elverişli olması ve tarım sektöründe çalışanların daha çok ücretsiz aile işçisi olarak çalıştırılması gösterilebilir.

Grafik 34. Sektörel Kayıt Dışı Çalışma Oranı,%, (TÜRKİYE-TR71),2012

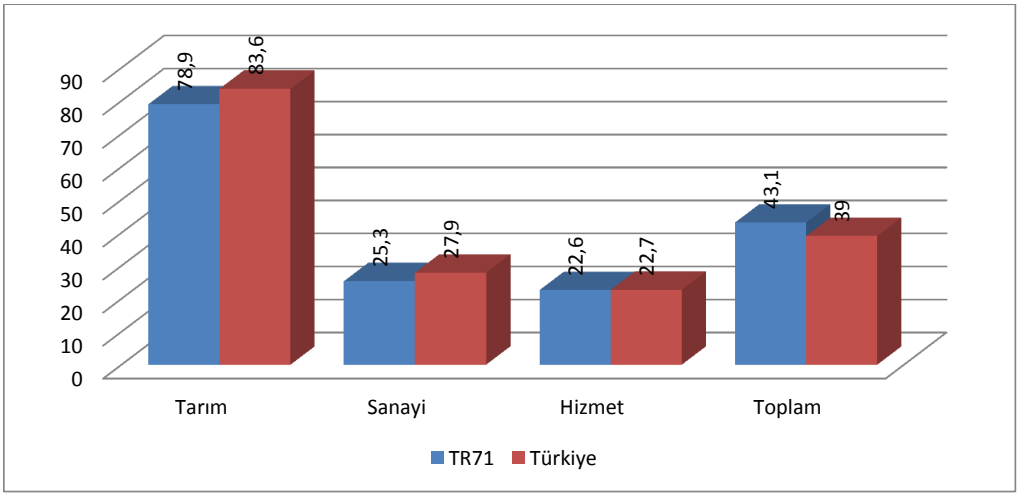

Kaynak: TÜİK, HİA

İlimizdeki toplam kayıt dışı çalışma oranı Türkiye ortalamalarının üzerindedir. Türkiye de sektörel kayıt dışı çalışma oranı %39 iken ilimizde %43,1 'dir.

Sektörel olarak bakıldığında hem ilimizin içinde bulunduğu bölgede hem de Türkiye de en yüksek kayıt dışı çalışma oranı tarım sektöründedir. Bölgede kayıt dışı çalışma oranının en fazla %78,9 ile tarım sektöründe, %25,3 ile sanayi sektöründe ve %22,6 ile hizmet sektöründe olduğu görülmektedir.Tarım ve sanayi sektöründe TR71 bölgesinin kayıt dışı çalışma oranı Türkiye ortalamalarının altında iken; hizmet sektöründe kayıt dışı çalışma oranları Türkiye ortalamalarına eşdeğerdir.

Grafik 35. Tarım Ve Tarım Dışı Sektörlerde Cinsiyete Göre Kayıt Dışı İstihdam Oranı ,%, TR71,2012

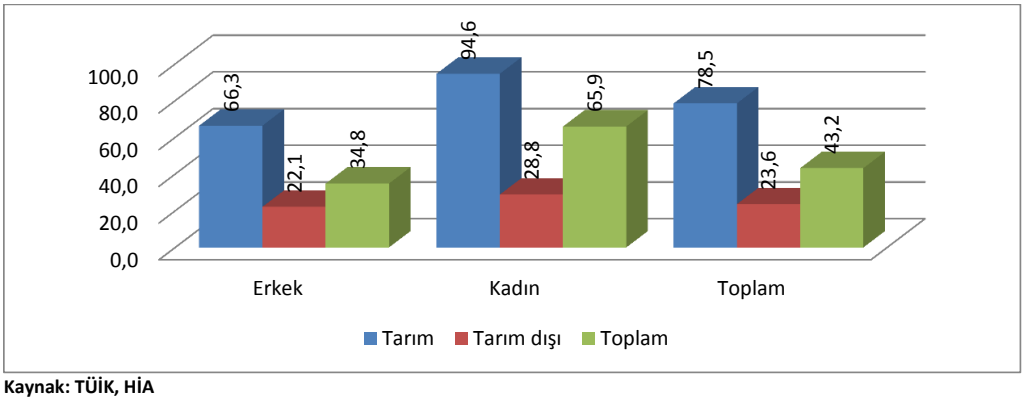

Kaynak: TÜİK, HİA

Tarım ve tarım dışı sektörlerde kadınlardaki toplam istihdam oranının erkeklerdekinin yaklaşık iki katı olduğu görülmektedir. Kadınlarda %65,9 olan kayıt dışı çalışma oranı erkeklerde %34,8 'dir. Tarım dışı çalışma oranlarında cinsiyetler arasındaki fark az iken; tarım sektöründe kadın erkek arasındaki fark çok fazladır. Tarım sektöründeki kayıt dışı istihdam oranı kadınlarda %94,6, erkeklerde %66,3'dür.

Tarım sektöründe çalışan kadın nüfusun kayıt dışılık oranının bu kadar yüksek olmasında kadının bu sektörde ücretsiz aile işçisi olarak çalıştırılmasının etkili olduğu düşünülebilir.

Grafik 36. Eğitim Durumuna Göre Kayıt Dışılık ,%, TR71,2012

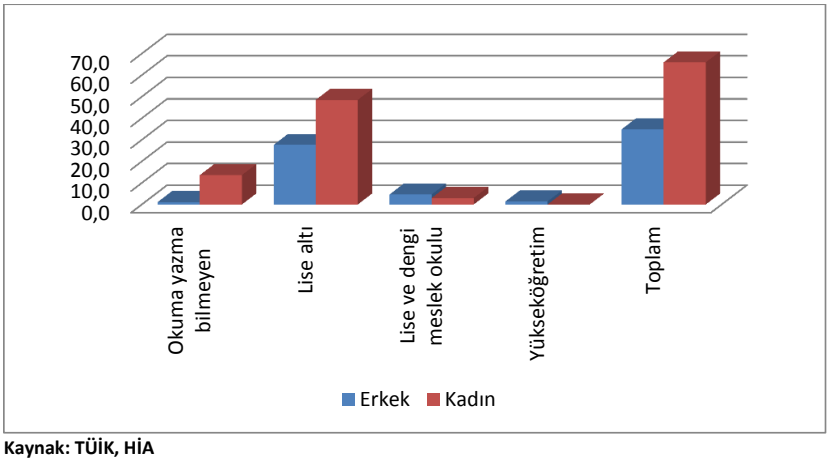

Kaynak: TÜİK, HİA

TR71 bölgesinde toplam kayıt dışılık oranı erkeklerde %34,8 iken kadınlarda %65,9 oranındadır. Kayıt dışılığa eğitim düzeyinde bakıldığında oranlar kadın ve erkekte lise altı eğitim düzeyinde en fazladır. Bu oranlar erkeklerde %27,6 kadınlarda %48,5dır. Bölge genelinde 121.000'i erkek 87.000'i kadın olmakla birlikte toplam 208.000 kişilik bir kayıt dışılık vardır.

Grafik 37. İşteki Duruma Göre Kayıt Dışılık Oranı,%, TR71,2012

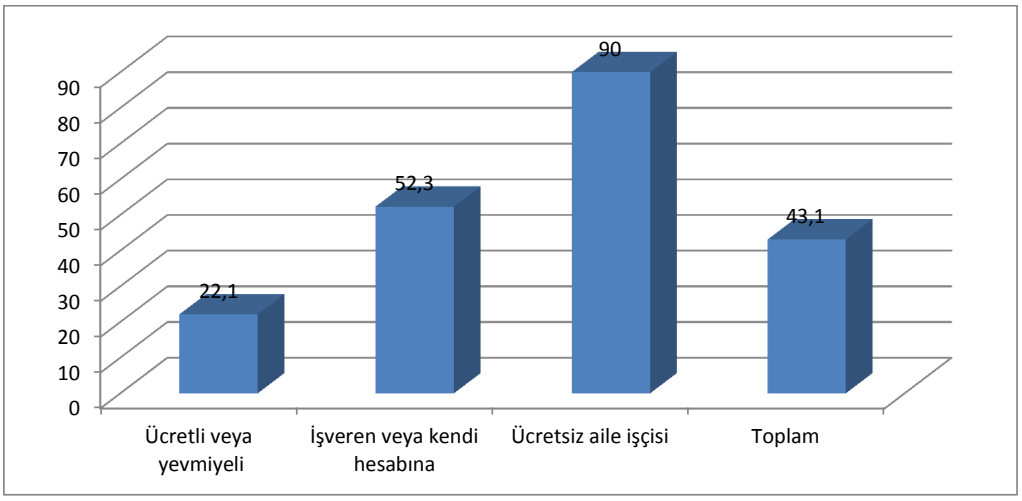

Kaynak: TÜİK, HİA

İşteki duruma göre kayıt dışılık oranına baktığımızda en fazla oranın %90 ile ücretsiz aile işçiliğinde olduğu görülmektedir. Bunun nedeni Türkiye'de kadınların yarıya yakını tarım sektöründe, büyük ölçüde hiçbir kişisel gelir elde etmeden ve sosyal güvenceden yoksun bir biçimde, ücretsiz aile işçisi olarak çalışmalarıdır. En düşük kayıt dışı istihdam oranı ise ücretli veya yevmiyeli çalışanlardadır. Ücretli veya yevmiyeli çalışanların %22,1 'i kayıt dışı istihdam edilmektedir.

Türkiye'de olduğu gibi bölgede de kayıt dışı istihdam oranının azaldığı görülmektedir. Buna rağmen özellikle tarım sektöründeki ücretsiz aile işçiliğinde ciddi müdahaleye ihtiyaç vardır. 2011 verilerine bakıldığında bölgede toplam kayıt dışı çalışma oranı %46,4 iken bu oran 2012 yılında %43,1' e düşmüştür.

Grafik 38. Gençlerin çalıştıkları sektörler,%, TR71,2012

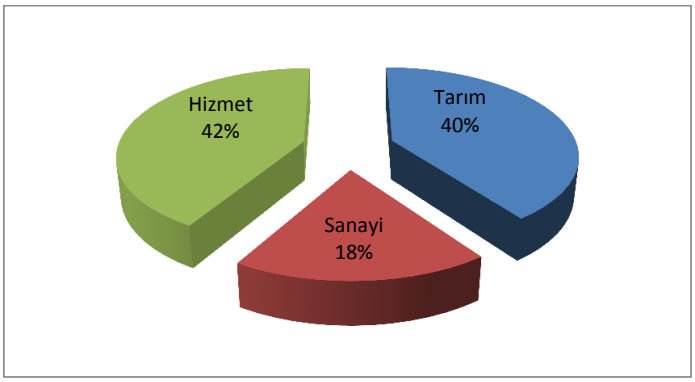

Kaynak: TÜİK,HİA

Bölgemizde gençlerin en çok çalıştığı sektör %42 ile hizmet sektörüdür. Bu bölgenin hızla gelişmekte olduğunu göstermesi açısından önemlidir. TR71 bölgesinde tarımın önemli bir payının olması gençlerin %40 ile ikinci sırada tarım sektöründe çalışması sonucunu ortaya çıkarmıştır. %18 ile sanayi sektörü gençlerin çalıştıkları sektörler arasında son sırayı almaktadır.

İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Tablo 19. Eğitim Durumlarına Göre Başvurular, Aksaray-Türkiye

		AKSARAY	TÜRKİYE
Okur Yazar Olmayan	**ERKEK**	37	14.018
	KADIN	20	11.874
Okur Yazar	**ERKEK**	27	26.347
	KADIN	12	16.115
İlköğretim	**ERKEK**	2.790	585.486
	KADIN	1.024	275.180
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	**ERKEK**	1.192	357.482
	KADIN	500	199.244
Önlisans	**ERKEK**	245	96.580
	KADIN	238	83.034
Lisans	**ERKEK**	227	95.078
	KADIN	191	82.655
Yüksek Lisans	**ERKEK**	6	3.031
	KADIN	5	3.380
Doktora	**ERKEK**	0	121
	KADIN	0	91
TOPLAM	**ERKEK**	**4.524**	**1.178.143**
	KADIN	**1.990**	**671.573**
	Toplam	**6.514**	**1.849.716**

Kaynak: İŞKUR

Aksaray'da işe başvurulanların %58,5'i ilköğretim mezunlarıdır. İlköğretim mezunlarını %26 ile ortaöğretim mezunları takip etmektedir. Aksaray'da işe başvuranlarda okuma-yazma bilmeyen erkeklerin kadınlardan daha fazla olduğu görülmektedir. Diğer öğrenim seviyelerinden mezun olanlarda ise kadınların sayısı erkeklerden daha azdır. Türkiye'de de işe başvuranların %46,5'inin ilköğretim mezunlarının olduüu görülmektedir. Bunu ortaöğretim mezunları takip ederken en az başvuru doktora mezunlarında görülmektedir.

Tablo 20. Başvuruların Mesleklere Göre Dağılımı Aksaray-Türkiye, 2013

MESLEK	AKSARAY	TÜRKİYE
GENEL TOPLAM	**4523**	**1572631**
Beden İşçisi (Genel)	1194	382019
Beden İşçisi (Temizlik)	148	67178
Şoför-Yük Taşıma	114	30796
Beden İşçisi (İnşaat)	104	15669
Gaz Altı Kaynakçısı	81	6358
Büro Memuru (Genel)	76	77520
Garson (Servis Elemanı)	76	26715
Satış Danışmanı	73	49837
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	62	5544
Şoför (Yolcu Taşıma)	60	17601
Temizlik Görevlisi	57	55549
Aşçı	48	15994
Elektrikçi (Genel)	44	10188
Makine Montaj ve Bakım Onarımcısı	42	1525
Güvenlik Görevlisi (Silahlı)	39	10092
Ağır Kamyon Şoförü	39	10766
Beden İşçisi-Bina İnşaatı	36	6132
İmal İşçisi	35	392
Sıhhi Tesisatçı	32	4027

Kaynak: İŞKUR

2013 yılında hem ilimizde hem de Türkiye genelinde en fazla yapılan başvuru yaklaşık %25 ile beden işçisi (genel) olduğu görülmektedir. Yapılan başvurunun ¼'ünün nitelik gerektirmeyen, beden gücü ile çalışma öncelikli bir meslekte olması mesleki eğitime olan ihtiyacın had safhada olduğunun açık bir göstergesidir.

Tablo 21. Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı, Aksaray, 2013

	AKSARAY	TÜRKİYE
Beden İşçisi (Genel)	1.860	567.436
Beden İşçisi (Temizlik)	137	97.505
Büro Memuru (Genel)	136	123.666
Şoför-Yük Taşıma	132	39.808
Garson (Servis Elemanı)	99	27.254
Aşçı	74	24.214
Gaz Altı Kaynakçısı	71	5.773
Şoför (Yolcu Taşıma)	67	24.607
Beden İşçisi (İnşaat)	63	19.168
Satış Danışmanı	62	54.975
Elektrikçi (Genel)	48	10.893
Elektrik Teknisyeni	47	12.813
Güvenlik Görevlisi (Silahlı)	45	13.860
İnşaat Boyacısı/Boyacı-Bina	45	4.317
Beden İşçisi-Bina İnşaatı	40	8.270
Muhasebeci	37	32.398
Kalorifer Ateşçisi (Katı Ve Sıvı Yakıt)	35	4.892
Güvenlik Görevlisi	32	13.496
Ön Muhasebeci	31	42.369
Kamyonet Şoförü	30	12.448

Kaynak: İŞKUR

2013 yılı İŞKUR verilerine göre Aksaray da kayıtlı işsizlerin en fazla olduğu meslek %35 oranıyla beden işçisi (genel)' dir. Bunu %2,6 ile beden işçisi (temizlik) ve %2,5 ile büro memuru takip etmektedir.

Tablo 22. Kayıtlı İşsizlerin Bekleme Süreleri, Aksaray, 2013

	Erkek	Kadın	Toplam
30 GÜN VE AZ	168	107	275
1 - 2 AY	124	88	212
2 - 3 AY	157	67	224
3 - 4 AY	154	96	250
4 - 5 AY	129	64	193
5 - 6 AY	149	122	271
6 - 7 AY	219	160	379
7 - 8 AY	190	107	297
8 - 12 AY	816	549	1.365
1 - 2 YIL	2.081	1.360	3.441
2 - 3 YIL	569	281	850
3 - 4 YIL	253	107	360
4 - 5 YIL	104	45	149
5 - 6 YIL	69	9	78
6 - 7 YIL	43	11	54
7 - 8 YIL	9	2	11
8 - 9 YIL	9	1	10
9 - 10 YIL	12	3	15
10 YILDAN FAZLA	15	3	18
Toplam	5.270	3.182	8.452

Kaynak: İŞKUR

Bekleme sürelerine bakıldığında 1-2 yıl bekleyenlerin en fazla olduğu görülmektedir. 8-9 yıl bekleyenlerin sayısı ise 10 ile en azdır. 2013‘ ün ilk 9 aylık verilerine bakıldığında erkeklerin ve kadınların en fazla 1-2 yıl beklediği görülmektedir. Erkeklerde en az bekleme süresi 7-8 ve 8-9 yıllarıdır. Kadınlarda ise en az bekleme süresi 8-9 yıl olduğu görülmektedir.

Tablo 23. Kayıtlı İşsizlerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı, (Aksaray-TÜRKİYE),2013

	AKSARAY		TÜRKİYE	
Yaş grupları	**Kayıtlı İşsiz**	**%**	**Kayıtlı İşsiz**	**%**
15-19	572	6,8	109.771	4,5
20-24	1.899	22,5	512.318	20,9
25-29	1.734	20,5	525.904	21,4
30-34	1.400	16,6	432.908	17,6
35-39	1.082	12,8	330.018	13,4
40-44	846	10,0	250.421	10,2
45-49	524	6,2	169.968	6,9
50-54	214	2,5	73.655	3,0
55-59	112	1,3	32.542	1,3
60-64	39	0,5	11.359	0,5
65+	30	0,4	5.170	0,2
Toplam	**8.452**	**100,0**	**2.454.024**	**100,0**

Kaynak: İŞKUR

Aksaray ilindeki kayıtlı işsiz sayısı yaş gruplarına göre değerlendirildiğinde en büyük oranı %22,5 ile 20-24 yaş grubu almaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üzerindedir. 20-24 yaş grubunu, %20,5 ile 25-29 yaş grubu takip etmektedir. Yaş arttıkça kayıtlı işsizlerin oranı azalmaktadır.

İlde %6,8 olan 15-19 yaş grubunun payı Türkiye toplamında %4,5 'tir. Aksaray ilindeki kayıtlı işsiz sayısı Türkiye'deki toplam kayıtlı işsiz sayısının %0,34 'ünü oluşturmaktadır.

Tablo 24. Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı, (Aksaray-TÜRKİYE),2013

Eğitim durumu	AKSARAY		TÜRKİYE	
	Kayıtlı İşsiz	%	Kayıtlı İşsiz	%
Okur Yazar Olmayan	111	1,3	46.680	1,9
Okur Yazar	96	1,1	66.620	2,7
İlköğretim	4.860	57,5	1.138.088	46,4
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	2.246	26,6	713.974	29,1
Önlisans	613	7,3	235.401	9,6
Lisans	515	6,1	243.309	9,9
Yüksek Lisans	11	0,1	9.595	0,4
Doktora	0	0,0	357	0,0
TOPLAM	8.452	100,0	2.454.024	100,0

Kaynak: İŞKUR

Aksaray ilinin eğitim seviyesi Türkiye ortalamasının altındadır. İlköğretim mezunlarının toplam kayıtlı işsizler içindeki payı %57,5 iken bu oran Türkiye'de %46,4'tür. Türkiye'de en fazla payı ilköğretim almaktadır. İllimizdeki kayıtlı işsiz oranlarında lise ve dengi okulların payı %26,6 iken bu oran Türkiye'de %29,1'dir.

İlimizde lise üstü kayıtlı işsiz sayısı toplam işsiz sayısının %13,5'idir. Bu oran Türkiye'de %19,9'dur. Buda ilimize kayıtlı işsizlerin eğitim seviyesinin düşük olduğunu göstermektedir.

Tablo 25.Açık İşler (Kamu-Özel),Aksaray,2013

AÇIK İŞ SAYISI-2013	ÖZEL	KAMU	GENEL TOPLAM
AKSARAY	2.590	219	**2.809**

Kaynak: İŞKUR

2013 Ocak-Eylül döneminde açık işlerin %92'si özel sektördedir. Son dönemde uygulanan genel politika kapsamında yürütülen özelleştirme çalışmaları neticesinde kamu

iştiraklerinin azalması ile kamuda yürütülen iş ve işlemlerin yoğunluklu olarak hizmet alımı kapsamında yapılması nedeniyle işçi personel istihdam eden kamu sektöründe daralma olduğu görülmektedir.

Tablo 26. Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı, Aksaray, 2013

MESLEKLERE GÖRE EN FAZLA AÇIK İŞİN OLDUĞU 15 MESLEK	SAYISI
Beden İşçisi (Genel)	626
El ve Makine Dikişçisi (Genel)	350
Beden İşçisi (Temizlik)	170
Satış Danışmanı	73
İmal İşçisi	73
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	71
Beden İşçisi (İnşaat)	60
Temizlik Görevlisi	50
Sekreter	49
Paketleme Makinesi Operatörü (Cips)	47
Sevkiyat Görevlisi	46
Gaz altı Kaynakçısı	46
Kasiyer	45
Ambarcı	40
Bisküvi İmalat İşçisi	39

Kaynak: İŞKUR

2013'de en fazla açığın olduğu meslek 626 ile beden işçisi (genel) olarak görünmektedir. En çok açık işin olduğu 15 mesleğin toplamının %35'i beden işçisi(genel)'e aittir. Bunu 350 ile el ve makine dikişçisi (genel) takip etmektedir. 2013 Ocak-Eylül verilerine bakıldığında yine beden işçisi (genel) ve el ve makine dikişçisi (genel)'nin yine ilk iki sırada olduğu görünmektedir. Bunun nedenleri arasında; işgücü piyasasının sanayiye dayalı olmaması, nitelikli personel tedarikinde işletmelerin zorlanmaları nedeniyle vasıfsız personel talebi ve birçok mesleğin yoğun olarak beden işçisi (genel) mesleği adı altında takip edilmesi yer almaktadır.

Tablo 27.İktisadi Faaliyetlere Göre Açık İşler, Aksaray-Türkiye, 2013

	AKSARAY	TÜRKİYE
Bilgi ve iletişim	4	32.160
Diğer hizmet faaliyetleri	294	105.777
Eğitim	28	26.244
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	4	8.862
Finans ve sigorta faaliyetleri	2	6.475
Gayrimenkul faaliyetleri	2	2.216
Hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri;	0	593
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	155	95.287
İmalat	1.334	397.873
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	21	20.896
İnşaat	255	64.354
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	0	3.664
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	70	81.091
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	29	5.264
Madencilik ve taş ocakçılığı	39	10.563
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	25	57.367
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	80	10.304
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	2	9.057
Toptan ve perakende ticaret;	256	123.918
Ulaştırma ve depolama	209	50.903
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	0	156
Genel Toplam	**2.809**	**1.113.024**

Kaynak: İŞKUR

Aksaray'da iktisadi faaliyetlere göre açık işlerde ilk sırayı %47'lik oran ile imalat almıştır. Bunu %10 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri izlemiştir. Türkiye'de ise 2013 yılında açık işlerde İmalat sektörü %35 ile ilk sırada yer almıştır. Türkiye'de ikinci sırayı %11'lik oran ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü izlemektedir.

Tablo 28. Açık İşlerin Dağılımı, (Aksaray-TÜRKİYE), 2013

Sektörler	Aksaray		Türkiye	
	Açık İş Sayısı	%	Açık İş Sayısı	%
Bilgi ve iletişim	**4**	0,1	32160	2,9
Diğer hizmet faaliyetleri	294	10,5	105.777	9,5
Eğitim	28	1,0	26.244	2,4
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	4	0,1	8.862	0,8
Finans ve sigorta faaliyetleri	2	0,1	6.475	0,6
Gayrimenkul faaliyetleri	2	0,1	2.216	0,2
Hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri; hanehalkları tarafından kendi	0	0,0	593	0,1
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	155	5,5	95.287	8,6
İmalat	1.334	47,5	397.873	35,7
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	21	0,7	20.896	1,9
İnşaat	255	9,1	64.354	5,8
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	0	0,0	3.664	0,3
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	70	2,5	81.091	7,3
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	29	1,0	5.264	0,5
Madencilik ve taş ocakçılığı	39	1,4	10.563	0,9
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	25	0,9	57.367	5,2
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	80	2,8	10.304	0,9
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	2	0,1	9.057	0,8
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	256	9,1	123.918	11,1
Ulaştırma ve depolama	209	7,4	50.903	4,6
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	0	0,0	156	0,0
Genel Toplam	**2.809**	**100,0**	**1.113.024**	100,0

Kaynak: İŞKUR

İlimizdeki açık işlerin sektörlere göre dağılımına bakıldığında en fazla açık işin %47,5 ile İmalat, %10,5 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri, %9,1 ile Toptan ve Perakende Ticaret, %9,1 ile İnşaat, %7,4 ile Ulaştırma ve Depolama sektörlerde olduğu görülmektedir. Bu beş sektördeki açık iş sayısı ilimizdeki açık iş sayısının %84 'ünü oluşturmaktadır. Türkiye genelinde ise açık işlerin ağırlıkla yer aldığı sektörler; %35,7 ile İmalat, %11,1 ile Toptan ve Perakende Ticaret, %9,5 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri, %8,6 ile İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, %7,3 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti faaliyeti olarak sıralanabilir. Söz konusu sektörler Türkiye genelindeki açık işlerin %73' ünü oluşturmaktadır.

Tablo 29. Sosyal Durumlarına Göre Açık İşler, Aksaray-Türkiye, 2013

	AKSARAY	TÜRKİYE
Normal	2.714	1.016.413
Engelli	94	95.136
Eski Hükümlü-TMY	1	1.475
Genel Toplam	**2.809**	**1.113.024**

Kaynak: İŞKUR

Aksaraydaki açık işlerin %3'ü engelli statüsündedir. Aynı yılda Türkiye ise açık işlerin %91'i normal statüde %9'u engelli statüsündedir. Gerek Aksaray'da gerekse Türkiye'de eski hükümlü-terörle mücadelede yaralanan sayısının çok az olmasının neden özel sektörde eski hükümlü çalıştırma zorunluluğunun olmaması ve işverenlerin de tercihlerini normal statüdeki işsizlerden yana kullanmasına bağlanabilir.

Tablo 30. İşe Yerleştirme (Kamu-Özel), Aksaray-Türkiye, 2013

		AKSARAY	TÜRKİYE
Kamu	Erkek	144	42242
	Kadın	78	13360
	Toplam	222	55602
Özel	Erkek	1497	336302
	Kadın	512	147289
	Toplam	2009	483591
Toplam	**Erkek**	**1641**	**378544**
	Kadın	**590**	**160649**
	Toplam	**2231**	**539193**

Kaynak: İŞKUR

2013 yılı Ocak-Eylül dönemi işe yerleştirme oranlarına bakıldığında %90 özel sektör %10 kamu işe yerleştirmesi olarak görülmektedir. Türkiye oranları da buna paralellik göstermektedir. Türkiye deki, işe yerleştirme oranlarına baktığımızda %89,7 özel sektör, %10,3 kamu işe yerleştirmesi olarak görülmektedir. Hem erkeklerde hem de kadınlar da özel sektör işe yerleşme oranları daha fazladır.

Tablo 31. Eğitim Durumuna Göre İşe Yerleştirmeler, (Aksaray-TÜRKİYE),2013

Eğitim Düzeyi	Aksaray	%	Türkiye	%
Okur Yazar Olmayan	9	0,4	2.827	0,524
Okur Yazar	3	0,13	14.517	2,692
İlköğretim	1.477	66,2	303.528	56,293
Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	568	25,5	155.596	28,857
Önlisans	96	4,3	37.704	6,993
Lisans	77	3,45	24.485	4,541
Yüksek Lisans	1	0,04	523	0,097
Doktora	0	0	13	0,002
Genel Toplam	**2.231**	**100**	**539.193**	**100**

Kaynak: İŞKUR

Aksaray ilinde eğitim durumuna göre işe yerleştirmeler Türkiye geneli ile paralellik göstermektedir. Türkiye genelinde olduğu gibi ilde de en çok işe yerleştirme ilköğretim mezunlarında gerçekleştirilmiştir. İlimizde işe yerleştirmelerde en fazla payı %66,2 ile ilköğretim mezunları, %25,5 ile ortaöğretim mezunları, %4,3 ile önlisans ve %3,45 ile lisans mezunları tekip etmektedir. Türkiye genelinden farklı olarak Aksaray ilinden doktora yapmış kimse işe yerleştirilememiştir.

Tablo 32. Mesleklere Göre İşe Yerleştirme, Aksaray, 2013

Meslekler	İşe Yerleştirme Sayısı
Beden işçisi (genel)	563
Beden işçisi (temizlik)	153
El ve makine dikişçisi (genel)	111
Satış danışmanı	66
İmal işçisi	65
Beden işçisi (inşaat)	54
Kaynakçı (oksijen ve elektrik)	51
Temizlik görevlisi	49
Sekreter	47
Paketleme makinesi operatörü (cips)	47
Sevkiyat görevlisi	46
Gaz altı kaynakçısı	44
Kasiyer	41
Ambarcı	40
Bisküvi imalat işçisi	39
Muhasebe yardımcı elemanı	35
Reyon görevlisi	29
Şoför-yük taşıma	29
Garson (servis elemanı)	27
Satın alma görevlisi	24

Kaynak: İŞKUR

Mesleklere göre işe yerleştirmelerde en yüksek işe yerleştirme %49'luk oran ile beden işçisi (genel) mesleğindedir. Bu meslek de nitelik gerektirmeyen meslek grubuna girmektedir. O nedenle meslek gruplarına göre işe yerleştirmeye bakıldığı zaman nitelik gerektirmeyen meslekler grubu işe yerleştirmede ilk sırada yer almaktadır. Bu mesleği %19'luk oran ile beden işçisi (temizlik), %5 ile güvenlik görevlisi meslekleri izlemektedir. 2013 yılı Ocak-Eylül dönemi işe yerleştirmelerinde ise ilk iki sıra 2012 yılı ile aynıdır üçüncü sırada satış danışmanı, dördüncü sırada büro memuru (genel) yer almaktadır.

Tablo 33. Meslek Gruplarına Göre İşe Yerleştirme, Aksaray, 2013

MESLEK GRUPLARI	AKSARAY
Nitelik gerektirmeyen meslekler	934
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	500
Hizmet ve satış elemanları	249
Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar	226
Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar	140
Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları	113
Profesyonel meslek mensupları	55
Yöneticiler	13
Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları	1
GENEL TOPLAM	**2091**

Kaynak: İŞKUR

2013 yılında en çok işe yerleştirme %44'lük oran ile nitelik gerektirmeyen mesleklerde olmuştur. Bu meslek grubunu %24'lük oran ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar ,%12 ile hizmet ve satış elemanları, %10 ile tesis ce makine operatörleri ve montajcılar izlemektedir. En az işe yerleştirme ise, %0,4 ile nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek grubundadır.

Tablo 34. İktisadi Faaliyetlere Göre İşe Yerleştirme, Aksaray, 2013

İktisadi Faaliyetleri	2013
İmalat	838
Diğer hizmet faaliyetleri	274
İnşaat	243
Toptan ve perakende ticaret	234
Ulaştırma ve depolama	204
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	153
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	77
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	67
Madencilik ve taş ocakçılığı	37
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	30
Eğitim	25
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	22
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	15
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	4
Bilgi ve iletişim	2
Finans ve sigorta faaliyetleri	2
Gayrimenkul faaliyetleri	2
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	2
GENEL TOPLAM	**2231**

Kaynak: İŞKUR

2013 iktisadi faaliyetlere göre işe yerleştirmede İmalat sektörünün oranı %37,5'tir. İmalat sektörünü %12 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörü izlemektedir. İktisadi faaliyete

göre işe yerleştirmede en büyük payı bu iki sektör almıştır, iki sektörün toplam işe yerleştirmede %49,8'lik oranı vardır. Uluslararası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri, Hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri, Kamu Yönetimi Ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik sektörlerinde hiç işe yerleştirmenin olmadığı görülmektedir.

Tablo 35. Sosyal Durumlara Göre İşe Yerleştirme, Aksaray, 2013

İL	Norma	Engelli	Eski Hükümlü-TMY (Terörle Mücadelede Yaralanan	Genel Toplam
AKSARAY	2171	59	1	**2231**

Kaynak: İŞKUR

2013 yılı Aksaray Çalışma ve İş Kurumu işe yerleştirmelerinin %97'si normal statüdeki vatandaşların işe yerleşmesi şeklinde olmuştur. Özel sektörde eski hükümlü çalıştırma zorunluluğu olmadığından 2013 yılında 1 eski hükümlü veya terörle mücadelede yaralanan istihdamı istatistiklere yansımıştır. Özel sektörde %3 oranında engelli çalıştırma zorunluluğu olduğu için engelli işe yerleştirmesi eski hükümlüye göre daha yüksek çıkmıştır. 2013 yılında 59 engelli işe yerleştirilmiştir.

Tablo 36. İşe Yerleştirilenler ve İşe Yerleştirme Oranı, (Aksaray-TÜRKİYE),2013

	Açık iş	İşe yerleştirilenler	İşe yerleştirme oranı %
AKSARAY	2809	2231	79,4
TÜRKİYE	1113024	539193	48,4

Kaynak: İŞKUR

Açık işlere başvuru sayısına bakılacak olursa 2013 yılında açık işlerin artışına paralel olarak hem Türkiye'de hem Aksaray'da Çalışma ve İş Kurumu'na başvuru sayısında ciddi bir artış yaşanmıştır. İlde açık işe yerleştirme oranına bakıldığında Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir. Türkiye' de işe yerleştirme oranı %48,4 iken Aksaray'da bu oranın %79,4 olduğu görülmektedir.

Tablo 37. Düzenlenen Kurs ve Katılımcı Sayısı,(Aksaray-TÜRKİYE),2013

UYGULAMA TÜRÜ	Aksaray				Türkiye			
	Kurs Sayısı	Kurs Sayısı %	Kursa Katılan	Kursa Katılan %	Kurs Sayısı	Kurs Sayısı %	Kursa Katılan	Kursa Katılan %
Engellilere Yönelik Kurslar	2	4,7	20	4,1	431	1,8	4.771	2,1
İş.Yet.Kurs/ İstihdam Garantili	4	9,3	103	21,1	2208	9,3	58.632	25,5
İş.Yet.Kurs/Tyçp	1	2,3	131	26,9	2209	9,3	93.319	40,6
İşbaşı Eğitim Programı(İep)	30	69,8	101	20,7	17079	71,8	38.254	16,6
UMEM Projesi	6	14,0	132	27,1	1876	7,9	35.083	15,2
GENEL TOPLAM	**43**	**100,0**	**487**	**100,0**	**23.803**	**100,0**	**230.059**	**100**

Kaynak: İŞKUR

Aksaray Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nce 2013 yıl sonuna kadar toplam 487 kişiye yönelik olarak 43 adet kurs ve program düzenlenmiştir.

İşbaşı eğitim programı kapsamında 101 kişiye yönelik 30 adet, UMEM projesi kapsamında 132 kişiye yönelik 6 adet, istihdam garantili kurs kapsamında 103 kişiye yönelik 4 adet, engellilere ve hükümlülere yönelik kurs kapsamında 20 kişiye 2 adet kurs açılmıştır. Toplum yararına çalışma programı kapsamında 131 kişinin geçici süre ile istihdamları sağlanmıştır.

Aksaray ilinde 2013 yılında en fazla katılımcının faydalandığı kurs %27,1 ile UMEM projesi olmuştur. Bunu %26,9 ile toplum yararına çalışma programı, %21,1 ile istihdam garantili kurslar ve %20,7 ile işbaşı eğitim programı takip etmektedir. Türkiye genelinde ise en fazla katılımcının katıldığı kurs %40,6 ile toplum yararına çalışma programı, %25,5 ile istihdam garantili kurslar ve %16,6 ile işbaşı eğitim programı takip etmektedir.

Tablo 38. Kurs Katılanların Cinisiyete Göre Dağılımı,(Aksaray-TÜRKİYE),2013

	Aksaray			Türkiye		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
Kursa Katılan Sayısı	219	268	487	159.533	117.496	277.029
Kursa Katılan Sayısı %	45	55	100	57,6	42,4	100

Kaynak: İŞKUR

Kursa katılanların %55'i kadın, %45'i erkektir. İlde kadınların kurslara katılımı erkeklerinkinden fazladır. Kurslara katılanların 268'i kadın 219'u erkektir. Türkiye genelinde ise durum tam tersidir. Türkiye genelinde erkeklerin kurslara katılımı kadınlarınkinden daha fazladır.

Tablo 39. Eğitim Durumlarına Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları, Bin Kişi, 2012

	Okur Yazar		İlköğretim		Ortaöğretim		Ön lisans		Yüksek Öğrenim	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
AKSARAY	4	1	2	0	211	65	94	58	27	28

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında Aksaray Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'müze toplamda 490 bin kişi işsizlik ödeneği başvurusunda bulunmuştur. Bunların arasında 276 bin ile ortaöğretim mezunu olanlar ilk sırayı alırken; ikinci sırayı 152 bin kişi ile önlisans mezunları oluşturmaktadır. İşsizlik ödeneğine başvuruda erkeklerin sayısı kadınların sayısına oranla oldukça fazladır.

İKİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamamaktadır. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin;EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 Sayılı Kanun'da Türkiye İş Kurumu'na verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumu'nca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmaları'nın EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik

Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Tablo 40. İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları, (2007-2013/1)

İŞKUR'UN UYGULADIĞI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI YÖNTEM VERİLERİ						
Dönem	**Kapsamı**	**Period**	**Sınıflamalar**	**Yöntem**	**GÖRÜŞME YAPILAN İŞYERİ SAYISI[1]**	
2007	50+ TÜM İŞYERLERİ	15 EKİM - 30	İSCO 88- NACE	Yüz yüze	Toplam	**12.712**
2008	TÜM İŞYERLERİ	15 Ekim - 5 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**71.001**
					10+ işyeri	26.409
					50+işyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	17 Nisan - 30 Mayıs	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**275.099**
					10+ işyeri	83.404
					50+işyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	4 Kasım-13 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**255.938**
					10+ işyeri	80.638
					50+işyeri	15.985
2010/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**218.068**
					10+ işyeri	73.418
					50+işyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**198.479**
					10+ işyeri	69.442
					50+işyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**159.862**
					10+ işyeri	60.501
					50+işyeri	13.393
2011/II	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	19 Aralık- 19 Ocak	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam	**5.941**
					10+ işyeri	3.283
					50+işyeri	1.606
2012/I	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	2 Mayıs- 15 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam Girişim	**5.225**
2012/II	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	10 Eylül-31 Ekim	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**53.164**
2013/I	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	15 Mayıs-30 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**87.719**

Kaynak: İŞKUR

Türkiye İş Kurumu, 2013 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında Türkiye genelinde 87.719 işyerine

yüz yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hanehalklarında işverenler ve uluslararası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

Talep araştırması için örnek hacmi, örnek seçimi, tahmin ve notasyon yöntemleri hakkında Ek 2'de ayrıntılı açıklama yapılmıştır.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Grafik 39. İşyerlerinin Sektörel Dağılımı,%,Aksaray,2013

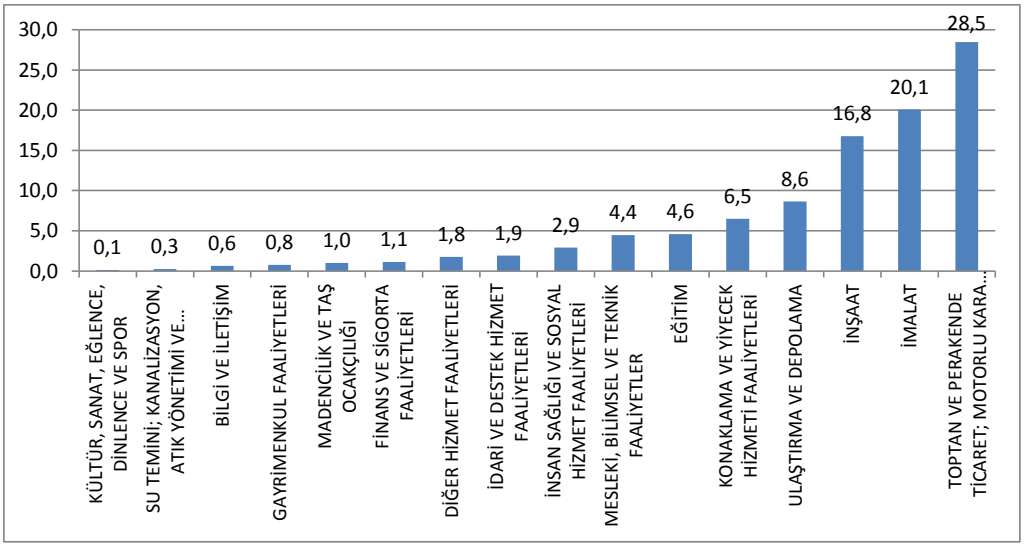

Kaynak: İŞKUR

İşgücü piyasası talep araştırması sonuçlarına göre Aksaray ilindeki işyerlerinin %28,5'i Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Bunu sırasıyla %20,1 ile İmalat, %16,8 ile İnşaat, %8,6 ile Ulaştırma ve Depolama, %6,5 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyeteri ve %4,6 ile Eğitim sektörleri takip etmektedir. İlde Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor İle Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme faaliyetleri sektöründeki işyerlerinin sayısının çok az olduğu da görülmektedir.

Grafik 40. Sektörlere Göre Çalışanların Dağılımı,%,Aksaray,2013

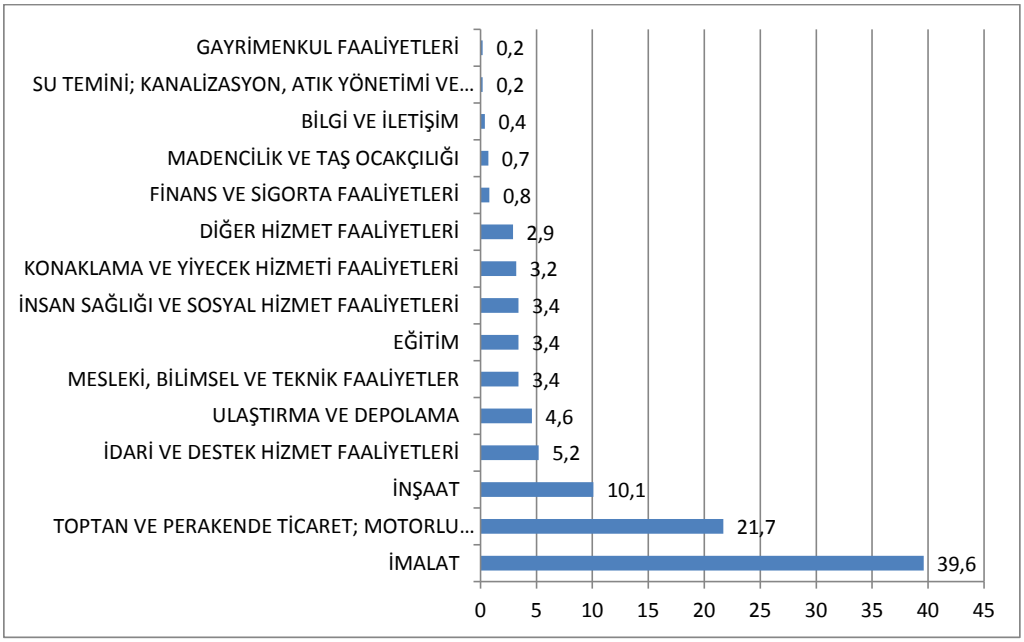

Kaynak: İŞKUR

İşgücü piyasası talep araştırması kapsamında elde edilen verilere göre sektöre göre çalışan dağılımına bakıldığında %39,6 ile İmalat sektörü ilk sırayı almaktadır. Bu sektörü %21,7 ile Toptan Ve Perakende Ticaret sektörü takip etmektedir. Üçüncü sırada ise %10,1 ile İnşaat sektörü yer almaktadır.

Grafik 41. Sektörlere Göre Çalışanların Kadın-Erkek Dağılımı, %,Aksaray,2013

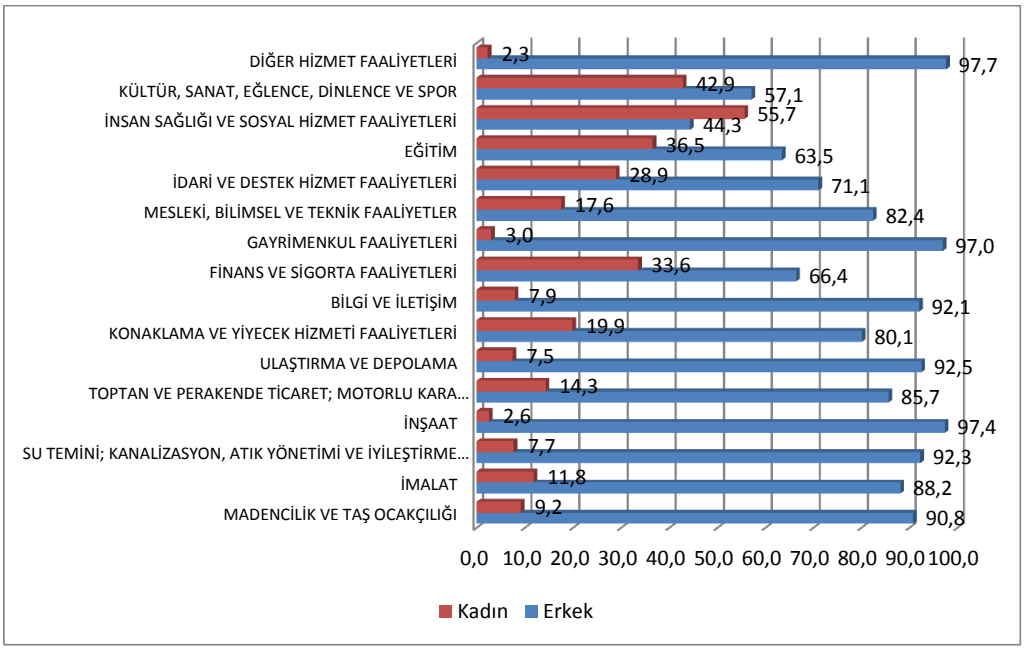

Kaynak: İŞKUR

Sektörlerin tümü değerlendirildiğinde işgücü piyasasında erkek çalışan oranları ile kadın çalışan oranları arasındaki fark çok fazladır. Kadın çalışan oranının erkek çalışan oranından fazla olduğu tek sektör İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörüdür.

Aksaray ilinde erkek çalışanların yoğunluğunun yüksek olduğu sektörler sırasıyla; %97,7 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri, %97,4 ile İnşaat, %97 ile Gayrimenkul Faaliyetleri ve %92,5 ile Ulaştırma ve Depolama sektörleridir.

Kadınların en fazla çalıştığı sektörler ise %55,7 ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri, %42,9 İle Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor Faaliyetleri, %36,5 ile Eğitim ve %33,6 ile Finans ve Sigorta Faaliyetleridir.

Grafik 42. Meslek Gruplarına Göre Çalışan Erkek Kadın Oranları,%, Aksaray,2013

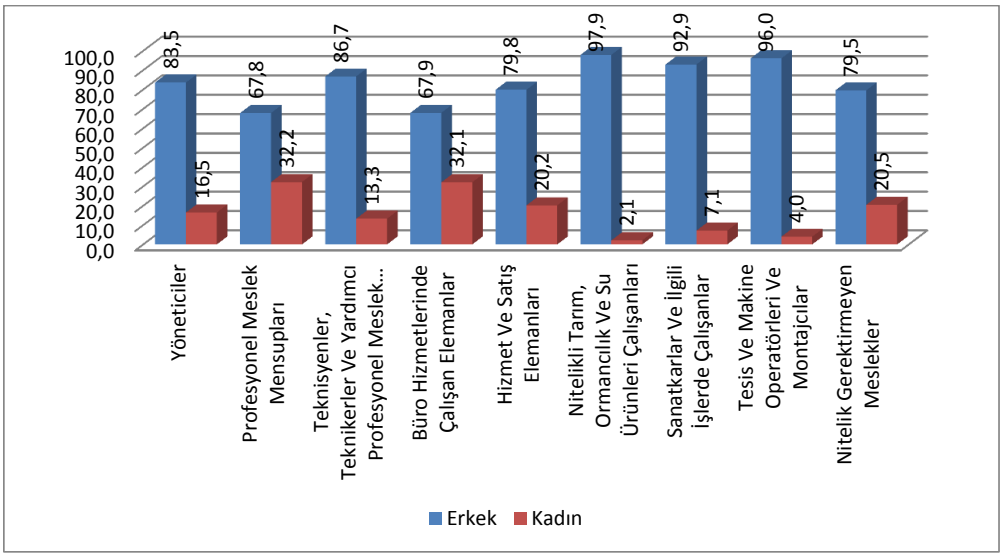

Kaynak: İŞKUR

Aksaray'da istihdam edilen kadınları meslek grupları açısından incelediğimizde ilk üç sırada; %32,2 ile profesyonel meslek mensupları, %32,1 ile büro hizmetlerinde çalışan elemanlar ve %20,5 ile nitelik gerektirmeyen meslekler grubu yer almaktadır. Kadın çalışan sayılarının en az olduğu meslek grubu ise %2,1 ile nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek grubudur.

Aksaray'da istihdam edilen erkekleri meslek grupları açısından incelediğimizde ise ilk üç sırada; %97,9 ile nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları, %96,0 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar çalışanları ve %92,9 ile sanatkar ve ilgili işlerde çalışanlar grubu yer almaktadır.

Her meslek grubunda çalışan sayıları oranına baktığımızda erkek çalışanların kadın çalışanlardan fazla olduğu görülmektedir. Bu durum Türkiye ile de benzerlik göstermektedir.

Tablo 41. Meslek Gruplarına Göre Çalışan Sayıları, Aksaray,2013

Meslek Grup	Erkek	Kadın	Toplam
Yöneticiler	515	101	616
Profesyonel Meslek Mensupları	945	449	1.394
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	1085	166	1.251
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	895	422	1.317
Hizmet Ve Satış Elemanları	2.013	509	2.522
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	206	4	210
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	4.889	374	5.263
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	2.736	113	2.849
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1.982	510	2.492
Genel Toplam:	**15.266**	**2.649**	**17.914**

Kaynak: İŞKUR

Meslek gruplarına göre çalışan sayılarına bakıldığında istihdamın en çok olduğu meslek grubu 5263 kişi ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar olmuştur. İkinci sırada 2849 kişi ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, ardından 2522 kişi ile hizmet ve satış elemanları gelmektedir. Bu üç meslek grubundaki çalışan sayısı sektörlerin toplam çalışan sayısının %60 'ını oluşturmaktadır.

Toplam istihdama cinsiyetler açısından bakıldığında; erkek çalışan sayısının sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar grubunda en fazla olduğu görülürken kadınlarda bu sayı nitelik gerektirmeyen meslekler ve hizmet ve satış elemanları mesleklerinde en üst düzeydedir. Erkeklerin büyük çoğunluğu sanayi sektöründe çalışmaktadır. Ayrıca yönetici kadrolarının da büyük kısmı erkeklerden oluşmaktadır.

Grafik 43. En fazla Çalışanı Olan İlk Beş Mesleğin Toplam Çalışanlar İçindeki Oranı, %, Aksaray,2013

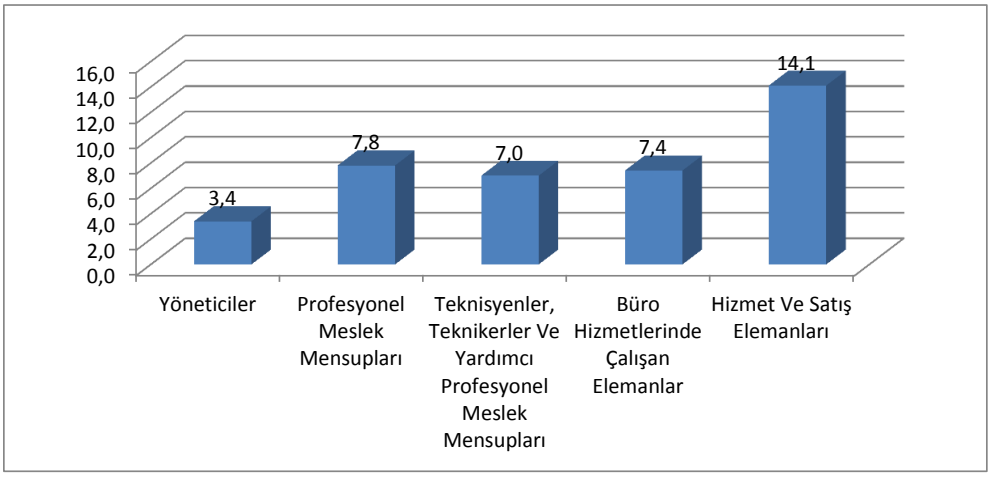

Kaynak: İŞKUR

En fazla çalışanı olan ilk 5 meslekte çalışanlar, toplam çalışanların %39,7'sini oluşturmaktadır. Bu mesleklerin toplam çalışanlar içindeki oranına baktığımızda sırasıyla %14,1 ile hizmet ve satış elemanları, %7,8 ile profesyonel meslek mensupları , %7,4 ile büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, %7 ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları, %3,4 ile yöneticiler mesleğinin yer aldığı görülmektedir.

AÇIK İŞLER

Grafik 44. Açık İşlerin Sektörlere Göre Dağılımı, %, Aksaray,2013

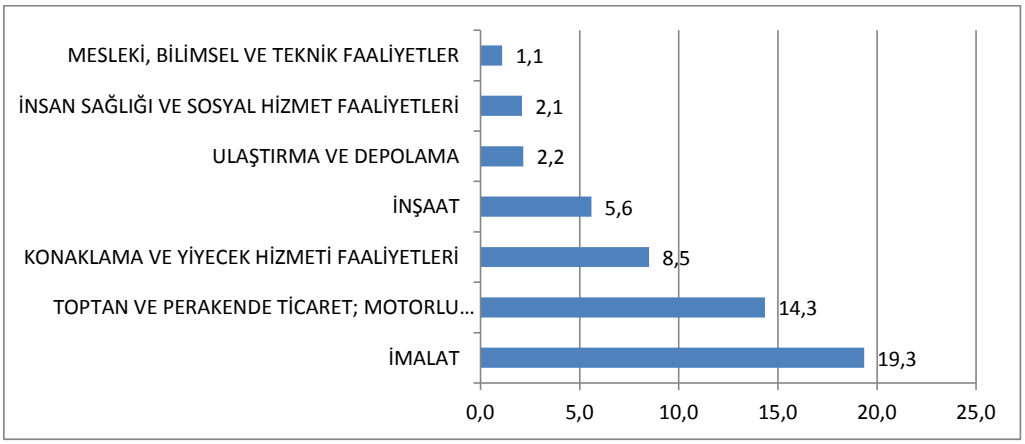

Kaynak: İŞKUR

İşyeri bilgi formu uygulanan işyerleri itibariyle en fazla açık iş imalat sektöründedir. Açık işin en fazla olduğu sektör %19,3 ile imalat iken bunu %14,3 ile toptan ve perakende ticaret, %8,5 ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, %5,6 ile inşaat sektörü takip etmektedir.

Grafik 45. Sektörlere Göre Açık İş Oranı,%, Aksaray,2013

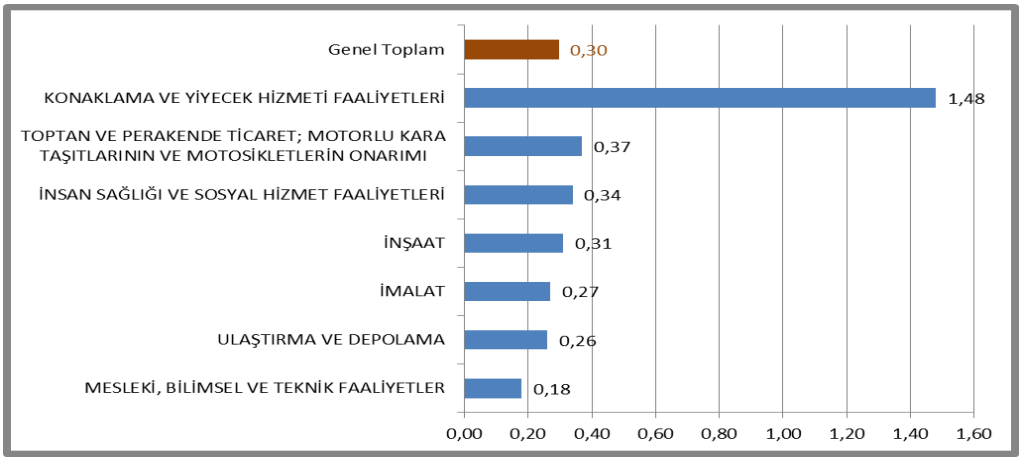

Kaynak: İŞKUR

Sektörlere göre açık iş oranlarına baktığımızda ilk sırayı %1,48 ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri almaktadır. Bunu %0,37 ile toptan ve perakende ticaret sektörü, %0,34 ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, %0,31 ile inşaat sektörü izlemektedir. İl genelinde toplam açık iş oranı %0,30 'dur.

Grafik 46. Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı,%, Aksaray,2013

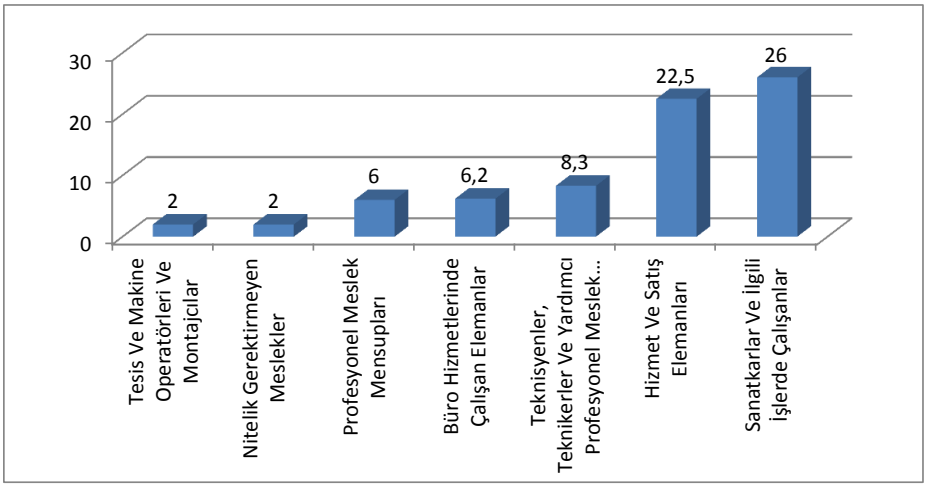

Kaynak: İŞKUR

Ana meslek grupları itibariyle en fazla ihtiyaç duyulan meslek grubu %26 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlardır. Bu ana meslek grubunu %22,5 ile hizmet ve satış elemanları, %8,3 ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları, %6,2 ile büro hizmetlerinde çalışan elemanlar ve %6 ile profesyonel meslek mensupları takip etmektedir.

Grafik 47. Açık İş Belirtilen İlk BEŞ Mesleğin Toplam Açık İş Sayısına Oranı,%, Aksaray,2013

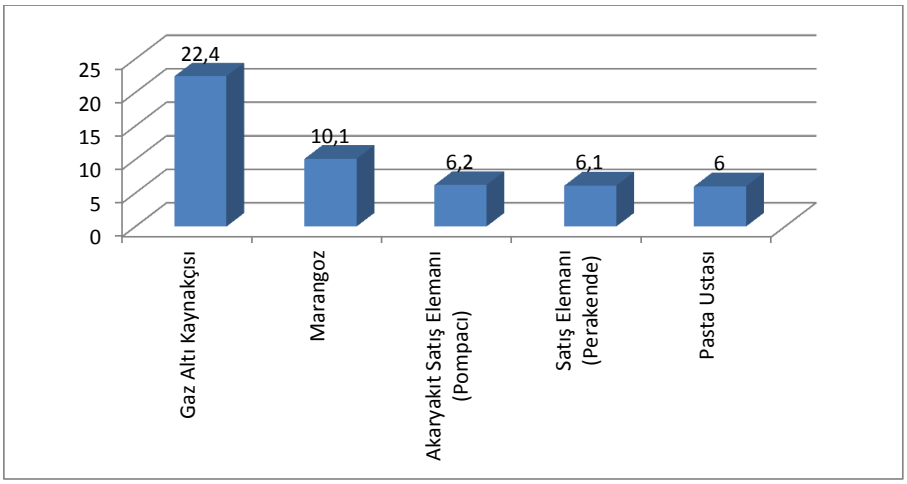

Kaynak: İŞKUR

Meslekler itibariyle açık işin en fazla olduğu meslek %22,4 ile gaz altı kaynakçısıdır.Bunu %10,1 ile marangoz, %6,2 ile akaryakıt satış elemanı (pompacı), %6,1 ile satış elemanı (perakende) ve %6 ile pasta ustası takip etmektedir. Bu mesleklerde açık iş sayısının fazla olmasının nedeni, gerekli mesleki eğitim ve beceri eksikliği olduğu söylenebilir.

Grafik 48. Açık İşlerin İstenen Eğitim Durumlarına Göre Dağılım, %, Aksaray,2013

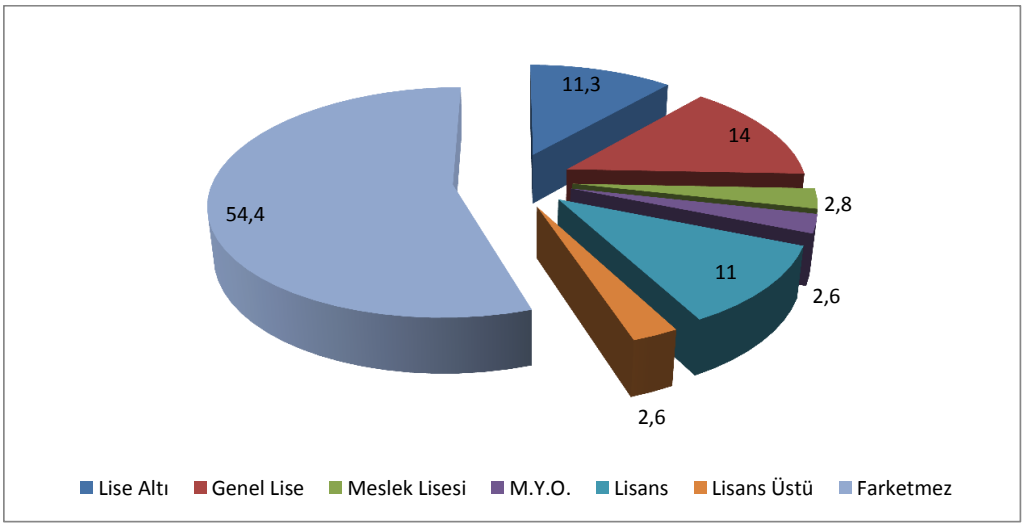

Kaynak: İŞKUR

Açık işlerde istenen eğitim düzeyinde en çok dikkat çeken husus genelde herhangi bir eğitim düzeyinin istenmemiş olmasıdır. Talep edilen eğitim düzeylerine bakıldığında ilk sırayı %54,4 ile eğitim düzeyi farketmez olarak görülmektedir. Bu durum kendini Türkiye genelinde de göstermektedir. Açık işlerde ilk sıradaki beş meslek; gaz altı kaynakçısı, akaryakıt satış elemanı, satış elemanı, marangoz ve pasta ustasıdır. Bu mesleklerde istenilen eğitim durumlarına baktığımızda sadece satış elemanı mesleğinin lise mezunu olması tercih edilmiştir. Diğer mesleklerde ise en fazla eğitim düzeyi farketmez olarak tercih edilmiştir. Buradan işverenlerin pratikten yetişmiş, usta çırak ilişkisi ile mesleğini öğrenmiş kişileri meslek lisesi mezunlarına göre daha fazla tercih edebildikleri görülmektedir. Bunun için meslek lisesi öğrencilerinin mesleği daha iyi öğrenebilmelerini sağlaması açısından staj eğitimlerine daha fazla ağırlık verilmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Grafik 49. Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeyleri,%, Aksaray,2013

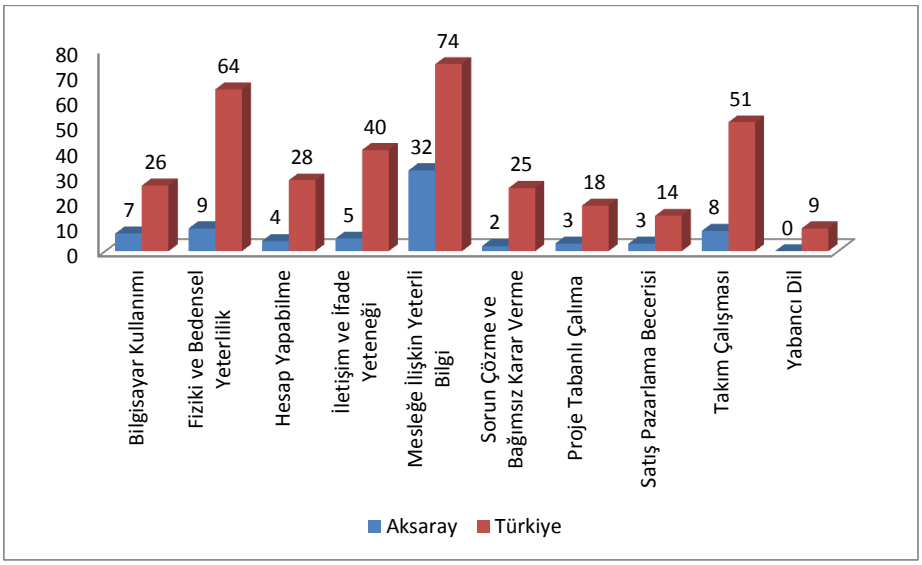

Kaynak: İŞKUR

2013 İŞKUR istatistiklerine göre işverenler tarafından en çok talep edilen beceri; mesleğe ilişkin yeterli bilgi ile fiziki ve bedensel yeterliliktir. Bu beceriyi takım çalışması takip etmektedir.Bu durum Türkiye genelinde de paralellik göstermektedir.

Aksaray'da açık iş bulunan mesleklerde istenilen becerilerin yüzdelik oranına bakıldığında %32 oranında mesleğe ilişkin yeterli bilgi, %9 oranında fiziki ve bedensel yeterlilik, %8 oranında takım çalışması, %7 oranında bilgisayar kullanımı, %5 oranında iletişim ve ifade yeteneği gibi beceriler başta gelmektedir.

Mesleğe ilişkin yeterli bilgi hemen hemen bütün açık işlerde talep edilmektedir. Özellikle; kaynakçı, satış elemanı, marangoz mesleklerinde daha fazla talep edilmektedir.

Tablo 42. Açık İşlerin Aranma Yollarına Göre Dağılımı, %, Aksaray,2013

Meslek	İŞKUR Aracılığıyla	Gazete	Akraba-Eş Dost	İnternet Siteleri	Özel İstihdam Büroları
Genel Toplam:	**9,9**	**7,6**	**26,2**	**5,3**	**0,0**

Kaynak: İŞKUR

Aksaray 'da açık işlerin aranma yollarının oranlarına bakıldığında ilk sırada %26,2 ile akraba-eş dost, %9,9'la ikinci sırada İŞKUR ve üçüncü sırada %7,6 ile gazete ilanları yer almaktadır. İlimizde açık işlerin özel istihdam bürosu aracılığının kullanılmadığı görülmektedir. Bunun nedeni ilimizde özel istihdam bürolarının bulunmamasıdır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Grafik 50. Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı, %, Aksaray,2013

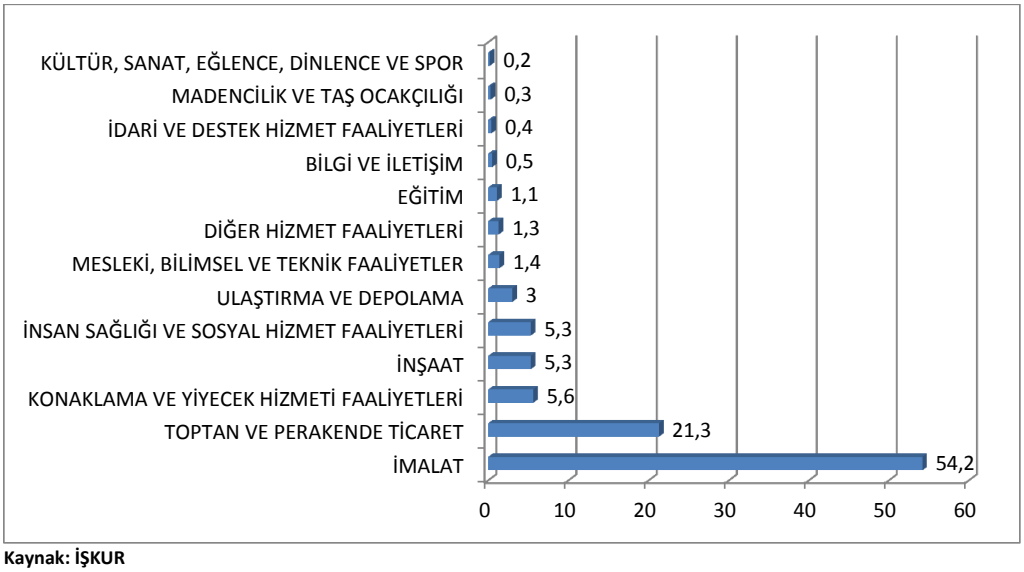

Kaynak: İŞKUR

Temininde güçlük çekilen mesleklerin sektörel dağılımında ilk sırada %54,2 ile İmalat sektörü yer almaktadır. Bunu sırasıyla %21,3 ile Toptan ve Perakende Ticaret, %5,6 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri, %5,3 ile İnşaat ve İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler sektörü yer almaktadır.

Tablo 43. Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Dağılımı, Aksaray,2013

AKSARAY		TÜRKİYE	
Meslek	**Toplam**	**Meslek**	**Toplam**
El Ve Makine Dikişçisi (Genel)	178	Makine (Dikiş)	23684
Gaz Altı Kaynakçısı	35	Güvenlik Görevlisi	9512
Garson (Servis Elemanı)	18	Garson (Servis Elemanı)	7880
Ön Muhasebeci	14	Beden İşçisi (Genel)	6446
Halı Onarıcı (Elle Veya Basit Makinelerde)	13	Gaz Altı Kaynakçısı	5864
Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri)	12	Satış Danışmanı	4691
Aşçı	11	Ortacı	4628
Şoför-Yük Taşıma	10	Temizlik Görevlisi	4566
Pazarlamacı	10	Pazarlamacı	4434
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	10	Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	4001

Kaynak: İŞKUR

2013'te ilimizdeki işgücü analizi talep araştırması kapsamında işletmelere eleman temin ederken hangi mesleklerde güçlük çektikleri sorulmuştur. Aksaray ilinde, temininde en çok güçlük çekilen meslek el ve makine dikişçisi (genel) mesleğidir. İkinci sırada gaz altı

kaynakçısı gelmektedir. İlimizin tekstil, metal sanayi ve makine alanında büyük işletmelere sahip olması bu tablonun ortaya çıkmasında etkilidir. Bu iki mesleği; sırasıyla garson (servis elemanı), ön muhasebeci, halı onarıcı, oto bakım-onarımcısı, aşçı, şoför-yük taşıma, pazarlamacı, kaynakçı meslekleri takip etmektedir.

Grafik 51. Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı, %, Aksaray,2013

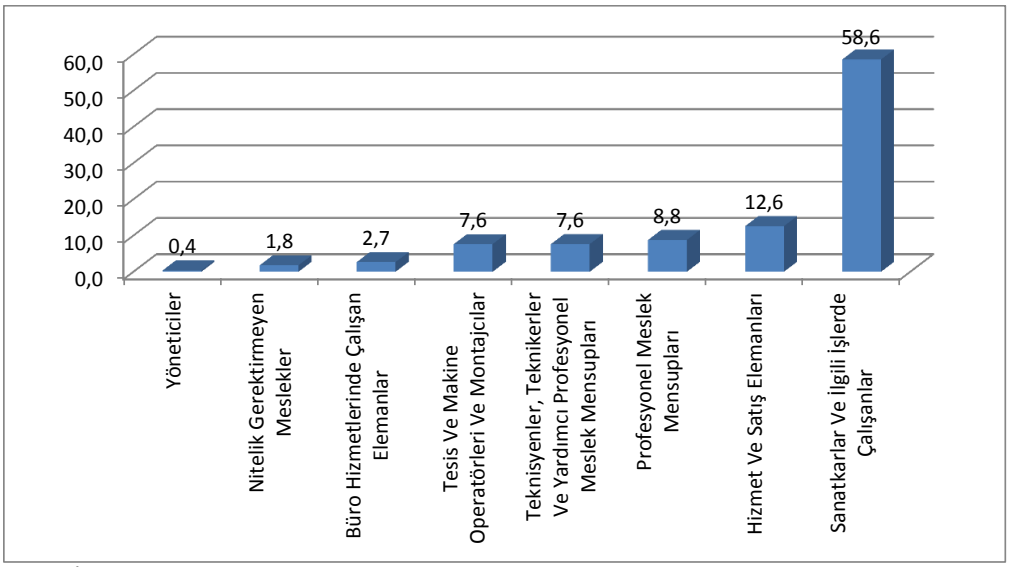

Kaynak: İŞKUR

Araştırmalardan elde edilen verilere bakıldığında ilimizde temininde en fazla güçlük çekilen meslek grubu %58,6 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlardır. Bu meslek grubunu %12,6 ile hizmet ve satış elemanları, %8,8 ile profesyonel meslek mensupları takip etmektedir. Ayrıca tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ile teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları da temininde güçlük çekilen meslek gruplarıdır. Bu da ilimizde meslek lisesi ve önlisans mezunu teknik eleman açığı olduğunu göstermesi açısından önem arz etmektedir.

Grafik 52. Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri Oranları, %, Aksaray,2013

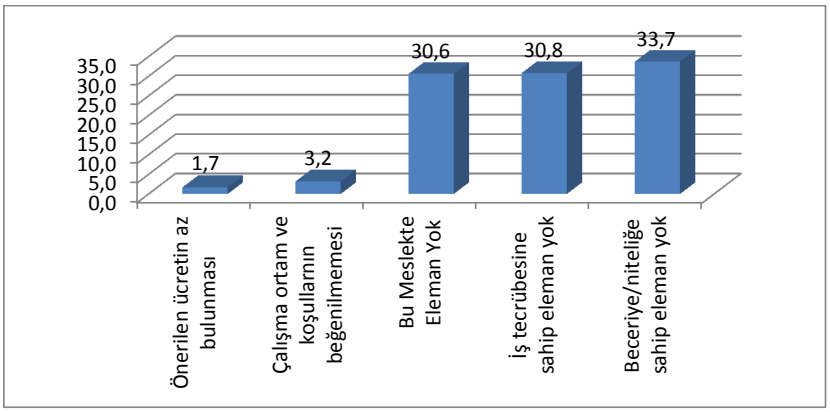

Kaynak: İŞKUR

İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 2013 yılı içerisinde işverenlere eleman temininde güçlük çekilme nedenleri sorulmuştur. İşverenlerin %33,7'si eleman temininde güçlük çekme nedeni olarak gerekli mesleki beceri/niteliğe sahip eleman bulunamaması şeklinde belirtmişlerdir. Diğer taraftan, eleman temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin; %30,8'i söz konusu meslekte yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamamasından, %30,6'sı ilgili meslekte eleman bulunamamasından, %3,2'si çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesinden ve %1,7'si de önerilen ücretin az bulunmasından dolayı eleman temininde güçlük çektiklerini belirtmişlerdir. Aksaray ilinin göç veren bir il olması, ildeki yetişmiş elemanların büyük illere gitmesine ve işyerlerinin tecrübeli ve nitelikli eleman temininde güçlük çekmesine neden olmuştur.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Tablo 44. 31 Aralık 2013 İtibariyle Net İstihdam Artışı Beklenen İlk Onbeş Meslek

Meslekler	Net İstihdam Değişimi
El Ve Makine Dikişçisi (Genel)	441
Gaz Altı Kaynakçısı	77
Mermer İşçisi	22
Maden Paketleme İşçisi (Kalsit)	21
Garson (Servis Elemanı)	16
Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer)	13
Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı)	11
Şoför-Yük Taşıma	11
Ütücü	11
Peynir İmal İşçisi	10
Marangoz	10
Reyon Görevlisi	8
Soğuk Demirci	8
Muhasebeci	7
Duvarcı	6

Kaynak: İPA 2013

31 Aralık 2013 itibariyle istihdamda en fazla artış göstermesi beklenen 441 kişi ile el ve makine dikişçisi (genel) mesleğidir. Bu mesleği 77 kişi ile gaz altı kaynakçısı izlemektedir. Bu iki meslekten sonra en fazla istihdam artışı beklenen meslekler 22 kişi ile mermer işçisi ve 21 kişi ile maden paketleme işçisi (kalsit) meslekleridir. Yapılan araştırmada kısa vadede beklenen istihdam değişimleri bu şekilde beklenmektedir.

Tablo 45. 30 Haziran 2014 İtibariyle Net İstihdam Artış Beklenen İlk Onbeş Meslek

Meslekler	Net İstihdam Değişimi
El Ve Makine Dikişçisi (Genel)	406
Briket İmal İşçisi	34
Gaz Altı Kaynakçısı	34
Tarım İşçisi (Tarla Ürünleri)	27
Mermer İşçisi	22
Demirci (Makine İle)	16
Garson (Servis Elemanı)	14
Maden Paketleme İşçisi (Kalsit)	15
Şoför-Yük Taşıma	13
Plastik Mamuller İmal İşçisi	13
Tuğla İmal İşçisi	12
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	11
Pazarlamacı	10
Taşıt Yükleme İşçisi-Demiryolu Ve Karayolu Araçları	9
Makineci (Dikiş)	9

Kaynak: İPA 2013

Yapılan araştırmada işverenlere uzun vadede (bir yıllık) istihdam beklentileri de sorulmuştur. Bu doğrultuda bizlere verilen cevaplar neticesinde 30 Haziran 2014 itibariyle en fazla istihdam artışı beklenen meslek 406 kişi ile el ve makine dikişçisi (genel) mesleği olmuştur. Bu mesleği 34 kişi ile briket imal işçisi ve gaz altı kaynakçısı izlemektedir. Bu veriler bize göstermektedir ki 2014 senesinde İmalat sektöründe istihdama yönelik bir atılım ve canlılık gözlememiz kuvvetle muhtemeldir. El ve makine dikişçisi (genel) mesleğindeki artış ise ilimizde bulundan bir tekstil firmasının büyümeye gitme düşüncesinden kaynaklanmaktadır.

Tablo 46. 31 Aralık 2013 İtibariyle Net İstihdam Azalışı Beklenen İlk Onbeş Meslek

Meslekler	Net İstihdam Değişimi
Tarım İşçisi (Tarla Ürünleri)	-22
Temizlik Görevlisi	-21
Briket İmal İşçisi	-15
Satış Danışmanı	-12
Tuğla İmal İşçisi	-11
Demirci (Makine İle)	-9
Tır-Çekici Şoförü	-5
Halı Onarıcı (Elle Veya Basit Makinelerde)	-4
İmal İşçisi	-4
Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi	-3
Sıhhi Tesisatçı	-3
Beden İşçisi (İnşaat)	-3
Elektrik Tesisatçısı-Bina	-2
Isı Yalıtımcısı	-2
Servis Garsonu	-2

Kaynak: İPA 2013

İşverenlere 31 Aralık 2013 itibariyle istihdamda azalış beklenip beklenmediği sorulmuştur. Buna göre 31 Aralık 2013 itibariyle istihdamında en fazla azalış düşünülen meslek 22 kişi ile tarım işçisi (tarla ürünleri) mesleğidir. Bu mesleği 21 kişi ile temizlik görevlisi, 15 kişi ile briket imal işçisi, 12 kişi ile satış danışmanı, 11 kişi ile tuğla imal işçisi izlemektedir. Araştırmamızdan böyle bir sonuç çıkmasının başlıca nedeni, sektörlerdeki işlerin daha çok mevsimsel olması, yaz başında başlayıp, kış ayları geldiğinde bitmesi veya ara verilmesiyle bu sektörlerde kış aylarında istihdamın azalmasına neden olmuştur.

30 Haziran 2014 için istihdam azalışı beklentilerini birçok işveren bir fikir beyan etmemiştir. İşgücü piyasasında bir yıl sonrası için bir kestirimde bulunabilmenin güç olacağını söylemişlerdir.

SONUÇ

Sağlıklı ve değişen şartlara göre ihtiyaca cevap verebilecek sosyo – ekonomik politika yapmak, toplumsal ve ekonomik hayat hakkında güncel ve doğru bilgiye sahip olmayı gerektirir.Böylece içinde bulunulan durum ve ilerleyen zamanda gerçekleşmesi muhtemel yönler tespit edilince, buna karşı ne gibi önlem alınabileceğini belirlemekte kolay ve başarılı olacaktır.

Aksaray ili İşgücü Piyasası Analizi Raporu'nun temel yaklaşımı işsizliğin azaltılması ve istihdamın arttırılmasına yönelik aktif işgücü programlarına yön vermektir. Bu doğrultuda kullanılacak parametreler işgücü arz ve talep taraflıdır.

İlin işgücü piyasası arz yapısı ve arzı etkileyen değişkenler eldeki mevcut verileri kullanılarak analiz edilmiştir. Bu verilerin önemli bir kısmı il bazında değil İİBS bölümlenmesi doğrultusunda NİĞDE, NEVŞEHİR, AKSARAY, KIRIKKALE ve KIRŞEHİR'i kapsayan TR71 bölgesine aittir. İşgücü piyasası analiz çalışmasında ilimizde toplam 813 işverene ulaşılmaya çalışılmış bunun 722'si ile görüşülmüştür. 91 işyerimiz kapalı veya bulunamamıştır.

Talep boyutunun tespiti için Türkiye İstatistik Kurumu'ndan alınan adres listesine göre 10+ çalışanı olan işyerlerini kapsayacak şekilde bir çalışma yapılmıştır. İşyeri anketi uygulanacak işyerinde çalışan sayısı 10+ istihdamlı olmasına rağmen 1-9 çalışanı olan işyerinde ciddi oranda kaymayla karşılaşılmıştır.

Araştırma sonuçlarına olumsuz katkı yapan durumlardan biri işgücü piyasasının kayıt dışı çalışma oranının yüksek olmasıdır. Bu durum kendini TR71 bölgesinde de göstermektedir. Bölgede tarım dışı sektörlerde kayıt dışı çalışma oranı %23,6'dır. Bu durum işverenlerin çalışanlara yönelik araştırmalarda sadece kayıtlı elemanlarını bildirdiği, kayıt dışı çalışanlarına dair bir bilgi vermedikleri sonucunu doğurmuş,bu da araştırmayı olumsuz yönde etkilemiştir.

Aksaray ili sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına göre 81 ilin içinde 55'inci sıradadır. 2012 yılında yatırım teşvik belgelerinin ülke genelinde sabit yatırımlara göre dağılımında Aksaray'da 697 Milyon TL tutarında 24 belge düzenlenmiştir. İlin istihdam oranı ise 1801 kişi olmuştur. İlimiz bölge içerisinde sabit yatırım ve istihdamın en fazla olduğu ildir. 2013 yılında ilin toplam kamu yatırımlarında aldığı pay %0,6 olmuştur. Kamu yatırımlarında en fazla payı ulaştırma ve haberleşme sektörü almıştır (%68,9).

2012 verilerine göre bölgedeki işgücüne katılım oranının en yüksek olduğu yaş grubu 25–34 yaş grubudur. İşgücüne katılım oranının en yüksek olduğu eğitim seviyesi yüksek öğretim mezunlarındandır.

Bölgede işsizlik verilerine bakıldığında işsizlik oranının en yüksek olduğu yaş grubu 20-24 yaş grubudur. Eğitim seviyesi göz önüne alındığında kadınlarda eğitim düzeyi lise ve

üstü olduğunda işsizlik oranları artmakta; erkeklerde ise lise altı eğitimlilerde işsizlik oranlarını daha fazla olduğu dikkat çekmektedir.

Aksaray Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'müze kayıtlı toplam 8452 işsiz bulunmaktadır. Bu işsizlerin yarısından fazlası ilköğretim mezunudur. Yaş grubu ele alınırsa en büyük payı bölgede olduğu gibi 20-24 yaş grubu almaktadır.

TR71 bölgesindeki 2011-2012 istihdam oranlarına bakıldığında her iki yılda da istihdam oranlarının en yüksek olduğu yaş grubu 25-34 yaş grubudur. İstihdam oranlarını eğitim seviyesiyle paralel arttığı ve eğitim düzeyi yükseldikçe istihdam oranlarının yükseldiği gözlenmiştir.

Aksaray ilinde 2013 yılı verilerine 2.809 açık iş bulunmaktadır. İlimiz genelinde 2.231 kişi işe yerleştirilmiş, böylece işe yerleştirme oranı %79,4 olmuştur. İlde en çok işe yerleştirme ilköğretim mezunlarında gerçekleşmiştir. İlimizde Türkiye'de olduğu gibi açık iş oranı en yüksek olan sektör imalat sektörüdür.

İlimizde eleman temininde güçlük çekilen sektörlerin başında imalat sektörü ile toptan ve perakende ticaret sektörleri gelmektedir. Temininde güçlük çekilen meslekler ise sırasıyla;el ve makine dikişçisi, gaz altı kaynakçısı, garson, ön muhasebe, halı onarıcı, oto bakım onarımcısı olarak sıralanabilir.

Aksaray İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre Aralık 2013 ile net istihdam artış beklenen 3 sektör Kültür Sanat Eğlence ve Spor, İmalat ile İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleridir.

Haziran 2014 itibariyle net istihdam artışı beklenen sektör ise sırasıyla;İmalat, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri Faaliyeti ile Ulaştırma ve Depolama sektörleridir.

İlimiz,işgücü piyasasında iş arama kanalları arasında ağırlıklı bir role sahiptir. Bu bağlamda gerek devlet kurumları gerekse işveren ve çalışan olarak bütün taraflara bazı sorumluluklar düşmektedir.

İŞKUR'un işsizlere yönelik, onları istihdama dahil edecek şekilde kurslar düzenlemesi gerekmektedir. Kente ilişkin projelerde istihdam odaklılık benimsenmeli, işgücü piyasasında hedef kitlesi gençler ve kadınlar olan eğitim programları düzenlenmeli, Aksaray genelinde istihdam artırıcı yatırımların yapılması yönündeki faaliyetler yoğunlaştırılmalıdır. İlde 15 yaş altındakilere yönelik meslek danışmanlığı hizmeti arttırılmalıdır.

Kamu ve özel kesim işverenleri, istihdama süreklilik ve istikrar kazandırmak adına özellikle, teknoloji değişiminin gündeme geldiği durumlarda mevcut personeli eğiterek ve yetiştirerek mal ve hizmet üretiminde kaliteyi arttırabilir.

Çalışanların sorumluluğu noktasında yapması gerekenler ise; işten çıkarılmalarını önleyecek şekilde verimli ve uyumlu çalışmaları, azimli ve istekli olma, işyerinde kullanılacak yeni teknolojileri takip ederek sürekli kendi gelişimine çaba harcamalıdır.

Aksaray Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nün çalışmaları ilerleyen dönemde de devam edecektir. Bu noktada işverenlerimizin bu çalışma kapsamında kendilerini ziyaret eden kurumumuz çalışanlarına gerekli bilgiyi vermeleri doğru ve sağlam işgücü yetiştirme politikalarının oluşturulmasında en büyük destek olacaktır. Kurumumuzun gerçekleştirdiği İşgücü Piyasası Araştırması'nın aktif işgücü piyasasının ihtiyaçlarına katkı sağlaması beklenmektedir.

KAYNAKÇA

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri,

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları,

SGK, Aylık İstatistik Bülteni,

Kalkınma Bakanlığı,

Ekonomi Bakanlığı,

Milli Eğitim Bakanlığı,

EKLER

Ek 1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR

..... İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI

İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi verme ve gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun 21'inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.**
3- İşyerenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136. maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan işyerlerinde insan kaynakları, personel, işletme veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. **Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.**

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No	:	
İşyerinin Yasal Ünvanı	:	
İşyerinin Tabela Ünvanı	:	

ADRES BİLGİLERİ

İL	:	.....
İLÇE	:	
KÖY	:	
MAHALLE	:	
CADDE/SOKAK	:	
DIŞ KAPI NO	:	
İÇ KAPI NO	:	
TELEFON/FAKS/e-posta	:	...../...../.....

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı	:	Unvanı	:
Tarih	:	Telefonu	:
E-posta	:	İmza/Kaşesi	:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR, ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

Bölüm I - İŞYERI FAALIYETI

S1. İşyerinin ana iktisadi faaliyetini aşağıdaki listeden işaretleyiniz?
(Sadece bir faaliyet kolu işaretlenecektir.)

01		Madencilik ve Taş ocakçılığı
02		İmalat
03		Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
04		Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
05		İnşaat
06		Toptan ve parekende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
07		Ulaştırma ve depolama
08		Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
09		Bilgi ve iletişim
10		Finans ve sigorta faaliyetleri
11		Gayrimenkul faaliyetleri
12		Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
13		İdari ve destek hizmet faaliyetleri
14		Eğitim
15		İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
16		Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
17		Diğer hizmet faaliyetleri

S2. İşyerinin iktisadi faaliyet kodu işyeri listesindeki ile aynı mı, değişmiş mi?
(Bu soru ziyaret edilen işyerinde değil, İŞKUR'un Bürosunda Koordinatör veya görevlendireceği bir kişi tarafından doldurulacaktır.)

Aynı	Değişmiş

Sonraki Sayfaya Geçiniz

Bölüm II - MEVCUT İSTİHDAM

S3: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan İş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma İşçisi vb.)	Erkek Çalışan Sayısı	Kadın Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S5: İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?

S5.1: Eleman İhtiyacı duymuyoruz. ☐ ⇨ Soru 6'ya geçiniz.

01	02	03	04	05	06
Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Genel lise 3. Meslek lisesi 4. Meslek yüksekokulu 5.Lisans 6. Lisans Üstü 7. Farketmez	Beceri İhtiyacı (*) 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (aritmetik beceri) 4. Mesleğe ilişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6.Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeterliği	İhtiyaç duyduğunuz elemanı şu anda herhangi bir yolla arıyor musunuz? 1-EVET 2- HAYIR	Açık işlerinizi genellikle hangi yolla arıyorsunuz (*) 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları
			1 2 3 4 5 6 7 8 9 10		1 2 3 4 5
		☐		☐	

BÖLÜM IV. 31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
5.6: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	5.3'e geçiniz
	Hayırsa →	5.1 veya 5.2 geçiniz
5.6.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum. ☐	→	7.soruya geçiniz
5.6.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
5.6.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

5.7: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	7.3'e geçiniz
	Hayırsa →	7.1 veya 7.2 geçiniz
5.7.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını beklemiyorum. ☐	→	8.soruya geçiniz
5.7.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
5.7.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış	

BÖLÜM V. 30 HAZİRAN 2014 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
5.8: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	5.3'e geçiniz
	Hayırsa →	5.1 veya 5.2 geçiniz
5.8.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum. ☐	→	9.soruya geçiniz
5.8.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
5.8.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

5.9: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	5.3'e geçiniz
	Hayırsa →	5.1 veya 5.2 geçiniz
5.9.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını düşünmüyorum. ☐	→	10.soruya geçiniz
5.9.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐		
5.9.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış	

BÖLÜM VI. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

10: 2013 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu meslekleri temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

10.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → Görüşme Bitmiştir, TEŞEKKÜRLER.

01	02	03	04				
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çekildiği meslekli şu an karşılıyınız mı? 1-EVET 2- HAYIR 3-KISMEN	Temininde Güçlük Çeklime Nedeni (*) 1. Bu meslekte eleman bulunamaması 2. Gerekli Mesleki becerileri/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması				
			1	2	3	4	5
		☐					

Ek 2-A: Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

. İl İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında tam sayım yapılan iller dışında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dâhilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 64 ilde tamsayım 15 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

nh = ñ [K2 + (1- K2) Mh 2] ½

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

Mh =Nh / (N / h) = h.Wh

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

nmin = K.ñ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla girişim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak nmin=125 olacak şekilde tabakalara düşen örnek hacmi belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığında uniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanent random number-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek 2 - B: Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde girişimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet ve büyüklük grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyans formulu aşağıda verilmiştir:

$$v\left(\hat{Y}_h\right) = N_h{}^2 v\left(\bar{y}_h\right) = N_h{}^2 \left[\sum \left(y_i - \bar{y}_h\right)^2 / \left(n_h - 1\right)\right]$$ dır.

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v\left(\hat{Y}\right) = \sum_h v\left(\hat{Y}_h\right)$$ olarak elde edilir.

Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi
R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır

Ek 2- C : Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012)

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı	Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585	Adana	1.677
Manisa	1.582	Ankara	1.982
Tekirdağ	1.545	Antalya	1.745
Hatay	1.416	Bursa	1.838
Aydın	1.370	Denizli	1.507
Şanlıurfa	1.342	Diyarbakır	1.422
Kahramanmaraş	1.327	Gaziantep	1.472
Eskişehir	1.282	İstanbul	2.132
Sakarya	1.250	İzmir	1.881
Malatya	1.070	Kayseri	1.440
Afyonkarahisar	995	Kocaeli	1.737
Elazığ	974	Konya	1.658
Ordu	962	Mersin	1.572
Kütahya	890	Muğla	1.478
Erzurum	856	Trabzon	1.393
Van	850	**ÖrneklemToplam**	**24.934**
Zonguldak	832		
Sivas	804	Tokat (Pilot İl)	704
Çorum	802	Samsun (Pilot İl)	1387
Çanakkale	753		
Düzce	736	**Araştırmada Seçilen Toplam İşyeri**	**65.723**
Uşak	691		
Giresun	687		
Mardin	677		
Osmaniye	671		
Adıyaman	644		
Batman	641		
Rize	607		
Aksaray	602		
Nevşehir	559		
Edirne	517		
Isparta	505		
Kırklareli	485		
Kastamonu	481		
Yozgat	475		
Amasya	445		
Niğde	423		
Bolu	406		
Karaman	393		
Yalova	386		
Burdur	364		
Şırnak	345		
Bartın	303		
Karabük	299		
Bilecik	291		
Bingöl	281		
Sinop	280		
Erzincan	278		
Kırşehir	260		
Artvin	244		
Kırıkkale	240		
Siirt	233		
Bitlis	216		
Ağrı	213		
Çankırı	212		
Muş	192		
Kars	177		
Iğdır	162		
Gümüşhane	127		
Kilis	119		
Hakkari	117		
Tunceli	93		
Bayburt	77		
Ardahan	57		
Tamsayım toplamı	**38.698**		

Ek 2- D : Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013)

TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	ÖRNEKLEM YAPAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI
Adana	3.803	3.326	Kars	296	261	Antalya	1686	1397
Adıyaman	855	733	Kastamonu	713	561	Bursa	1.802	1.555
A.Karahisar	1.327	1.131	Kayseri	2.897	2.710	Denizli	1286	1149
Ağrı	445	382	Kırıkkale	308	275	İstanbul	5.985	5.104
Aksaray	813	722	Kırklareli	601	506	İzmir	3020	2526
Amasya	625	578	Kırşehir	364	311	Kocaeli	1.783	1.521
Ardahan	77	74	Kilis	157	136	Ankara	4.026	3.086
Artvin	318	286	Konya	3.921	3.533	**Örneklem Toplam**	**19.588**	**16.338**
Aydın	1.786	1.414	Kütahya	1.111	924	GENEL TOPLAM	100.857	87.719
Balıkesir	2.050	1.802	Malatya	1.527	1.368			
Bartın	361	328	Manisa	2.104	1.881			
Batman	1.158	932	Mardin	1.399	1.194			
Bayburt	98	80	Mersin	3.144	2.713			
Bilecik	370	309	Muğla	2.326	2.049			
Bingöl	524	461	Muş	407	352			
Bitlis	375	347	Nevşehir	759	670			
Bolu	533	477	Niğde	581	471			
Burdur	461	394	Ordu	1.297	1.189			
Çanakkale	937	845	Osmaniye	948	847			
Çankırı	253	219	Rize	795	724			
Çorum	1.017	920	Sakarya	1.760	1.607			
Diyarbakır	2.749	2.468	Samsun	2.007	1.593			
Düzce	970	867	Siirt	366	347			
Edirne	639	560	Sinop	343	305			
Elazığ	1.314	1.095	Sivas	1.109	987			
Erzincan	380	347	Şanlıurfa	2.463	2.163			
Erzurum	1.197	1.046	Şırnak	660	576			
Eskişehir	1.735	1.579	Tekirdağ	2.141	1.849			
Gaziantep	2.935	2.662	Tokat	920	846			
Giresun	889	798	Trabzon	2.324	1.990			
Gümüşhane	178	152	Tunceli	163	151			
Hakkari	200	187	Uşak	910	828			
Hatay	2.024	1.788	Van	1.203	1.061			
Iğdır	277	246	Yalova	520	469			
Isparta	615	556	Yozgat	634	548			
K.Maraş	1.892	1.626	Zonguldak	983	842			
Karabük	413	365	Tamsayım Toplam	81.264	71.381			
Karaman	510	442						

Ek 3 –A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

***İşgücü Piyasası Analizi*: Belirli** bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

***İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi*:** Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan **"**Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2012 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için **"**işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal Olmayan Nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\textbf{İKO} = \frac{\text{İşgücü } Arzı\ (\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = $\frac{Toplam\ istihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı İstihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı İstihdam Oranı = $\frac{Kayıtdışı\ istihdam}{Toplam\ istihdam}$ x 100

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana Bağlı Eksik İstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer İşinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine ençok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = $\frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü } arzı\ (istihdam+\text{iş}iz)}$ x 100

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- İçinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Uzun Süreli İşsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş

aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

*1. **İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar:*** Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

*1.1. **İş Bulma Ümidi Olmayanlar:*** Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

*1.2. **Diğer:*** Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

*2. **Mevsimlik Çalışanlar**:* Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

*3. **Ev İşleriyle Meşgul:*** Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. ***Eğitim/Öğretime Devam Ediyor:*** Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

*5. **Emekli:*** Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

*6.**Çalışamaz Halde:*** Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

*7. **Diğer:*** Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = $\frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus-(İstihdam+İşsiz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl sure ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = $\frac{(0-14 \text{ yaş nüfus} + 65 \text{ yaş nüfus})}{15-64 \text{ yaş nüfus}}$ x 100

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için

belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Ek 3 –B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri

1- Temel İşgücü Göstergeleri

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Toplam	**55 639**	**26 420**	**24 320**	**2 100**	**29 219**	**47,5**	**43,7**	**7,9**
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46,0	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49,0	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6,0
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6,0
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7,0
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49,0	46,6	5,0
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38,0	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39,0	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45,0	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13,0
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50,0	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46,0	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44,0	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6,0
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7,0
Kırklareli	284	153	140	13	131	54,0	49,4	8,4
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9
Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43,0	5,9

Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4
Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8,0
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49,0	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39,0	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7,0
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51,0	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49,0	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42,0	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

2- İstihdamın Sektörel Dağılımı

İl	İstihdam (000)	Tarım (000)	Sanayi (000)	Hizmet (000)	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmet (%)
Toplam	**24 320**	**5 531**	**6 605**	**12 184**	**22,7**	**27,2**	**50,1**
Adana	595	113	170	312	19,0	28,6	52,4
Adıyaman	187	95	34	58	50,8	18,4	30,8
Afyonkarahisar	237	96	53	88	40,4	22,5	37,1
Ağrı	151	54	42	55	35,8	28,0	36,1
Amasya	116	54	17	45	46,3	14,9	38,8
Ankara	1 570	75	349	1 146	4,8	22,2	73,0
Antalya	790	214	108	468	27,1	13,6	59,3
Artvin	73	29	11	33	40,1	14,7	45,2
Aydın	359	118	77	164	32,8	21,4	45,8
Balıkesir	426	169	81	176	39,7	19,0	41,3
Bilecik	72	15	27	30	21,3	37,1	41,7
Bingöl	78	27	16	35	35,0	20,7	44,3
Bitlis	91	40	13	39	43,6	13,7	42,7
Bolu	99	30	22	47	29,8	22,7	47,5
Burdur	97	45	17	35	46,3	17,8	35,8
Bursa	916	132	390	394	14,4	42,6	43,0
Çanakkale	195	76	34	85	38,8	17,5	43,8
Çankırı	65	29	11	25	45,1	16,3	38,5
Çorum	183	69	49	65	37,4	27,0	35,6
Denizli	360	106	116	138	29,3	32,3	38,4
Diyarbakır	347	82	87	178	23,6	25,2	51,3
Edirne	177	63	28	86	35,6	16,0	48,4
Elazığ	159	45	32	82	28,5	20,1	51,4
Erzincan	74	29	9	36	38,6	12,5	48,8
Erzurum	242	110	32	100	45,3	13,3	41,4
Eskişehir	247	38	80	129	15,5	32,4	52,1
Gaziantep	460	75	172	213	16,3	37,5	46,2
Giresun	153	70	26	56	46,1	17,0	37,0
Gümüşhane	41	16	7	18	38,2	17,5	44,3
Hakkari	62	12	6	44	19,5	9,7	70,8
Hatay	423	107	103	213	25,3	24,3	50,3
Isparta	152	62	22	68	40,8	14,7	44,5
Mersin	517	166	101	250	32,0	19,6	48,4
İstanbul	4 565	31	1 677	2 857	0,7	36,7	62,6
İzmir	1 330	156	404	770	11,8	30,3	57,9
Kars	102	49	16	37	48,3	15,4	36,3
Kastamonu	156	82	20	54	52,8	12,7	34,5
Kayseri	368	54	135	179	14,6	36,7	48,7
Kırklareli	140	35	43	62	25,0	31,0	44,0
Kırşehir	75	29	15	31	38,6	19,9	41,5
Kocaeli	502	22	221	258	4,4	44,1	51,5
Konya	649	205	155	289	31,6	23,8	44,5
Kütahya	195	76	50	69	39,0	25,7	35,3
Malatya	230	78	47	105	34,0	20,2	45,7
Manisa	520	212	131	178	40,7	25,1	34,2

Kahramanmaraş	307	97	97	112	31,8	31,7	36,5
Mardin	177	58	31	88	32,8	17,4	49,8
Muğla	343	107	50	186	31,1	14,7	54,2
Muş	115	65	17	34	56,2	14,4	29,4
Nevşehir	110	47	16	47	42,6	14,2	43,2
Niğde	122	58	22	42	47,5	18,4	34,1
Ordu	282	138	57	88	48,8	20,1	31,1
Rize	108	39	26	43	36,3	23,8	39,9
Sakarya	281	71	89	121	25,2	31,7	43,2
Samsun	434	169	90	175	38,9	20,8	40,3
Siirt	73	23	12	38	31,7	16,3	52,0
Sinop	77	27	20	30	35,2	26,0	38,8
Sivas	194	73	42	78	37,8	21,8	40,3
Tekirdağ	317	49	148	121	15,4	46,6	38,1
Tokat	207	102	34	71	49,1	16,3	34,6
Trabzon	281	103	55	123	36,7	19,5	43,8
Tunceli	35	8	3	25	21,6	7,8	70,6
Şanlıurfa	400	191	58	151	47,6	14,5	37,8
Uşak	132	52	35	45	39,5	26,4	34,1
Van	249	65	83	101	26,1	33,4	40,5
Yozgat	159	78	29	52	48,8	18,4	32,9
Zonguldak	220	58	67	96	26,2	30,4	43,5
Aksaray	139	59	31	50	42,2	22,0	35,8
Bayburt	32	16	5	11	50,0	14,4	35,6
Karaman	81	32	20	29	39,7	25,1	35,2
Kırıkkale	75	16	16	43	21,2	21,5	57,3
Batman	112	30	26	56	26,5	23,5	50,0
Şırnak	93	15	13	65	15,7	14,5	69,8
Bartın	69	25	18	26	36,3	26,5	37,2
Ardahan	47	31	2	14	66,2	3,8	30,0
Iğdır	66	32	8	25	49,0	12,3	38,7
Yalova	69	8	20	41	11,7	29,0	59,2
Karabük	67	10	18	39	15,0	26,8	58,2
Kilis	41	18	7	17	42,9	16,5	40,6
Osmaniye	132	34	39	59	25,8	29,6	44,5
Düzce	130	42	43	45	32,1	33,3	34,6

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

Ek 4- Diğer Tablolar

Ek 4-A: Türkiye Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1 Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
Madencilik ve taş ocakçılığı	1.590	78.462	2.398	2.814	1.492	2.248	3,0	1,9	2,9
İmalat	47.378	1.991.454	113.084	134.403	101.196	79.726	5,4	5,1	4,0
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	590	37.568	494	510	534	538	1,3	1,4	1,4
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	389	28.801	532	559	219	524	1,8	0,8	1,8
İnşaat	29.776	653.825	22.728	45.631	36.993	35.600	3,4	5,7	5,4
Toptan ve perakende ticaret	45.281	925.382	44.837	61.834	48.878	46.739	4,6	5,3	5,1
Ulaştırma ve depolama	10.977	289.106	8.628	13.091	6.680	10.241	2,9	2,3	3,5
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11.428	282.720	16.875	22.200	1.700	15.535	5,6	0,6	5,5
Bilgi ve iletişim	2.325	71.742	2.814	2.764	4.272	3.881	3,8	6,0	5,4
Finans ve sigorta faaliyetleri	3.382	97.973	2.064	2.340	3.754	3.874	2,1	3,8	4,0
Gayrimenkul faaliyetleri	1.487	32.464	1.370	1.891	2.058	2.669	4,1	6,3	8,2
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8.034	182.122	7.261	10.595	8.681	14.246	3,8	4,8	7,8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6.690	490.060	17.891	19.887	34.422	35.670	3,5	7,0	7,3
Kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik	2	27	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Eğitim	5.319	153.509	3.861	5.693	3.671	2.659	2,5	2,4	1,7
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4.111	165.943	7.017	9.896	5.126	4.929	4,1	3,1	3,0
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	766	19.251	623	852	-12	546	3,1	-0,1	2,8
Diğer hizmet faaliyetleri	4.142	94.944	5.606	5.988	4.243	8.707	5,6	4,5	9,2
GENEL TOPLAM	183.667	5.595.354	258.082	340.950	263.906	268.334	4,4	4,7	4,8

Ek 4-B: İl Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Açıklama [SO5]: Bu Tablo İl İPA Talep Tabloları içerisinden 23. Tablodur.Belirtilen yerden il tablosu verileri getirilip yapıştırılacaktır.

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
Madencilik ve taş ocakçılığı	8,00	120,00	0,00	2,00	4,00	9,00	0,00	3,33	7,50
İmalat	158,00	7102,2	19,35	331,04	580,39	540,62	0,27	8,17	7,61
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2,00	39,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
İnşaat	131,99	1817,7	5,59	32,44	1,12	20,13	0,31	0,06	1,11
Toptan ve perakende ticaret	223,99	3890,9	14,34	130,20	108,13	119,17	0,37	2,78	3,06
Ulaştırma ve depolama	68,00	823,58	2,16	18,35	15,11	59,37	0,26	1,83	7,21
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	51,00	566,31	8,50	34,00	14,88	42,50	1,48	2,63	7,50
Bilgi ve iletişim	5,00	63,00	0,00	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Finans ve sigorta faaliyetleri	9,00	152,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Gayrimenkul faaliyetleri	6,00	39,60	0,00	0,00	0,00	1,20	0,00	0,00	3,03
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	35,00	616,90	1,09	8,75	-1,09	4,38	0,18	-0,18	0,71
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	15,00	928,81	0,00	2,31	-4,62	5,77	0,00	-0,50	0,62
Eğitim	36,00	606,38	0,00	6,75	16,88	6,75	0,00	2,78	1,11
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	23,00	617,89	2,09	32,41	26,14	19,86	0,34	4,23	3,21
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	1,00	7,00	0,00	1,00	2,00	-2,00	0,00	28,57	-28,57
Diğer hizmet faaliyetleri	14,00	520,00	0,00	8,00	0,00	4,00	0,00	0,00	0,77
GENEL TOPLAM	786,98	17914,3	53,13	610,25	762,93	830,75	0,30	4,26	4,64

TÜRKİYE İŞ KURUMU
AKSARAY ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: Hashas Mah.6601 Nolu Sok.No:5 - AKSARAY
Tel: 0 (382) 213 50 92
www.iskur.gov.tr